

KATEDRA

OPORTUNIZEM ALI BARBARSTVO

Sredi osemdesetih let se je frakcionaštvo na političnem zemljevidu Jugoslavije izrisalo kot zakonitost. Ali frakcionaštvo pomeni tudi perspektivo nekega konca ali pa je to možnost nekakšne demokratizacije družbe, o tem so mnenja deljena, in nemalo je takih, ki se čedalje bolj

nagibajo k prvi trditvi. Rešitev problema je odvisna od ocene situacije. Frakcionaštvo je lahko produktivno le v razmerah, ko so temeljni konflikti v družbi že preseženi. V kolikor niso, je politična opredelitev za posamezno frakcijo zgolj opredelitev za takšno ali drugačno, vsekakor pa gotovo varianto poraza.

Konflikti med posamezni vladajočimi nacionalnimi partijami in spopadi znotraj njih samih so tisti, ki danes polnijo časopisne članke in vzbujajo VTIS, da gre za politično izredno dinamično in napeto situacijo. Čeprav se morda samim udeležencem

spopadov situacija tudi resnično zdi usodna, pa zaradi tega, ker večina prebivalstva in celo članstva teh organizacij ostaja samo opazovalec, vsi ti konflikti predstavljajo samo plemiške spopade škratnih oligarhij. Enakost interesov plemstva in širokih ljudskih mas je zgolj iz-

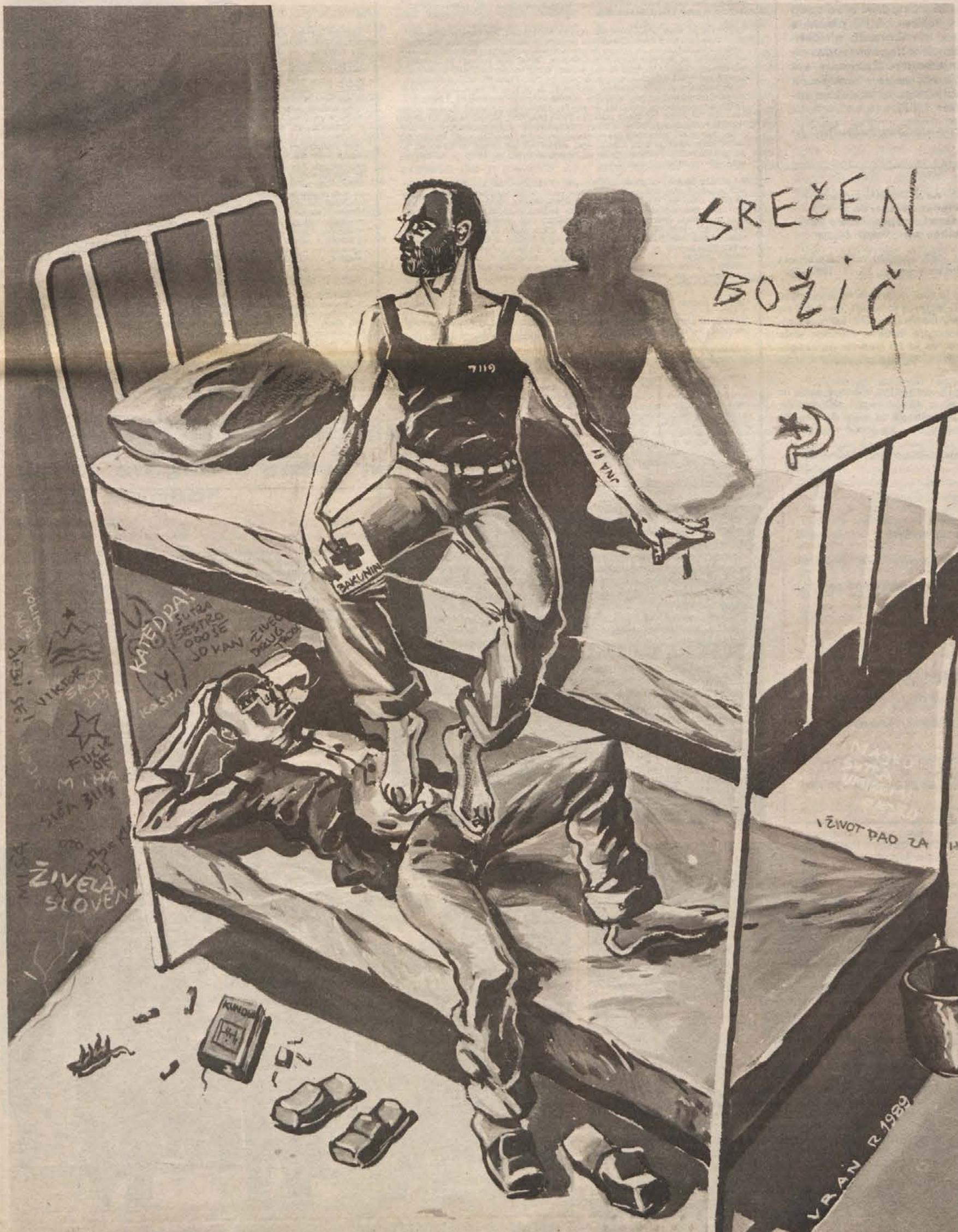
jema, ki potrjuje pravilo, kar kor tudi brutalnost metod, uporabljenih v bojih, tem spopadom ne jemlje pridiha odmaknjenosti. Odmaknjeno od tistih ciljev, za katere bi se bilo treba boriti... Zdi se, da so naši politični spopadi tako brutalni in primitivni prav zato, ker smo

pojem političnega spopadanja izbrisali iz naših temeljnih opredelitev. Manjka nam pravil, ki bi omogočala POŠTENE spopade, kjer bi tudi manjšina imela pravico zapotovati svojo politično linijo, ne da bi bila izbrisana na podlagi diferenciacije. Najnovejša dogajanja v srbski partijsi so nenazadnje tudi eksperiment, ki jasno kaže na perspektive demokratičnega centralizma. Namesto da bi ta mračni inkvizitorični princip zavrgli, ga oblastničke frakcije uporabljajo za zatiranje in izničenje manjšin, ki bi s svojo kritiko lahko pripomoglo k racionalnemu delovanju celote. Prav zaradi takšnih odnosov in principov znotraj partij tudi ne moremo pričakovati demokratizacije na podlagi notranjih razprtij, ki še zmersaj ostajajo v mejah ene in edine ideologije.

Vprašanje oportunistov se nam tako zastavlja kot temeljno vprašanje današnjega časa. Oportunisti so ljudje trdnih prepričanj, že desetletja porinjeni na obrobje. Predstavljajo neizmerne zaloge energije, ki bi lahko ZVEZO DRŽAVIC LOKALNIH KOMPARTIJ predelala v relativno zanesljivo državo. Oportunisti tudi ne bolejajo za pomanjkanjem politične kulture in njihov vzpon bi lahko pomenil tisto rešitev, na katero v resolucijah nelehno pozabiljajo. TO BI BIL RESNIČEN PREOBRAT. Po oportunističnem zmagoščavljanju na volitvah bi lahko predstavniki komunistične manjšine s svojimi programi in opozicijsko kritiko tvorno sodelovali v političnem življenu. Zaradi nizkega odstotka glasov bi imeli svoje poslance predvsem v ruralnih predelih in bi v glavnem opravljali družbeno koristno delo na občinskem nivoju. Morda bi se odločili tudi za bolj učinkovite načine borbe. Vemo, da je bila Zveza komunistov najbolj učinkovita prav v ilegalu. Če bi se medtem čisto legalno spremenila še družbeno ekonomska formacija, bi lahko komunisti s partijskimi članarinami zbrali denar in kupovali delnice različnih podjetij in na svoje stroške, ne pa na stroške vse družbe lepo počasi in v miru uvažali samoupravljanje. Ob vseh teh družbeno koristnih funkcijah, ki jih Zveza komunistov sedaj, kot ugotavljajo tudi njeni najbolj zvesti privrženci, ne opravlja, pa bi s svojimi radikalnimi programi in manjhejskimi idejami skrbeli tudi za to, da bi Jugoslavija znova pridobila VIDEZ demokratične države. Seveda ni potrebno izgubljati besed tudi o tem, da bi v trenutku, ko bi bila Zveza komunistov opozicijska sila, v sami Zvezni prišlo do temeljite kadrovskne prenove, ki že desetletja ne more in ne more pokazati sadov.

Toleranten odnos do praznovanja božiča kaže na to, da se nekaj kljub vsemu premika. Bati pa se je, da se med srpom in kladivom naše stvarnosti vse skupaj ne prelevi samo v parolo, s katero si bodo politiki nabrali točke. OPORTUNIZEM ALI BARBARSTVO, to je izbira, na katero moramo odgovoriti že danes, kajti rešitev naše uganke ne leži niti na levih niti na desni strani naših kladivasto-srpastih alternativ. Rešitev je v sredini. POTREBUJEMO ZDRAV, POŠTEN IN KLEN OPORTUNIZEM. Veseli praznike!

Igor Mekina

Prošnje po objavi Pecove fotografije smo najprej preusmerjali na UNZ. Ker pa baje tam niso navdušeni nad posredovanjem, jo na željo oboževalk objavljamo mi.

«Sa Brkićem je teško biti prijatelj a još teže neprijatelj. Kučan bi trebalo biti upoznat s tem činjenicom.» (Miroslav Višić 27. 11. 1987. blizu polnoči)

KATEDRA NA BEOGRAJSKIH ULICAH

«Pred dnevi se je, kot je poudarila Snežana Aleksić, mariborska Katedra prodajala na beograjskih ulicah. To ne bi bilo nič nenavadnega, če ne bi bile uporabljene grafične rešitve in prelom časopisa »Student», glasila mladih z beograjske Univerze. Teksti v tej številki »Katedre« niso vzeti iz »Studenta«, ampak so v takšni obliki pisani s strani sodelavcev časopisa mariborskih študentov. Videti je, da gre za nekakšno ilegalno redakcijo »Studenta«. To je direktna kršitev Zakona o avtorskih pravicah, da ne rečemo, da so s tem prešli mejo najnižjega necivilizacijskega in etičnega nivoja.» (Politika, 26. november 1987).

Druga stvar, ki bo pokopala Jugoslavijo, je nacionalizem.

«(...) Če bi v pisni izjavi rekli, da je Dobrila za karko- li v zvezi z mamil kriv že danes lahko rečem, da ni ničesar kriv. In če je danes ustvarjeno tako pojmovanje o Dobrili, trdim, da si ga lahko razdelimo z novinarji. (...)»

Tomaž Ertl, Gorjupovi dnevi 1987, objavili radio Ljubljana v petek, 20. 11. 1987, Večer in Delo pa v sredo, 25. 11. 1987 (?).

«(...) O nikomur se ni pisalo in tudi dodatnih informacij ni bilo potrebno dajati. Le o Dobrili. Najprej je rekel, da je bil na zaslišanju, ker objavlja v Katedri. Čez nekaj dni, ko se je pisanje razširilo, je Uprava za notranje zadeve Maribor dala svojo izjavo, v kateri je zapisano, da je bil Dobrila na razgovoru zaradi mamil ... (...)»

Tomaž Ertl, 20. 11. 1987

«(...) V spremstvu so me ob 11. uri peljali v drugo sobo in me pričeli zasliševati. Govorili so o široki akciji odkrivanja mamil in prekupevanja z njimi. Spraševali so me o določenih ljudeh. (...) Ko so z mamil končali, ..., so temo razgovora obrnili na Katedro. (...)»

Peter Tomaž Dobrila v članku Bojana Baumana, Večer, 29. 10. 1987.

Studentski časopis KATEDRA, Tyrševa 23, Maribor, tel (062) 22-004

Številka žiro računa: 51800-678-81846
Ustanovitelj in izdajatelj: UK ZSMS Maribor

Uredništvo: Igor Mekina (odgovorni urednik), Dejan Pušenjak (glavni urednik)

Samo Resnik, Peter Tomaž Dobrila, Silvo Zapečnik, Andreja Čurin

Technični urednik: Marjan Hanl

Lektor: Boris Svetel

Vodja prodaje: Danilo Vezjak

Urednik priloge: Svetlana Vasović

Predsednica časopisnega sveta: Dragica Korade

Katedra izhaja ob podpori družbenega dogovora o financiranju mladinske periodike v Sloveniji

Tisk: ČGP VEČER, Tržaška 14, 62000 Maribor, naklada 9000 izvodov

Naročnina za celo leto: 4500 din, 8000 din za pravne osebe; 100 ASch, 10 US \$, 15 DM, 10 kLit za tujino

Oproščeno temeljnega prometnega davka po sklepu št. 421-1/70, z dne 11. 1. 19

Uradne ure: vsak petek popoldan

Ls 212/87-24
I. Ipa 26/4/87-1

S O D A
V S T E M E N J U - S J U D S T V A

odločilo:

Zahtevi javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti ne deloma ugoditi in se pravilnosti sledijo temeljnični sodelišča v Mariboru, z dne 2.7.1987, opr. št. Ks 212/87, v zvezi s sklepon Višnjega sodišča v Mariboru z dne 14.7.1987, opr. št. Ks 212/87, na seji dne 4.11.1987.

1) Predlog temeljnega javnega tožilca v Mariboru, naj izreče sodišče predpoved razširjanja Katedre št. 12/87, ki jo je natisnilo 30.6.1987 ČGP Večer v Mariboru, se glede besedil pod 1), 3(a), 4(a) in 5) sklepa javnega tožilca o začasni preprečitvi z dne 1.7.1987, opr. št. Ks 340/87, zavrne, sklep o začasni preprečitvi pa se v tem obsegu izreže na neveljaven.

2) Predpredlog razlog iz 4. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju (Uradni list SRS, št. 2/86) za besedil pod 3(b) in 4(b) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru, enote v Mariboru, z dne 2.7.1987, opr. št. Ks 212/87, spreminjajo tako, da se izreče:

Prepraveden razlog iz 4. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju (Uradni list SRS, št. 2/86) za besedil pod 3(b) in 4(b) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru, enote v Mariboru, z dne 2.7.1987, opr. št. Ks 212/87, spreminjajo tako, da se izreče:

3) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

4) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

5) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

6) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

7) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

8) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

9) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

10) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

11) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

12) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

13) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

14) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

15) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

16) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

17) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

18) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

19) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

20) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

21) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

22) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

23) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

24) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

25) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

26) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

27) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

28) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

29) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

30) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

31) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

32) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

33) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

34) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

35) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

36) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

37) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o javnem obveščanju, se zavrne kot neutemeljena.

38) Zahteva javnega tožilca SRS za varstvo zakonitosti se v delu, v katerem predlaga, naj se izreče preprečitva razširjanja tiskane stvari za besedilo pod 1) obrazložitve sklepa Temeljnega sodišča v Mariboru iz preprečevanja razloga po 2. točki 98. člena Zakona o jav

JAHATO PEŠ

"Nihče ne bi kontroliral nihovega dela (komunistov) niti ne bi dobival linije, temveč bi po prediskutiranih tezah in predavanjih sami določili svoje stališče v skladu z razmerami v kraju ali družbeni organizaciji, glede na to, kje dela-

jo in žive." V tem citiranem stavku iz dela Milovana Dijala vidi Aleksander Kutoš tri temeljna stališča, težje, kako likvidirati Zvezko komunistov:

- z negacijo potrebe po idejni enotnosti
- z negacijo potrebe po akcijski enotnosti
- z negacijo odgovornosti komunistov.

Kutoš tudi pravi, da "partija, ki ne vsebuje teh elementov, zgubi svoj politični smisel in vsako možnost ter sposobnost idejnopolitičnega vplivanja na družbena dogajanja in s tem tudi potrebo po obstoju."

Knjižnica je bila napisana 1974, izdana pa 1978. Trinajst let kasneje vse kaže, da se želi politična avantgarda sama likvidirati in to dosledno po točkah, ki jih očitajo Milovan Djilas (leta 1954).

1. Negacija potrebe po idejni enotnosti. Idejna enotnost, ali potreba po njej

je v letu 1987 zgolj deklarativno izjavljana težnja. O njej je težko govoriti, ko se v njenem imenu prihaja v politične vrhove in na mnoge družbene javne funkcije (Srbija). Za neno doseg se uporablja spletek vseh vrst, nizki udarci, na nek način pa tudi specialne enote milice. Da idejne enotnosti ni, dokazujejo zahteve po idejni diferenciaciji, da je potreba po njej šibka, pa način diferenciranja.

Da je vsak ud nepogrešljiv v delu organizma, pa je polnoma jasno.

2. Negacija potrebe po akcijski enotnosti. Če je potreba po enotnosti delovanja potreba po krepitvi sistema, v katerem so komunisti privilegirani politični sloj, ta krepitev pa bi moral biti izražena tudi v krepitvi lastnega gospodarstva, potem to nikjer ni. Neupoštevanje menjenih eminentnih ekonomistov, tudi kandidatov z Nobelovo nagrado, neupoštevanje mnenj

federalnega dela, ki je gospodarsko močno nadpovprečen, v času poglabljanja krize močno spominja na negacijo potrebe po akcijski enotnosti. Odmiranje države, ki je teoretično predvideno kot produkt dejavnosti, v takšnem smislu, kot je naš, je neizogibno povezano z visoko zavestjo in družbeno moralom, akcijska enotnost pa naj bi bila nujen element v krepitvi slednjih. Visoka zavest in morala sta vsestransko povezani s kulturno, v njenem ozjem in širšem, prenesenom pomenu. Ne-kultura dialoga in diferenciacija ne sodita v kontekst takšne potrebe, torej je ni videti.

Da je vsak ud nepogrešljiv v delu organizma, pa je polnoma jasno.

3. Negacija odgovornosti komunistov. ... odnos simpatije do samega sebe in do soljudi, strpnost do drugačne mislečih, sposobnost za odprt pogovor z vsemi ljudmi dobre volje, ... "Po Vladu

Sruku so to ene izmed temeljnih družbeno značajskih potreb komunista. Lepo je, da so komunisti apologeti svojega značaja. Ali sta simpatija in strpnost diferenciacije in napadi? Ali je zapiranje novinarjev refleksija sposobnosti za odprt pogovor? O odgovornosti, tudi komunistov, čivko je nemi vrabci. A komunisti, sami so se okinčali s krasnimi družbeno značajskimi potezami, so najglasnejši. In pogosto najmanj spoštivi in odgovorni. Da pa je vsak ud nepogrešljiv v delu organizma, je popolnoma jasno.

Čeprav so komunisti že več kot 40 let edina uradna idejno-politična garda v tej državi, jim še ni uspelo dokazati potrebe po obeh enotnostih in odgovornosti. Izgleda, da gre za enega najdaljših družbenih eksperimentov (tako za SZ), kjer je z mago v revoluciji vladajoča (zmagovalna) struja poskušala vse za potrditev svojih besed. Uspe-

valo jim je zgolj deklarativeno. Včasih slišimo, če revolucija še traja in zahteva žrtve. A postajajo žrtve samih sebe.

Izbubljujo politični smisel in vsako možnost ter sposobnost idejnopolitičnega vplivanja na družbena dogajanja (ob predpostavki zdravih odnosov v pravni državi). S tem izbubljujo tudi potrebo po obstoju. Takšnem, kot je sedanjem in po funkcioniranju z zastrelimi metodami in načeli.

Zgolj vera ne funkcioniira niti racionalno, niti družbeno realno in državno smotreno. Večno, kakšno mesto najde lepa beseda, kakšno pa v povezavi z grdimi dejanji, pa gledamo. Tukaj in sedaj. Če bomo še dolgo gledali, bo otrok popolnoma zrastel. Postal bo jezdec in če bo tako nadaljeval, se bo pridružil starejšim štirim. Saj jih poznate, apokaliptični so in vsi se jih boje.

Sašo Dravinec

njim udarjam nazaj, udarec pa se v glavnem zadaja samo do višine pasu in zelo redko više.

Milošević je prav z metodo Uširo geri dosegel lepe uspehe v svoji domači, srbski partiji. Udarci v hrbot, nagel obrat v levo, ciljanje nasprotnika v predele pod pasom, vse to so elementi ki dandas vodijo do zanesljive zmag. Na svojevrsten način pa se tudi mariborski politiki poslužujejo te znane in avangardne metode. Različico te metode so nam razkazali ob najnovejših volitvah za predsednika mestne Socialistične zveze. V tisku se volitve poskušajo prikazati kot »frontni predvolilni boj« in kot »svež veter«, po besedah lucidne avtorice Ferluga Irene, zapisanih v Večeru 12. decembra 1987, celo kot veter, »ki do zadnjega trenutka ne bo pustil vedeti, kako se bodo

stvari iztekle na seji mestne konference, ko se bodo delegati s tajnimi volitvami izrekli o tem, kdo bo novi predsednik mariborske SZDL.« Da je vse skupaj farsa v zavajanje javnosti, si upam trditi takoj in kot materialni dokaz prilagam to svoje pisanje. Že danes, ko pišem tekst si upam trditi, da bo novi predsednik mariborske SZDL tovarš Slavko Vizovišek. Danes je 13. december in devetnajstega bo tekst že v tiskarni — preberite časopise preteklih dni in preverite, če sem se zlagal. Ni potrebno biti poseben videc, da bi lahko napovedal takšen rezultat — princip Uširo gerija je namreč temeljni princip tega političnega sistema in če bi bila Irena Ferluga vpeljana v azilske borilne veščine, potem prav gotovo ne bi zapisala kolosalnih neumnosti o napetem vzdušju pred volitvami. Glasovali bodo namreč dele-

gati, ki se bodo srečali z znancem **Slavkom Vizoviškom** ter še dvema kandidatoma. Da sta to **Andrej Fištravec** in **France Prosnik**, je za volivce popolnoma irrelevantno. Prednost funkcionarskega stolčka odtehta vse, kar bi kandidati lahko dejansko pokazali. Če bi žeeli resno poštene volitve, potem bi morali kandidati javno predstaviti svoje **programe** in imeti pravico izbrati svojo občinsko »vlado« pa tudi krog volivcev bi moral biti drugačen. **Predsednik frontne organizacije** bi moral voliti vsa fronta, ne pa funkcionarčki SZDL-ja. Če so vsi ti funkcionarčki vsaj v povprečju član ZK v takšnem odstotku, kot so SZDL-jevcji po ostali Sloveniji, potem rezultata seveda ni mogoče zgrešiti. Ideološko neprimerni, kot je to alternativni kandidat Andrej Fištravec, pred svojo

pravoverno volilno čredo nimajo nikakršnega upanja ...

In še nekaj besed o tej novi modi, o »kandidacijskemu pluralizmu« ter t. i. »odprtih listov« v Večeru lahko (12. 12. 1987) preberemo, da bodo kandidati lahko govorili o svoji **viziji predsednikovanja v okviru uresničevanja sprejetih programov Socialistične zveze**. Temeljna odločitev torej ne zadeva programe, temveč »vizijs«. O čem bodo torej delegati sploh lahko glasovali? Lahko bodo glasovali o različnih **slikanicah prihodnosti**. Lahko se bodo odločali tudi o tem, kateri kandidat bo napravil ugodnejši vtis na njih. Lahko bodo razpravljali o oblekah kandidatov, o barvi njihovih las, o splošni urejenosti ter o prijetnem ali neprijetnem tonu glasu posameznih kandidatov. Ta sistem ni samo slab, ampak je ob izbiri posamez-

nega kandidata tudi izjemno **krut** do osebnosti ostalih, ki niso bili izbrani. Kjer se ne izbirajo programi, ampak ljudje, tudi poraz ne pomeni poraz programa, temveč poraz neke osebe. V toliko se nam najnovejše pridobitve našega političnega terarija kažejo kot smešne, bestialne in nepričljive. Nov veter, ki ga tako vztrajno pričakuje Irena Ferluga, še zelo diši po starem. Da so se zaradi takšnih postopkov, ki vsaj na videz dopuščajo pluralizem ljudje začeli zanimati še sedaj, potem je naša zgodovina političnih izbir resnično žalostna.

IGOR MEKINA

ŠMINKA

Metode političnih borb v samoupravnem socializmu in metode borb azijskih borilnih veščin so si nenavadno podobne. Kot tipičen primer bi lahko navedli udarec **Uširo geri**. Kot lahko preberemo že v najpreprostejšem priročniku karateja je Uširo ger udarec, ki se v borbi izvaja »ob naglem obratu v levo«. Z

Za mariborsko redakcijo Radia študent

MM 2: MLADINSKI RADIO / 24 ur : 0 ur

Usoda drugačne godbe na Radiu Maribor

MERA JE POLNA!

Na Radiu Maribor so mi v začetku novembra pripravili mariborsko kulturno frustracijo z zaporeno številko 7784. Preprosto in brez pojasnjevanj so namreč »povozili« eno od oddaj. Toda ne katerokoli! Znesli so se natanko nad **»Alternativno glabeno sceno«** alias štirinajstnevno polurno oddajo **»Frontalni rock«**. Za razlog tega (sicer bojda začasne) ukinitevnega akta je bilo moč zvedeti neformalno in posredno: šanson da ima prioritet pred alternativnim rockom, do leta pa so v enakem razmerju tudi vse ostale glasbene vrsti, s katerimi krmí Radio Maribor svoje zvestvo poslušanstvu. Ja, pa še to da velja, da je bila **»Alternativna glasbena scena«** organizacijsko slabo pripravljena!

Opisani dogodek je za marsikoga obrobnega pomena, zato pustimo analizo obeh »ukinitvenih argumentov« ob strani. Ven dar je treba povedati, da predstavlja ta dogodek hkrati simptom že dalj časa trajajoče glasbeno radijske prakse, ki domuje na osrednji štajerski radijski ustavni. Prav zato si velja to prakso ogledati pobliže!

KRONIČNI GLASBENI KONFORMIZEM RADIA MARIBOR
Mariborski radio vseskozi od 1. 1977 takoreč dosledno zaob haja kreativno aktualno glasbo mladih, nič kaj bo pa ne ravna z vso vsebinsko/oblikovno široko in globoko glasbo naspleh. Kar je bilo v zadnjih letih prerednih oddaj s tako glasbo, so jih pripravili zunanjii sodelavci Radia, ki pa ponavadi niso naleteli na prisrčno dobrodošlico. Za pristupitev oddaje **»Alternativna glasbena scena«** v program, kar se je zgodilo julija letos (v času začasnega dopustniškega kadrovskega izpada na Radiu), gre zahvala hon ornemu sodelavcu Radia, ki je pri delu v okviru Studentske ko

mune prišel v intenzivnejši stik z lokalnimi navdušenci nad drugačno glasbo. Moja osebna izkušnja izpred par let in iz obdobja zadnjih par mesecev pravi, da je treba pri poskuških predstavitev novorockovske glasbe na Radiu Maribor prav zares računati če že ne na oviranje pa vsaj na nerazumevanje in spodbujanje volje do tovrstnega dela. Radio Maribor v svojih vrstah ne premora niti enega človeka, ki bi premogel poznavanje razmer v osnovnih strukturah v mladinski kulturi in mladinskih subkulturnih ter glasbi, ki je njihov integralen v vsekakor zelo pomemben del. Še več! Z nereflektiranim vsepreknim nizanjem povečini sredinske glasbe se klanja površni glasbeni mediokriteti in obenem v dokajnji meri briše ter onemogoča vse nove, estetsko vredne glasbene interese! **Princip (glasbene) prakse Radia Maribor je princip neutralnosti!**

Poleg vsega naštetega naj za ilustracijo odnosa mariborskoga Radia do novih glasbeno-radijskih stremljenj navedem še s strani vodil tega Radia povzročeno prekinitev programa mladinske in študentske redakcije tega radia ob prihodu letosnje štafete v Maribor, nadalje to, da Radio še niti eni štajerski radikalnejši novorockovski skupini ni omogočil snemanja, navsezadne pa tudi to, da je bil nedolgo tega več let zaporedoma urednik edinih dveh mladinskih oddaj na Radiu človek, ki je čakal na upokojitev! Sestesetletni urednik mladinskih oddaj sicer skupino na volitve poskušajo prikazati kot »frontni predstavljene glasbe ne povedo nič — enako brezvsebinski so kot glasba, ki se za nimi skriva.«

Poglavje zase pa predstavlja odnos Radia Maribor (celotne RTV Ljubljana) do pobude za oblikovanje mladinskega oz. študentskega radia v Mariboru!

MM 2, MONOPOL IN ŠE KAJ
Iniciativna skupina za vzpostavitev mladinskega radia (povezava z Radiom Študent) se je oblikovala v novembetu/decembru 1983 skozi delovanje v okviru naštajajočega **Mladinskog kulturnega centra Maribor**. Formalno je bila s strani MK ZSMS Maribor imenovana decembra 1984. Ideja o novem samostojnem radiju oz. dopolnitivu Radia Študent z mariborskimi redakcijami je bila najprej verificirana v okviru ZSMS in SZDL na nivoju mesta, nato pa še republike. Že pri obravnavi prvotne zasnove vzpostavitve mladinskega radia,

ki je bila predlagana januarja 1985 (oddajanje na frekvenci Radia Maribor v času, ko ta ni oddala svojega programa, souporaba prostorov in tehnike tega Radia), se predstavniki Radia Maribor nikako niso mogli sprizgniti s tem, da bi novi radio bil kaj več kot zgoraj razširjeni (in nikar ne samostojni) program že obstoječih študentskih in mladinskih redakcij na »odraslem« Radiu. Tega stališča, zaradi katerega med Iniciativno skupino in Radiom Maribor ni bilo moč najti skupnih točk, vodstvena garnitura Radia ni spremenila vse do danes.

Julija letos je bil na Republiški konferenci SZDL sklican delovni sestanek, ki so ga se poleg gostitelja udeležili še predstavniki RK ZSMS, RTV Ljubljana, Radia Študent in Iniciativne skupine. Na sestanku so obdelali tudi **tehnično plat možnosti razširitve slišnosti Radia Študent na Štajersko** in vzpostavitev **mariborske redakcije tega radia**. Mladinci so bili poučeni o tem, da ni na razpolago nobena linkovska povezava med RTV LJ in RTV MB, da ni nobene proste (nelokalne) radijske frekvence za širše območje okoli Maribora in da so vse studiji v RTV hiši pod Pekrsko gorco zasedeni.

RTV-jevi so torej mladinsko/študentsko pobudo postavili pred tehnično neprodušno zaprta vrata. Mladinci so na sestanku trdili, da je zadnjo prostoto nelokalno frekvenco (namenjeno sicer programu za manjšine) zasedel (nemanjšinski) program MM 2.

Podobo odnosa RTV LJ/ Radia Maribor do Iniciative za mladinsko/študentsko radio pa zaokrožujejo izjave glavnega urednika in direktorja Radia Maribor **Lea Kremžarja** (Večer, 17. 10. 1987). V intervjuju, ki se je tikal pomembnosti in kvalitet turistično informativnega programa Radia Maribor v tujih jezikih MM 2, je takole pomordoval: »Ideja o MM 2 je dosti starejša od ideje o Mladinskem radijskem programu, med njima ni prav nikakršne povezave in MM 2 torej v ničemer ne onemogoča ali celo izključuje nastanek Mladinskega radia; le-ta mora pa ubrati enako pot, kot jo je ob nastajanju ubral MM 2. Oglejmo si citirane trditve pobliž-

zavoda za mladinski radio je nastala v novembetu/decembru 1983. Na telefonsko vprašanje o starosti ideje o MM 2 je tov. Kremžar odgovoril, da ne ve natančno, kdaj se je porodila, da pa okvirno leta dni pred pričetkom oddajanja. To pa pomeni okvirno junij 1984 (MM 2 je namreč začel delovati junija 1985)! Razvidno je torej, da trditev »ideja o MM 2 je dosti starejša od ideje o Mladinskem radijskem programu ne drži! Ta ugotovitev je pomembna, saj tov. Kremžar s svojo trditvijo o »prvenstvu ideje o MM 2« po ovinku dokazuje, kako MM 2 ni mogel izpodniniti mladinskega radia, ko pa je bil »vendar že prej«.

Pojdimo dalje! Tudi ni res, da med mladinskim radiom in MM 2 »ni prav nikakršne povezave«. Januarja 1985 (I) je Iniciativna skupina za vzpostavitev mladinskega radia predlagala, da bi naj mladinski radio oddal na frekvenci Radia Maribor v programske nezasedenih večernih urah. Že junija istega leta pa je prav to frekvenco in ta čas (sicer res samo ob vikendih) zasedel program MM 2!

Med mladinskim radiom in MM 2 je torej takrat vladal odnos **konkurenčnih programov**, pri čemer je MM 2 (vsa deloma) izpodniniti mladinski radio! Vendar tak odnos ni le stvar preteklosti. Že omenjeni Julijski sestanek na RK SZDL oz. izjava vodil Radia Maribor o popolni zasedenosti studijev v novi mariborski RTV hiši je pokazala, da mladinski radio ne more samoupravljati novih radio-medijskih kapacitet. Toda zakaj? Tudi zato, ker že omenjene studije zaseda

Moja nova domovina je Argentina. Tam lahko delaš vse, samo »big steaka« si ne smeš naročit. Iz preprostega razloga. Ker ga ne moreš pospraviti. (Jacks, nedelja, 13. 12. 1987, okoli polnove)

QUOUSQUE TANDEM...

Muslim, da nisem popoln tepec, vendar nikakor ne razumem nekaterih stvari, za katere sem trdno prepričan, da ne samo mene, ampak vsakega »občana« SFRJ zadevajo do te mere, da bi jih moral razumeti.

Ne razumem, da ZK, ki trdi, da ni partija na oblasti, obvladuje vse pomembne položaje v državi, čeprav predstavlja le cca 10 % prebivalstva.

Ni mi jasno, kako lahko SZDL, ki naj ne bi bila transmisija Partije, trdi obenem, da je v njenih vrstah dovolj prostora za »drugače misleče«, in da nikakor ni prostora za tiste, ki »zanikajo pridobitve...«, »nasprutujejo sistemu socialističnega samoupravljanja« itd. Menim, da bi morala »fronta« (ki pa bi se v tem primeru morala odreči besedama »socialistična« in »delovnega«, kajti otroci, delomržni, invalidi itd. gotovo niso »delovno ljudstvo«, če naj bi ta naziv bil v zvezi z opravljanjem dela), če želi res biti osnova **ne-strankarskega** pluralizma, postati **edina** subjektivna sila političnega sistema, v kateri bi lahko **enakopravno** sodelovali vsi, torej tudi »nasprotniki socializma«, tudi komunisti (toda ne kot aprorna »avantgarda«) itd. — družbenopolitične organizacije (razen »Ljudske zvezde«) naj se konstituirajo samostojno in ne kot vnaprej določeni subjekti sistema, skupaj z novonastalimi skupinami oz. organizacijami (te naj bi se zbrane tako okrog partikularnih problemov, kot tudi okrog globalnih programov). Prejšnji stavek je sededa le moje osebno mnenje o tem, kakšen naj bi bil videti politični pluralizem pri nas, če naj ne bi bilo klasičnih političnih partij. Želel bi slišati oz. brati še kako mnenje o tem, tudi mojemu povsem nasprotu.

Rad bi vedel, komu odgovarja

»demokratično izbrana vlada« v deželi »ljudske oblasti«, če se že od nastopa širokosti, da bo ali zmanjšala inflacijo in druge »destabilizacijske« probleme, ki nas tarejo, ali pa odstopila, vendar zankrat ne kaže na eno, ne na drugo. Program, ki mu nasprotuje celo oligarhija dveh najrazvitejših republik (če je »nerazvitim« več kot 40 let pomagala vsa država, pa so zdaj vseeno morda celo vše večjem zaostanku, je to po mojem dokaz **neposobnosti** — ne »ljudstva«, ampak »oblasti« — in če »razviti« že čez 40 let samo dajejo, pa gredo vseeno hitreje naprej, je to dokaz sposobnosti; težko državi, kjer se morajo sposobnejši podrejeti nesposobnim), in ki naj bi bil »protiinflacijski«, je naša vrla vlada z Brankom »Olimpićem« na čelu začela s tem, da je močno podražila osnovne survine in rahič pocenila izdelke višje stopnje predelave (absurdno je, da stane kilogram moke več od enake količine iz nje specenega kruha), in tako v enem dnevu povzročila inflacijo, sicer predvideno za cca 2 meseca, nato pa je nove cene zamrznila obenem s starimi plaćami (vsa v mnogih panogah). Izkušnje prejšnjih »zamrzitev« cen dovolj nazorno kažejo, koliko umirajo inflacijo (izdelki, ki so »novi« samo po imenu in primerno dražji, pomanjkanje vseh mogočih artiklov, rapiden skok cen po »odmrznitvi« itd.). Delavci, jasno, na veliko štrajkajo, ker lahko le na ta način izsilijo boljše pogoje zase. Zanima me, kdaj se bodo organizirali tudi izven podjetij in zase z generalnimi štrajki, pa demonstracijami velikega obsegata itd.. Bojim se, da se bi dalo le tako dosegči kaj po dejanski volji ljudstva, toda zgrozim se, če se spomnim nedavnih groženj admirala Mamule, da bo v skrajni sili

Ne obračam se na nekakšne bav-bave v obliku »zunanjega in notranjega sovražnika«, niti na »disidente«, »opozicionalne« in naslopi »drugače misleče« strokovnjake (čeprav so nekateri slednjih že doslej dokazali, da imajo naravnost preročne sposobnosti). Na Vas se obračam, gospode in gospodje, ki »rotirate« po raznih državnih in partijskih vodstvih, na Vas, ki lahko odločate o vsem in vsakomer, na Vas, ki ste skupaj s svojimi predhodniki, ki so Vas ustolčili, zasrali to državo do te mere, da bodo še znamci plačevali Vaše napake (sam išči seveda ne boste, saj Vam nič ne more in ne sme), na Vas, gospodje tovariši in gospode tovarišice, se obračam z (upam, da ne z golj retoričnim) vprašanjem: **Kako dolgo boste še zlorabljali našo potrežljivost?**

DARINKO KORES-JACKS

ПРИЈЕДАЦ О ПРИЈЕМУ ПОШИЉКЕ

Жиг поште

1103
(Поштарина)

Попуњава пошиљалац

ПРИМАЛАЦ:

SIV /za Branisa Mikulića

LENČNIH BULEVAR

11070 Novi Beograd
(Опредишна пошта)

posredovala vojska (nekaj takega je »dopustil« tudi Mikulić v nekem intervjuju; od tam pa do vojnega stanja, »Jaruzelskih« ipd. ni več daleč, najbrž pa si ničče več ne želi v gozdove ali ilegalno, sploh pa ne proti »našim«). Želel bi si **manj** vmešavanja vojske v javno življenje (npr. šolski predmetniki ipd.), zmanjšanje njene številčnosti (krašanje vojnega roka na minimum potrebe »obuke«, uvedbo »alternativnega služenja«) in razsipnosti (parade, vežbe, manevri, mobilizacije, razvoj orožij itd.), če je že ravno ni mogoče povsem ukiniti (Kostariki je to uspelo, čeprav je na dokaj nemirnem območju). To bi olajšalo tudi krčenje proračuna, katerega največji potrošnik je. Vlada nasprosto na veliko govori o »krčenju vseh oblik splošne in skupne porabe«, obenem pa nenasito povečuje že itak visok (in od nje same sprejet) proračun. *Menim, da bi bilo treba višino proračuna omejiti z določenim* (čim nujnim in definitivno neprekoračljivim) *odstotkom letnega narodnega dohodka.*

Bajé se pripravlja spremembu ustawe in nekaterih temeljnih zakonov. Sedanjih (vsaj nekaterih) še pravni strokovnjaki ne razumejo več, zato takz. zmeda. Rad bi vedel, če je tej državi zares povsem nemogoče narediti ustavo, ki bo kratka, razumljiva in dovolj splošna, da je ne bo treba vsakih pet minut dopolnjevati oz. spremenjati, pa čeprav bi se v družbeni praksi kaj celo radikalno spremeno. Želel bi si tudi manj zakonov in predpisov, zato pa take, da bi jih bilo mogoče **enopomenko** razumeti in se sploh ravnavati po njih.

Muči me radovednost, kako je mogoče, da javnost, ki naj bi razpravljala o ustavnih spremembah, dobiva informacije o vsebinah nihovega predloga le po kapljicah in okrog ovinkov. Če se nam res obeta večja centralizacija, potem se bolj zavzemam za geslo **»konfederacija ali časten razvod«**, ki ga je, mimo gred, lansiral del belogardistične in ustaške emigracije. Pa nisem nikakršen protljugoslovanski emigrant ali celo terorist, ampak lojalen, s svojo glavo mislec državljan. In moja glava misli, da je bolje dati posameznim delom države večjo samostojnost, kot pa nasilno trpati v en koš toliko različnih skupnosti — in različni smo po kulturi, zgodovini, tradiciji, navadah, razvilitosti, interesih in še marsičem. Imamo pa tudi mnogo skupnega in **samo** to bi moral biti tudi v skupni pristnosti, t. j. v pristnosti zveze.

Ne obračam se na nekakšne bav-bave v obliku »zunanjega in notranjega sovražnika«, niti na »disidente«, »opozicionalne« in naslopi »drugače misleče« strokovnjake (čeprav so nekateri slednjih že doslej dokazali, da imajo naravnost preročne sposobnosti). Na Vas se obračam, gospode in gospodje, ki »rotirate« po raznih državnih in partijskih vodstvih, na Vas, ki lahko odločate o vsem in vsakomer, na Vas, ki ste skupaj s svojimi predhodniki, ki so Vas ustolčili, zasrali to državo do te mere, da bodo še znamci plačevali Vaše napake (sam išči seveda ne boste, saj Vam nič ne more in ne sme), na Vas, gospodje tovariši in gospode tovarišice, se obračam z (upam, da ne z golj retoričnim) vprašanjem: **Kako dolgo boste še zlorabljali našo potrežljivost?**

TA ČUDNA ZGODOVINA

Triindvajsetega novembra tega leta je bil v »Borbic« objavljen odломek iz nove serije vohunskih romanov »Četrto julij« pod naslovom Zgoda o kosovski Mati Hari. Odломek je vzet iz romana Djurice Labović Ugrabitve ugrabljeni vohunke.

Nisem imel prilike prebrati celega romana, toda to, kar sem lahko razbral skozi ta odломek, nima nobene zvezze z resnico. Avtor romana se moti, če misli, da bo pomagal znanosti ali stabilizaciji stanja na Kosovu tako, da zapise vse, kar mu pada na pamet. Upor, ki ga opisuje, je prej upor v njegovi glavi kot v stvarnosti.

Labovićeva pravi: »Na začetku leta 1945 partizani mobilizirajo mlade Albance na Kosovu (po zgodovinskih podatkih gre za 650 mladeničev). V času urjenja v Baru ti organizirajo upor, da bi obravnavali s komandantom tega korpusa. Upor se je končal s kompletno likvidacijo mladih upornikov.«

Kakšni so ti zgodovinski podatki in kje jih je moč dobiti? Človek, ki se ima za znanstvenika, mora vedeti, da se znanstveno delo ne more priznati, če se ne predloži tudi dokazov. Labovićeva ostaja nejasna, ali je likvidiranih vseh 650 upornikov ali je morda kdo postal, ničesar ne po ve, kdo je bil komandant korpusa, ki je dopustil tako surovo maščevanje.

Spaso Djaković v svoji knjigi Spopadi na Kosovu (stran 236) omenja depešo srbske divizije z dne 7. aprila 1945., ki se glasi: »Ob spremljanju enega ešalonova Šiptarjev 7—IV izbruhnil upor, ob tem 452 mrtvih.« Torej ni sledu o nekakšnem urjenju, kot navaja Labovićeva.

Savo Drlijević, komandant vojne uprave za Kosovo in Metohijo v svojem fejttonu (Borba, 29. 7. 1987) piše: »Ob transportu mobiliziranih Albancev je v Baru, kjer bi se morali vkrcati na ladjo za Reka, da bi dopolnili enoto JLA, zaradi provokacije prišlo do pokola nekaj sto ljudi. Tudi ta avtor ne omenja urjenja v Baru. Poleg tega ne uporablja besede »upor«, kajti med »uporom« in »provokacijo« obstaja kvalitativna razlika. Če ta dogodek opazujemo ločeno, z aspekta navedenih treh av-

torjev, dobimo nekaj, kar ni zabeleženo v zgodovini NOB. Drlijević uporablja pojmom provokacija in nekaj pomorjenih. Spaso Djaković upor je bil 452 mrtvih Šiptarjev. Labovićeva gre dalje v prezentiranju zgodovine in navaja, da je šlo za urjenje v Baru, da je šlo za 650 mladih Albancev in da so likvidirani vsi uporniki.

Ker že imamo tri različne verzije enega dogodka, bi bilo pravčno slišati tudi četrto. Kaj pravijo očividci in tisti, ki so preživeli »upor«?

Pomlad 1945. so se v Prizrenu zbirali mobilizirani Albanci. Ni šlo za izključno mlade ljudi, precej njih je že prešlo 30 in več let. Ko se jih je zbral določeno število, so se peš odpravili na marš — Prizren, Skadar, Bar — kar pomeni, da so prepešali Albanijo. Ko so prispleli v Bar bi se naj namestili v odkupni postaji tobaka. Pred vhodom je bila pipa za vodo in eden je stopil iz vrste, da bi pil. Stražar ga je udaril s kopitom puške, ta pa ga je porinil nazaj in se vrnil v vrsto. V tem trenutku je straža reagirala tako, da je ubila

Husnija Bitič, Zemun

TRG — TA MRAČNI PREDMET POŽELENJA

Omisije se je 7. decembra zvezče lotilo napovedi gospodarskih gibanj v naslednjem letu in se preko tega dotaknilo nujnosti ekonomske reforme, katere temeljni značilnosti naj bo uveljavljana tržnega gospodarstva. Ob tem je **Davorin Kračun** povsem upravičeno opozoril na pojav **zakljanja na tržne zakonitosti**, ki je v teh krajih vse bolj pogost — skorajda ni več mogoče srečati človeka, ki se ne bi ogreval za upoštevanje trga, v realnosti pa se kljub temu (zlobni bi rekli: **zakljanje**) nič ne premakne. Tudi gostje v studiju so ugotovljali, da se možnosti za neupoštevanje tržnih zakonitosti večajo prav takrat, ko se te zakonitosti iz dneva in bolj goreče priključuje.

Tu pa se skriva točka, v kateri se pogosto pričnemo loviti v lastno zanko — tudi sami pravzaprav ne počnemo drugega, kot da govorimo o nujnosti uveljavljanja tržnega gospodarstva (s tem seveda mislim na gospodarstvo z razviti tržnimi institucijami — tržno gospodarstvo kot tako v naših okoliščinah obstaja, hoteli ali ne).

S to težavo se ekonomisti pogosto srečujejo; pravzaprav vedno, kadar se govorí o ekonomske problemih, ki pa niso že sljivi znotraj polja ekonomske. Za kaj torej gre?

Gre (na kratko) zato, da je tržni karakter našega gospodarstva deformiran: medtem ko imajo **outputi** produkcijskega procesa legitimen značaj blaga in se pojavijo na (včasih bolj, ponavadi pa manj) svobodnem trgu, kjer dobitjo svoje »družbeno priznanje« oziroma ceno, pa hočemo blagovni značaj **inputov** okrniti — pretvarjam se, kolik je gre za stroške (delovna sila), kot da inputi nimajo cene uporabe (družbeni lastnini produkcijskih sredstev), kot da so na voljo v neizmernih količinah (ekosistem). Preseganje sedanega stanja stvari torej predpostavlja etabliranje institucij trga tudi na vhodni strani, to pomeni organiziran trg kapitala, trg delovne sile, tudi možnost razpisovanja, nakupa in prodaje delnic itd.

Na tem mestu pa se ideološka enotnost tistih, ki zahtevajo »več

Mariborska posebnost

Opomba (pojasnilo)

Sestavek je bil napisan zadnje dni septembra letos, zato je objava v Katedri nekoliko zapoznala in zastarela. Medtem se je namreč zgodilo marsikaj. Vendar tega ne vpletam, sestava ne dopolnjujem, ohranjam originalnega, da bi bralci lahko presodili, v čem so njegova «heretičnost», »insinuacije«, »blatenje« in kaj vsem, kaj še vse, ker sem namreč zadnje mesece moral poslušati, ko so mi pristojni in nepristojni onemogočili njegovo objavo.

Članek je bil najprej napisan za objavo v dnevniku Večer. Odgovorni urednik Borko De Corti je bil, ko ga je prebral, kratek in jasen: »Tega besedila ne bomo objavili.« (Z avtorjem se niti približno ni skušalo pogovoriti, zakaj ne, čeprav naj bi o »spornih« ali občutljivih tekstih vendarle tekla uredniška debata; vsaj pri Večeru, kjer je avtor zaposlen, je bila to običajna metoda — do nekoliko kritičnejšega pisanja o predsedniku MK SZDL.)

Propadel je tudi poskus objave v tedniku 7D. Tokrat je prišla prepoved iz ust glavnega urednika Večera Daga Simončiča.

Ker se ljubljanski Teleks v preteklosti ni obotviral objaviti dosti bolj »žgečljivih« mariborskih tem, je tekst romal še v Ljubljano. In v uredništvu Teleksa so ga res poslali v tiskarno, vendar so ga morali tik pred objavo umakniti, ker je inteveniral Jože Smole, predsednik Republike konference SZDL. Zakaj (teksta namreč ni prebral), ni znano. Edina razloga: tudi v Sloveniji so še nedotakljivi ljudje (beri politiki).

Zato torej prve časopisne novice, da bo Črt Mesarič odšel na novo dolžnost 1. maja 1988. Časnikarji so sicer morabili res spregledati besedico najkasneje, vendar niso toliko naivni, da za datumom ne bi zaslutili nekega dogovora. O tem, kakšen je bil ta dogovor, pozneje, zdaj pa drugi del sklepa sveta na isti seji:

»Stane Zajko, diplomirani ekonomist, rojen 23. 9. 1923 v Zavruhu, občina Lenart v Slovenskih goricah, se imenuje za vršilca dolžnosti direktora podružnice Maribor.

Imenovanje za vršilca dolžnosti direktora podružnice SDK Maribor po tem sklepu velja od 1. avgusta 1987 do 31. januarja 1988.« (kot je zakonsko največ možno, op. pis.)

Samo v primeru, da ni bilo mogoče pravočasno imenovati novega IPO, kar pomeni, da tudi ni mogel prevzeti dolžnosti, je mogoče uporabiti institut vršilca dolžnosti, ki predstavlja izjemo za primer, da ni bilo mogoče pravočasno imenovati novega IPO. Zakon ne določa roka, v katerem mora novi IPO prevzeti dolžnosti. O tem odloča pristojni svet in z aktom o imenovanju določi dan, ko novi IPO nastopi delo. Določeni dnevi nastopa novega IPO pa ne more biti časovno tako odmaknjena, da bi pomnila izigravanje smisla zakona o pravočasni zagotovitvi imenovanja in nastopa novega IPO. Prevelika časovna odmaknjenos nastopa od imenovanja ob istočasni upo-

»Da bi v službi našli čim bolj ustrezeno dolgoročno kadrovske rešitev za drugo največjo podružnico SDK v SR Sloveniji in da bi glede na predvideno upokojitev Staneta Zajka našli tudi primerno kratkoročno rešitev, je bilo opravljenih več razgovorov s prijavljima kandidatoma in vodstvi družbenopolitičnih organizacij v Mariboru. Upoštevajoč pri tem vse informacije, želje in potrebe, ki so bile dane v teh razgovorih, in upoštevajoč zakonska določila, je prevladalo mnenje, da je za normalno poslovanje podružnice in dolgoročno kadrovske rešitev v podružnici SDK v Mariboru ter istočasno za zagotovitev statusnega in finančnega položaja Stanetu Zajku najprimernejše predlagati ... Temu sledijo sklepi, kot smo jih že zapisali.

Na kolegiji direktorjev sloven-

Takrat so bržkone pozabili, da se Črtu Mesariču izteče funkcija že letos. Nihče najbrž tudi ni predvideval, da Zajkov naslednik ne bo prišel na sicer razumem predlog, da naj bi bil sprva nekaj mesecev pomočnik direktorja podružnice SDK v Mariboru (to delovno mesto je nezaseden), ker bi tako najlaže spoznal novo delo in se ob starem direktorju pripravil na odgovorna dela in na-

luge. Stanetu Zajku (ta se je medtem odločil, da bo odšel v pokoj konec aprila 1988, kajti s tem bi se mu pokojninska osnova zmanjšala le za odstotek — zato torej sklep sveta SDK, da naj Črt Mesarič prevzame dolžnost najkasneje 1. maja 1988) so med nadaljnimi neformalnimi dogovori

OB IMENOVANJU NOVEGA DIREKTORJA PODRUŽNICE SLUŽBE DRUŽBENEGLA KNJIGOVODSTVA V MARIBORU

POLITIK NA ČAKALNI LISTI ALI REZERVACIJA DIREKTORSKEGA MESTA

● VPRAŠANJE ZAKONITOSTI SKLEPA

Hkrati imenovati na ista dela in naloge dva človeka? V 68. členu statuta Službe družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji piše: »Če na razpisana dela in naloge pomočnika generalnega direktora in direktorja podružnice ni bilo mogoče pravočasno imenovati delavca, lahko imenuje svet brez razpisnega postopka vršilca dolžnosti.«

Albin Šifrer, predsednik Sodišča združenega dela v Mariboru, o tem: »Imenovanje individualnega poslovodnega organa (IPO) temeljne organizacije mora razpisati pristojni svet najmanj tri meseca pred iztekom mandata. Smisel to določbe je v tem, da bi zagotovili imenovanje novega IPO pred iztekom mandata dotedanjemu IPO.«

Pisalo je tiskarica z dne 19.10.1987
Maribor, dne 19.10.1987 je izdanec za
št. I KT 695/87 - 1 FC/nadzora

O B T O Ž N I P R E D L O G

Temeljno javno tožilstvo v Mariboru - enota v Mariboru, vлага na podlagi 3. točke, 2. odstavka 45. člena v zvesi z 2. odstavkom 17. člena zakona o kazenskem postopku, pri Temeljnem sodišču v Mariboru - enoti v Mariboru, ki je po 1. točki 1. odstavka 29. člena zakona o rednih sodiščih, pristojno za razsojo te kazenske zadeve, zoper :

D O B R I L A P E T R A,

sina Petra in Miroslave, roj. 7.3.1963 v Mariboru, stan. Jelovec 41, Slovenca, drž. SFRJ, absolvent tehničke fakultete v Mariboru, člana uredništva študentskega časopisa Katedra, nekaznovanega, na prostosti,

O B T O Ž B O ,

da je v mesecu oktobru 1987 v Mariboru v 1 številki XXVIII letnika študentskega časopisa "Katedra" v svojem članku "Dan potem", ki ga je podpisal z pseudonimom "PEC":

1) sramotil tov. Tita predsednika predsedstva SFRJ torej predstavnika najvišjega organa

SFRJ, ko je o njem v 7. odstavku napisal, da "največje koncentracijsko taborišče (op. Goli otok) samoupravnega socializma leži neposredno na duši človeka, ki se je zavzemal za človeške pravice in mir, dom pa zanemarjal, ob vsem tem pa mora njegov lik ostati neokrnjen";

2) sramotil obrožene sile SFRJ, ko je v 3. odstavku napisal, da so paračinski dogodki potisnili v javnost vse nepravilnosti "in kaos, ki vlada v "najorganiziranejši" tvorbi pri nas začenši z rekrutacijo", nakar v 5. odstavku ponovno navaja "kaos ki vlada v vojski, ko materam požljajo domov le žare" ter vprašuje "predstavnike ljudstva" - "Mar boste vse pobili?"

S tem pa je storil dve kaznivi dejanji žalitve SFRJ po členu 157 KZ SFRJ in

P R E D L A G A M ,

da Temeljno sodišče v Mariboru - enota v Mariboru na glavni obravnavi:

1) vpogleda list "Katedro št. 1/XXVIII;

2) v dokazne namene uporabi listine v spisu;

3) spozna storitev za krivaga kaznivega dejanja po obtožbi in ga obudi po citiranih zakonitih določilih.

Namestnik javnega tožilca
Peter Čibe

"Tko izloži poruzi SFRJ, njenu zaščito, grb ili himnu, njene najvišje organe ili predstavnike tih organa, oružane snage ili vrhovnog komandanta..."

Dakle, da bi neko mogao odgovarati po ovom članu krivičnog zakonika kao osnovni i neophodni uvjet potrebno je da izloži poruzi "najviše organe ili predstavnike tih organa", koji to stvarno jesu u vrijeme "izlaganja poruzi".

Tumačenjem Ustava SFRJ utvrđuje se koje savezne organe treba smatrati najvišim organima SFRJ u smislu čl. 157 KZ SFRJ. Prema Ustavu SFRJ, kao najviši organi SFRJ, se smatraju:

1) Skupština SFRJ (čl. 282. Ustava SFRJ)

2) Savezno vijeće i Vijeće republike i pokrajina Skupštine SFRJ (čl. 284 Ustava SFRJ)

3) Predsedništvo SFRJ, koje predstavlja SFRJ u zemlji i inozemstvu i vrši druga Ustavom utvrđena prava i dužnosti (čl. 313 Ustava SFRJ)

4) Predsednik Republike, koji predstavlja SFRJ u zemlji i inozemstvu i vrhovni je komandant oružanih snaga SFRJ (čl. 335 Ustava SFRJ)

5) Savezno izvršno vijeće (čl. 346 Ustava SFRJ).

Predstavnici najviših organa SFRJ u smislu čl. 157 KZ SFRJ su slijedeći savezni funkcionari:

1) Predsednik Skupštine SFRJ, koji predstavlja Skupštini (čl. 309 Ustava SFRJ)

2) predsednici Savezognog vijeća i Vijeća republike i pokrajina Skupštine SFRJ, koji predstavlja odgovarajuće vijeće Skupštine SFRJ (čl. 310. Ustava SFRJ)

3) predsednik Predsedništva SFRJ, koji predstavlja SFRJ u ime Predsedništva SFRJ i predstavlja Predsedništvo SFRJ (čl. 327. i 328. Ustava SFRJ),

4) potpredsednik Predsedništva SFRJ dok postoji funkcija Predsednika Republike (čl. 327. i 328. i 345 Ustava SFRJ).

5) predsednik Savezognog izvršnog vijeća, koji predstavlja SIMČL. 352. Ustava SFRJ)

U optužnom prijedlogu, kako je očito, zamjenik javnog tužitelja tvrdi da je optuženi Dobrila Peter "v mesecu oktobru 1987 ... sramotil tov. Tita predsednika predstva SFRJ torej predstavnika najvišjega organa SFRJ ..."

Tvrda je činjenica da "v mesecu oktobru 1987 ..., tovariš Tito NIJE BIO »predsednik predstva SFRJ«, pa prema tome niti predstavnik najvišjeg organa SFRJ."

Ključno pitanje koje bi se moglo postaviti glasi: "Da li čl. 157 KZ SFRJ štiti ugled i bivšeg predsednika predsedništva SFRJ?", dakle onog predsednika kojem je iz različitih razloga prestala funkcija u vrijeme "izlaganja poruzi".

Svrha zaštite ugleda najviših organa i predstavnika tih organa nije u zaštiti ugleda ljudi koji ulaze u sastav tih organa i pojedinačno kao predstavnika tih organa,

već zaštita ugleda države i funkcija koje u ime države obavljaju njeni najviši predstavnici, ali u vrijeme kada oni doista jesu na tim najvišim funkcijama i kada ih doista obavljaju.

U odredbama Ustava SFRJ (članovi 313 do 320) navedene su funkcije Predsedništva SFRJ: njihova prava i dužnosti, a sve te funkcije, prava i dužnosti nijesu mogao (radi smrti) ostvarivati Tito.

Isto tako, Tito nije u vrijeme inkriminacije, prema

odredbi čl. 335. Ustava SFRJ mogao:

predstavljati SFRJ u zemlji i inozemstvu;

b) kao Predsednik Republike biti istodobno i predsednik Predsedništva SFRJ;

c) biti kao pred. Republike vrhovni komandant oružanih snaga SFRJ

d) u istom svojstvu kao pod c), biti i predsednik Savjeta za narodnu obranu.

Dakle, obzirom da Josip Broz Tito u "vrijeme inkriminacija" nije obavljao svoje ustavne funkcije, nije predstavljao najviše organe, predstavnike tih organa ili vrhovnog komandanta oružanih snaga.

Nadale, mišljenja sam da optužni prijedlog ne stoji niti činjenično.

U optužnom prijedlogu zamjenik javnog tužitelja želi otkloniti bilo kakvu vezu Tita sa osnivanjem i funkciranjem Golog otočja.

Poslednjih godina u javnosti su iznijete mnoge istine kroz svjedočanstva bivših logoraša (osudjenika) o strahotama koje su se dogadjale na Golem otoku (a koje su na istoj ravni sa onima u zloglasnim nacističkim i staljinističkim logorima).

Da li je moguće, kao što to, bez ikakva obrazloženja, čini optužni prijedlog otkloniti bilo kakvu uzročnu vezu sa osnivanjem i nastalom funkciranju Golog otočja? Iznad izvještaja bi se moglo utvrditi da li su i kakav način najviši državni i partijski organi bili informirani o stanju na Golem otoku (posebno o činjenici da je tamo umrlo nekoliko tisuća ljudi)

e) da sud u dokaznom postupku zatraži dokumentaciju koja se odnosi na službene izvještaje logora Goli Otok ministarstvu unutrašnjih poslova FNRJ i Politbiro; obzirom da je uobičajena praksa bila da se takvi izvještaji šalju. Iz tih izvještaja bi se moglo utvrditi da li su i kakav način najviši državni i partijski organi bili informirani o stanju na Golem otoku (na pr. Mitja Ribičić, Petar Stambolič, Milovan Djilas).

f) da se u dokaznom postupku zatraži dokumentaciju koja se odnosi na žalbe, pritužbe i molbe logoraša i članova njihovih obitelji u vezi s tretmanom na Golem otoku.

g) da končano da sud u dokaznom postupku, presluša neke od najodgovornijih ličnosti s čela države i partie iz tog razdoblja, koji bi mogli imati informacije o formiranju i funkciranju Golog otočja (na pr. Mitja Ribičić, Petar Stambolič, Milovan Djilas).

U interesu istine, pravde i digniteta Titove ličnosti i djela je potpuno i cijelovito utvrđivanje istine o Golem otoku. Osudjujuća presuda bez dokaznega postupka bila bi najgorje rješenje.

Svatko je grijesio, pa i Tito (što je on sam i više puta javno isticao). Njegova uloga u povijesti ne bi bila ničim okrnjena, ukoliko bi se utvrdilo da je imao presudnu ulogu pri donošenju odluke o osnivanju Golog otočja. Konačno nije problem u tome što je, prvenstveno za ibovce Goli otok

paračinskog zločina), želi učiniti na nepravilnosti pri regrutaciji, na površnost službi i organa koji prilikom regrutacije ne vode dovoljno računa o tome da samo mentalno zdrave i stabilne osobe dođu u poziciju rukovanja s oružjem. Da je Peter Dobrila u pravu, rječito govore i navodi u dnevnim stampi o utvrđenim bezbrojnim nepravilnostima pri regrutiraju (utvrđenim po vojnim vlastima). U stampi su se tako iznosili primjeri i statistički podaci (nakon provjere regрутne dokumentacije) o raznim manakovostima i prepustima koje su prilikom regrutacije činili organi i pojedinci u regrutnom sektoru KOJI SPAĐA U ORUŽANE SNAGE

Petar Dobrila, prema tome nije imao nikakve namjere izložiti poruzi oružane snage, već dobro namjerno ukazati na propuste kojih dovode i koji mogu dovesti do tragedija sličnih paračinskoj.

Njegove riječi u članku izražavaju zabrinutost zbog paračinske tragedije. Njegove riječi pozivaju na oprez, na zakonito i pravilno postupanje kako bi se izbjegle slične tragedije.

Visoki napon njegovih riječi nosi humanu poruku.

Tragično je stoga tražiti kaznu za povredno ugleda oružanih snaga. Konačno, neka sud u dokaznom postupku zatraži izvještaj od Državnog sekretarijata za narodnu obranu o poduzetim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima prilikom regrutacije (o čemu je, dnevna stampa, dosta pisala).

Dragi Peter, pokušao sam Ti s ovim razmišljanjima pomoći kako bi uvjerio sud i optužbu da nisi imao nikakvih uvredljivih namjera ili motiva i da Twoj napis samo predstavlja izraz zabrinutog kritičnog intelektualca prema prošlosti, sadašnjosti i budućnosti.

Želim Ti sreću; ali sam pesimist jer još uvjek su prejake snage

DRAGI PRIJATELJU

Pročitao sam optužni prijedlog koji je protiv Tebe podigao zamjenik javnog tužitelja u Mariboru Peter Čibe, zbog krivičnog djela iz čl. 157 KZ SFRJ radi - početka ugleda SFRJ.

Mišljenja sam da navodi optužnog prijedloga ne stote niti pravno, a niti činjenično.

Izložio bih svoje mišljenje o razlozima uslijed kojih je optužni prijedlog u cijelosti neosnovan.

Prvo, u pogledu inkriminacije pod 1) u optužnom prijedlogu.

Odredba čl. 157 KZ SFRJ glasi:

Zamjenik javnog tužitelja tereti Te da si izložio poruzi (sramotio) -tov. Tita predsednika predstva SFRJ, da predstavnik tih organa nije u zaštiti ugleda ljudi koji ulaze u sastav tih organa i pojedinačno kao predstavnika tih organa,

već zaštita ugleda države i funkcija koje u ime države obavljaju njeni najviši predstavnici, ali u vrijeme kada oni doista jesu na tim najvišim funkcijama i kada ih doista obavljaju.

U odredbama Ustava SFRJ (članovi 313 do 320) navedene su funkcije Predsedništva SFRJ: njihova prava i dužnosti, a sve te funkcije, prava i dužnosti nijesu mogao (radi smrti) ostvarivati Tito.

Isto tako, Tito nije u vrijeme inkriminacije, prema

odredjen kao "zborno mjesto", već je problem u neljudske i monstruoze metodama koje su primjenjivana, a prema kojim metodama je Goli otok imao sve značajke klasičnog koncentracijskog logora. Konačno, optuženi Peter Dobrila ne "optužuje" Tita za "metode" na Golem otoku, već konstatira da na njemu postoji odgovornost za postovanje Golog otoka.

Za primjetiti je da optužni prijedlog polazi od povijesno i ljudski neživotne konstrukcije, jer želi isključiti od jednog fenomena (Goli otok), najodgovornijeg i najautoritativnijeg čovjeka.

Da bi se utvrdilo ono što zamjenik javne optužbe kvalificira kao klevetu, kao neistinu (obzirom da on ne nudi nikakve dokaze) smatram da bi trebalo:

a) da sud u dokaznom postupku zatraži od Savezognog sekretarijata za unutrašnje poslove dokumentaciju koja se odnosi na odluku o formiranju Golog otoka. Iz te dokumentacije bi se moralno vidjeti da li je odluka o formiranju logora na Golem otoku donio samoinicijativno Savezni

(državni) sekretarijat za unutrašnje poslove, ili minister unutrašnjih poslova, ili je takvu odluku donio na prijedlog (inicijativu) odredjenog državnog ili partizanskog tijela, ili pojedinca;

b) da sud u dokaznom postupku zatraži dokumentaciju od Predsjedništva FNRJ i politbiroa partije, koja se odnosi na formiranje i funkciranje Golog otoka. Ovo s razloga jer prema tadašnjem funkciranju države i partie, niti jedna značajnija odluka u državnom aparatu se nije donosila a da prethodno vrh partie to nije odredio

c) da u istom svojstvu kao pod c), biti i predsednik Savjeta za narodnu obranu.

Dakle, obzirom da Josip Broz Tito u "vrijeme inkriminacija" nije obavljao svoje ustavne funkcije, nije predstavljao najviše organe, predstavnike tih organa ili vrhovnog komandanta oružanih snaga.

Nadale, mišljenja sam da optužni prijedlog ne stoji niti činjenično.

U optužnom prijedlogu zamjenik javnog tužitelja želi otkloniti bilo kakvu vezu Tita sa osnivanjem i funkciranjem Golog otočja.

Dakle, obzirom da je uobičajena praksa bila da se takvi izvještaji šalju. Iz tih izvještaja bi se moglo utvrditi da li su i kakav način najviši državni i partijski organi bili informirani o stanju na Golem otoku (na pr. Mitja Ribičić, Petar Stambolič, Milovan Djilas).

e) da končano da sud u dokaznom postupku, presluša neke od najodgovornijih ličnosti s č

BOG UBIVA AŽDAHU...

I. STARI PRILOZI JEDNOJ POLITIČKOJ BIOGRAFIJI

U majaškom broju lista »Student«, poslednjem broju koji je napravila kasnije smerjena redakcija, objavljen je intervju sa novinarem i borcem **Dragoljubom Golubovićem**, pod naslovom »Nisam htio da šapućem«. Tada je, »iz ideoloških razloga« iz intervjuja izbačen deo koji govori o političkoj biografiji **Božidara Bogdanovića** (predsednik Komisije za informisanje GK SK Beograda) sada i te kako aktivnog učesnika »idejnog čišćenja« u Sedmoj sili... Deo intervjuja izbacio je iz novine **Miroslav Višić**, tada v. d. urednik »Studenta«, pod pritiskom:

a) Snežane Aleksić i Dušana Mitevića (članovi GK SK Beograda).

b) Radmila Kijajića (tadašnjeg sekretara GK SK Beograda),

c) Izaberite sami.

Budući da je taj deo intervjuja indikativan za razumevanje događaja na beogradskoj, (ali i široj) političkoj sceni, kao i za upoznavanje aktera istog posla, preporučujemo štivo koje sledi, želimo vam dobar tek (i jak stomak).

• U »Politici« ste imali čuvani sukob sa Božom Bogdanovićem, bivšim glavnim urednikom »Politike ekspres«. O čemu se tu radilo?

Golubović: Taj sukob ja nisam želeo. Zemljaci smo, išli smo u istu školu, a za vreme rata bili smo jedno vreme zajedno u istom omladinskom logoru u Smederevskoj Palanci.

Na žalost, tamo se loše držao. Ostale su nam mučne slike o tome. Pustili su ga već posle šest meseci, ko prevaspitanog. Tadašnja Specijalna policija iz Beograda poslala je pismo upravniku logora u kome je stajalo: »Svako dalje zadržavanje Bogdanovića u logoru bilo bi nekorisno«. I onda su nas postrojili nasred logora. Podiže se zastava »oca Srbije« Milana Nedića. Upravnik zadovoljno saopštava uspeh. Iz logora se, eto, može izići ako neko uvidi svoje zablude. A Boža u znak zahvalnosti uzvraca: »Komunizam, ta crvena aždaja preti, preti da porobi srpski narod...« Pozdrav zastavi. Jedan naš odlaže.

Ali, vreme nudi zaborav i to se moglo i shvatiti i oprostiti. Bili smo tada mladi i Boža je mogao da pogreši. Nije bilo lako izdržati.

Posle rata, jedno vreme je miroval. Otišao je iz Užica u Sarajevo, odakle je dopisivao za »Politiku«. Kada je prošla ona prva posleratna »furtutma«, napisao je molbu za prijem u Partiju, rekao da se kaje zbog svog držanja za vreme rata i molio Partiju da mu oprosti.

I onda je, jednog dana došao u »Politiku«, u redakciju. I krenuo da se dokazuje. Postaje sekretar partijske organizacije, pa predsednik radničkog saveta, pa sve što može. Tada je to mnogo znalo.

I to bi moglo da se shvati. Nije više bilo vreme za osvete i obraćene. Vreme nudi zaborav. Trebalo je svima pružiti šansu.

Ali, Bogdanović je to shvatio pogrešno. Da bi još uspešnije napredovaо, dvadeset pet godina kasnije — našao je dva lažna svedoka koji su mu dali izjave da se u logoru dobro držao i onda su mu loše ratne godine, priznate kao herojske. Kao duple, ušle su u njegov radni staž. Umesto da Boža pocrveni, njegov politički dosje crveni.

Počeo je opet da nas postrojava, da izigrava našu savest. Nasnuo je tako i na mene. Inače, bio sam neprijaten svedok. Ja sam tada već počeo da pišem neke kritičke članke koji nisu bili dobro vidiđeni. Boža je znao na koga da udari. Rekao sam tada to što sam rekao. Bila je gužva u kući, ljudi uvek vole gužve. Ali, opet se sve lepo završilo po njega... Postoje ljudi koji lako pretrčavaju ulicu i nikad ih ništa ne zgazi. Deca sreće!

Mene su, na žalost, mučile neke dečje bolesti komunizma...

Smatrao sam da oni koji su se u ratu borili za socijalizam, imaju najviše prava da kritikuju greške koje se čine. Ispolio da je sada socijalizam brane oni koji su bili na drugoj strani. Brane ga od nas, zbog sebe.

Ja vam sve ovo pričam da počušem kako se ljudi ponašaju u kriznim situacijama. Kad pogledam kako je neko danas bučan, kako se mnogo kune u vernošću onima koji su na vlasti, pomislim, taj bi sutra u nekoj prilici, opet počeo da se kune i nudi svoju vernošć.

Sećam se, jednom smo **Uča Krstić** i ja sedeli u jednoj seoskoj kafani u Jarmenovcima, njegovom rodnom mestu. Pričao mi je kako su hvatali Dražu Mihajlovića. Nismo odmah primetili da nas je dan seljak, koji je sedeо preko puta za stolom pažljivo sluša. Tek kad uča poče da priča kako je ubijen Kalabić, primeti kako se seljak pognu glavu. Pozvao ga posle za sto. I sad, kada se nema kud, pitam ga: »Šta misliš, je li trebalo ubiti Kalabića?« A on, šumadijski seljak, odgovorio kao iz puške:

»Prvo i prvo, trebalo ga je ubiti jer je neočekivano velika zla srpskom narodu. A drugo, i najvažnije, trebalo ga je ubiti jer je izdao svog vrhovnog komandanta.«

II. Novi prilozi jednoj političkoj biografiji:

Pre nešto više od godinu dana IRO »Prosverta« iz Beograda **zatražila** je od **Aleksandra Baljka**, beogradskog aforističara, rukopis knjige »Afokalipsa« (zbirka aforizama) radi štampanja. Na VII redovnoj sednici Programske skupštine OOUR-a Izdavačka delatnost, održanoj 25. februara 1987. godine u Beogradu, ul. Čika Ljubina 1/V, angažovani drug Boža Bogdanović odigrao je ključnu ulogu:

Božidar Bogdanović: »Čitajući Baljkove aforizme povremeno, kao i drugi, pobojao sam se sledećeg. **Ono što u štampi prolazi bez ozbiljnog odjeka može da ima sasvim drugi kvalitet kada je to sabrano na jednom mestu u knjizi i...**

SLOBODAN MARKOVIĆ

človek može da se na to vraća više puta. Negde krajem godine pročitao sam taj rukopis.

Prošlo je od tada dva meseca i ja se još uvek osećam dvostruko povredjenim: sa moralnog i političkog stanovišta. Iz tog rukopisa izbija jedna mrzovljiva pa i zloba koja naročito probija iz pojedinosti aforizama. Ja sam oduvek literaturu shvatao kao humani čin bez obzira o čemu se radi.

Shvatio sam da i satira ako nije prožeta humanostu ne može da vrši svoju funkciju. Meni se čini da Baljkovi aforizmi sabrani u jednoj knjizi imaju jako mnogo negativnog. Razmišljam sam i ovako. Možda je taj čovek imao u životu određeni problemi koji su morali u njemu ostaviti traga prema nekim vrlo važnim vrednostima u društvu. Tu sad dolazi moja politička primedba. Baljak se podsmeva najvišim vrednostima u ovom društvu koje se ipak moraju poštovati. Tu je i SK, bez obzira na trenutno stanje, koji ipak to ne zasluzuje. Nisu poštovani ni bratstvo i jedinstvo, ni revolucija. Mislim da se on podsmeva staroj generaciji koja je iznala revoluciju, uključujući tu i druga Tita. **Ima nekoliko aforizama koji se odnose na njega i mogu se odnositi na Njega.** Zabeležio sam da ima neprihvatljivih aforizama na nizu stranica, posebno na str. 29, 30, 31, 32, 33, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 67, 68, 87, 88, 89, 90, 91 i 92. Jako je izražen ton kritičarstva. **Pošto je satira poseban oblik kritike, ja sam je uvek delio na dve vrste: na onu koja se zalaže da bude bolje i na onu koja doprinosi da bude gore.** Jedan deo Baljkove knjige je takav da **kao literarna kritika neće dobiti da bude bolje. Ja možda tu knjigu doživljavam posebno i na taj način zbog toga što sam kao četrnaestogodišnjak učestvovao u revoluciji i prošao kroz određene situacije!!! Ali ima puno ljudi kao što sam ja.** Ja ne sporic da ima i drukčijih ljudi koji tako stvari ne shvataju. Jer, isti tekst može da objavi »Politika« i može da objavi »Ekspres« pa da ostane u široj javnosti sasvim drukčiji utisak. PROSVETA je PROSVETA — kuća sa posebnim ugledom i nije isto da li jednu knjigu objavljuje PROSVETA ili neka druga izdavačka kuća. Mislim da PROSVETA ne bi trebalo da objavi rukopis koji sam ja imao kod sebe 25. decembra 1986. godine.«

Uprkos i drugačijim mišljenjima (npr. filozof **Ljubomir Tadić** izjavio je: »Baljka čitam povremeno. Smatram da je beogradska aforistika jedna od najboljih u Evropi a Baljak je prvi među njima. **Ako zavedemo cenzuru, pomoći ćemo da se ostvari korak unazad u kulturi.** I ja spadam među one koji su se petnaest godina krenuli u revoluciju, ali nisam povreden tom knjigom...«) nakon »demokratske debate« odlučeno je da se rukopis ne štampa — zbog »neprihvatljivog sadržaja...«

SKUPŠČINI SFRJ

JUGOSLOVANSKI JAVNOSTI

PREDLÓG ZA VZPOSTAVITEV POLITIČNE DEMOKRACIJE V SFRJ

Dejstvo, da je Jugoslavija tolikrat menjavala svoje Ustave priča, da niso najdene prave rešitve za utemeljitev svobodne in demokratične družbe. Tudi tokatne spremembe pretijo, da bodo enako nepomembne oziroma le kozmetične, ki bodo dale že znan rezultat: **bolj kot se spreminja, bolj je enako.** Samo odločen obrat k demokratizaciji naše družbe lahko prinese uspešne politične rešitve in pomaga naši dežele na višji civilizacijski nivo.

Osnovne človeške pravice so civilizacijska pridobitev, ne pa da rila, s katerimi država (samo)volja obdarjuje svoja podanike. Predstavljajo sfero svobode in osebne sigurnosti, v katero oblast ne more vdreti, brez da krši Ustavo oziroma storji kaznivo dejanje. Ustava mora zagotoviti državljanom pravico, da ustanovi časopis ali društvo in da se svobodno zbirajo brez predhodnih administrativnih dovoljenj in preverjanj.

5. Utrjevati ustavne opredelitev za popolno svobodo tiska in za odstranitev uradne ali prikrite cenzure.

Tisk, radio in televizija morajo biti sredstvo javne kontrole nad oblastniki, ne pa instrument v njihovih rokah, ki jim služi za manipuliranje z javnim mnenjem.

6. Ustavno in zakonsko opredeliti pravice do združevanja v neodvisne sindikate in pravico do štrajka.

Uradna Zveza sindikatov je le transmisija vladajoče partije. Njen interes je le, da zastopa interese Partije, namesto da bi branila interese svojih članov pred državnimi in poslovodnimi organi. **Uradni sindikat ni še nikoli povedel delavcev v štrajk, niti jih ni moralno in materialno podprt, niti vztraja pri svojih zahtevah, ko so jih nezadovoljstvo in beda prisili v samoiniciativni štrajk.** Vsem začasnim je treba omogočiti, da se po lastni izbiri vključujejo v neodvisne sindikate in da, po predhodni najavi, stopijo v štrajk po lastni odločitvi in brez dovoljenja.

7. Zagotoviti sodno zaščito osnovnih svoboščin in pravic.

Treba je ukiniti kakršnokoli odvisnost sodnikov od izvršnih organov oblasti, voditeljev Partije in neformalnih skupin. **Glede na to je treba najprej ukiniti ustavno določilo (230. člen) o moralno-**

politični primernosti kot pogoju za opravljanje sodniške funkcije, kar v praksi pomeni članstvo v ZKJ, tako da je danes težko najti sodnike in javne tožilce, ki niso člani vladajoče stranke. Nujno je treba ukiniti ponovne volitve sodnikov in javnih tožilcev in zagotoviti njihovo stalnost in odgovarjajočo materialno neodvisnost, kar bi občutno zmanjšalo njihovo podložnost lokalnim pritiskom in vplivom.

Ti predlogi Odbora za obrambo svobode misli in izražanja imajo samo en cilj — da pomagajo pri demokratizaciji naše dežele.

Beograd, 25. november 1987

V imenu odbora:

Mladen Srbinović, član SAZU

Odbor za obrambo svobode misli in izražanja:

Prof. dr Predrag PALAVESTRA, član SAZU

Prof. dr Nikola MILOŠEVIĆ, član SAZU

Prof. dr Radovan SAMARDŽIĆ, član SAZU

Dr Kosta ČAVOŠKI

Prof. dr Dragoslav SREJOVIĆ, član SAZU

Tanasiye MLADENOVIC, književnik

Borislav MIHAJLOVIĆ-MIHIZ, književnik

Prof. dr Ljubomir TADIĆ, član SAZU

Dragoslav MIHAJLOVIĆ, član SAZU

Prof. dr Mihailo MARKOVIĆ, član SAZU

Prof. dr Andrija GAMS

Prof. dr Zagorka GOLUBOVIĆ

Dr Vojislav KOŠTUNICA

Marija BEČKOVIĆ, član SAZU

Miće POPOVIĆ, član SAZU

Dobrica ČOSIĆ, član SAZU

Prof. dr Neća JOVANOVIĆ

Mladen SRBINOVIC, član SAZU

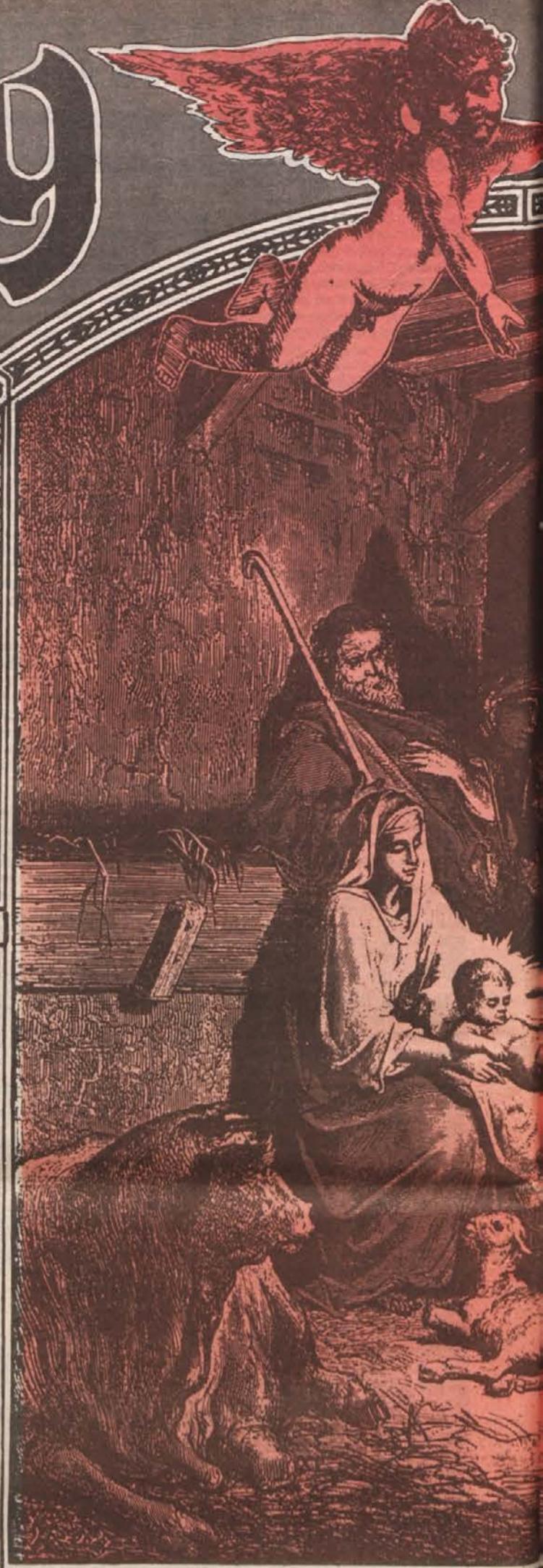
Dr Ivan JANKOVIĆ

Dr Gojko NIKOLIĆ, član SAZU

Kolaboracionisti znotraj Katedre so tudi po večurnem uredniškem prepričevanju vztrajali, da je v splošni zmedji postavljanja te številke Igor Mekina dvakrat zapored začel: »Naj živi socialistično samoupravljanje! Naj živi!«

19

	JANUAR	FEBRUAR	MAREC
P	4 11 18 25	1 8 15 22 29	7 14 21 28
T	5 12 19 26	2 9 16 23	1 8 15 22 29
S	6 13 20 27	3 10 17 24	2 9 16 23 30
Č	7 14 21 28	4 11 18 25	3 10 17 24 31
P	1 8 15 22 29	5 12 19 26	4 11 18 25
S	2 9 16 23 30	6 13 20 27	5 12 19 26
N	3 10 17 24 31	7 14 21 28	6 13 20 27
	APRIL	MAJ	JUNIJ
P	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27
T	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
S	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
Č	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
P	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24
S	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
N	3 10 17 24	18 15 22 29	5 12 19 26

O NOVEM MALIKU

Gotovo so kje še ljudstva in črede, vendar ne pri nas, bratje moji tu so države.

Država! Kaj je to? Prosim! Le odprite ušesa, ker zdaj vam poverjujo misel o smrti ljudstev.

Država je najbolj mrzla vseh mrzlih pošasti. Mrzlo tudi laže; in ta laž ji leze iz ust: »Jaz, država, sem ljudstvo.«

To je laž! Ustvarjajoči so ustvarili ljudstva in obesili nadnje vero in ljubezen: tako so služili življenju.

Uničevalci nastavljajo pasti za marsikoga in jim pravijo država nadnje obešajo meč in sto poželenj.

Kjer je še ljudstvo, ne razume države in jo sovraži kot hud pogled in greh nad hravnimi in pravicami.

To znamenje vam dam: vsako ljudstvo govori svoj jezik dobrega in zla: sosed ga ne razume. Svoj jezik si je iznašlo v nравih in pravicah. Država pa laže v vseh jezikih dobrega in zla; in naj govorji, kar hoče, laže — in naj ima ne vem kaj, je ukradla.

Na nji je vse zlagano, grize z ukradenimi zobmi, popadijivka. Zlagan je še njen drob.

Zmešnjava jezikov dobrega in zla: to znamenje vam dam kot znamenje države. Resnično, to znamenje kaže voljo po smrti! Resnično, maha oznanjevalcem smrti!

Veliko preveč se jih roditi: za odvečne je bila iznajdena državel.

Kar poglejte, kako jih vabi k sebi, teh veliko preveč! Kako jih pozira in žveči in prezvekuje!

»Na zemlji ni nič večjega od mene: jaz sem urejači prst božji! — tako rjove zverini. In na kolena ne padajo samo dolgouhin i kratkoohin O, tudi v vas, velike duše, šušlja svoje mračne laži!

O, ugibuje bogata srca, ki se ráda razdajajo!

Ja, tudi vas uganem, zmagovalca starega boga! Utrudili ste se v boju in zdaj vaša utrujenost služi še novemu maliku!

Junake in poštene želi imeti okoli sebe, novi malik! Rad se sonči na soncu mirnih vesti — mrzla zverina!

Vse hočete dati vam, če ga molite, novi malik: tako si kupuje bieski vaše čednosti in pogled vaših ponosnih oči.

Z vami misli loviti na trnek teh veliko preveč! Ja, s tem je bila iznajdena pekienska umetnija, konj smrti, žvenketajoč od lišča božanskih častil!

88

Ja, s tem je bila iznajdena smrt za številne, ki se sama baha, da je življenje: resnično, srčna usluga vsem oznanjevalcem smrti!

Država pravim temu, kjer vsi pijejo strup, dobri in hudobni: država, kjer vsi izgubljajo sebe, dobri in hudobni: država, kjer se počasni samor vseh — imenuje »življenje«.

Poglejte mi vendar te odvečne! Kradejo si dela iznajditeljev in zaklade modrih: svoji tativni pravijo omika — in vse jim je v bolezni in moro!

Poglejte mi vendar te odvečne! Zmeraj so bolni, blijujejo žolč in mu pravijo časopis. Požirajo drug drugega in se ne morejo niti prebaviti.

Poglejte mi vendar te odvečne! Pridobivajo bogastva in postajajo s tem revnejši. Hočejo moč in najprej vzvod moči, veliko denarja — te rave!

Glejte jih, kako plezajo, te urne opice! Plezajo drug čez drugega in se tako vlečajo v blato in globino.

Vsi hočejo tja k prestolu: to je njihova zabloda — kakor da sedi na prestolu sreča! Pogosto sedi na prestolu blato — in pogosto tudi prestol na blatu.

Vsi so m blazneži in plezajoče opice in pregeteži. Smrdi mi njihov malik, mrzla zver, smrdijo mi vsi skupaj, ti malikovalci.

Bratje moji, kaj se mislite podušiti v sopolu njihovih gobcev in pot? Rajši vendar razbijite okna in skočite na plan.

Pojdite vendar s poti slabemu duhu! Pojdite stran od malikovanja odvečnih!

Pojdite vendar s poti slabemu duhu! Pojdite stran od sopare teh človeških žrtev!

Velikim dušam je zemlja tudi zdaj še na voljo. Praznih je še veliko sedežev za enoselice in dvoselice, okoli katerih veje duh tihih morij.

Velikim dušam je še na voljo svobodno življenje. Resnično, kdor ima malo posesti, je toliko manj obseden: hvaljena bodi majhna revščina!

Tam, kjer se neha država, se šeje začne človek, ki ni odvečen: tam kjer se začne pesem nujno potrebrega, enkraten in nenadomestljiv napev.

Tam, kjer se država neha — tak poglejte mi vendar tja, bratje moji! Jih ne vidite, mavrice in mostov nadčloveka?

Tako je govoril Zarafusta.

	JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER
P	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26
T	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27
S	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28
Č	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29
P	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30
S	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24
N	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25
	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
P	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
T	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
S	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
Č	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
P	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30
S	18 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
N	29 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25

«Politika Ekspres» piše da se u Beogradu ponovo pojavilo besnilo. To besnilo se javila kod životinja, ali i ljudi su u opasnosti jer već registrirana lista, odnosno spisak od 2.780 ozledjenih ljudi. Najčešće se radi o ogrebotinama, ujedino pasa i mačaka, ili svinja... Gradski sanitarni inspektor upozorava lovce da je moguće da su i ranije odstreljene srne zarazne, iako se nalaze u zamrzačima. «Politika Ekspres» dalje piše o otpornosti virusa besnila i u najtežim uslovima, pa se Beogradjanima sugerira da se čuvaju.

★

U beogradskoj partijskoj organizaciji ovih dana vodi se široka partijska debata. Na preko dve hiljade sastanaka učestvovalo je više od 25 hiljada komunista. Ovakva prilika za mobilizaciju, rečeno je tu i tamo, ne sme biti propuštena. Mi nismo militantni, mi smo monolitni.

†

Savezu komunista su potrebiti istinski komunisti na delu. Čuvati tekovina revolucije, kao što su Dušan Mitević i Božidar Bogdanović.

★

U Požarevcu je zatraženo da se pokrene pitanje odgovornosti Ivana Stambolića. Igram slučaja, u istom gradu, znatno ranije, rodio se drug Slobodan Milošević.

†

Beogradski komunisti jednodušno zahtevaju da Ivan Stambolić podnese ostavku. Nema sumnje oni će biti tako hrabri i kada se bude raspravljalo o odgovornosti Druga čije ime ne pominjem.

★

O obračunu u političkom vrhu samo kratko: odnos dve nule nije definisan jer je matematika ozbiljna nauka.

†

Rečeno je da pojedinac nema pravo da se nametne iznad organa, iznad svoje partije i iznad svog naroda. Ovoga puta Ivan Stambolić je to uradio, a Slobodan Milošević, kao što je poznato, nije!

★

Plenum pleni demokratičnošću, a plen se ponaša odbranaški.

†

Komunisti Svetozareva, pak, smatraju da diferencijacija nije u potpunosti završena. Još ima onih koji drukčije misle.

★

Na sednici Komisije za informisanje GK SK Beograda, devojka za sve, Snežana Aleksić, govorila je o **Beogradskom prilogu** »Katedre« kao o »prelasku granice najnižeg necivilizacijskog etičkog nivoa«. Očita je težnja studentkinje i drugarice Aleksić da se po pitanju etičkih kategorija približi svojoj inteligenciji i stoga je jasno zašto nas spušta k sebi.

Veronika Vera je porno-zvezda, pisac i Revolucionar. Poreklom je Grkinja. Ima crnu kosu, pune usne, grudi i zadnjicu od kojih se vrti u glavi.

Moja mašta je neiscrpna, — priča Veronika. — Volim da masturbiram i često koristim električni vibrator. Kada sanjam, sanjam o jednom muškarcu, koji mi se dopada, i sa njim činim razne stvari. (preuzeto iz lista ITD — erotiku)

†

Uzgred rečeno, Zoran Todorović u svakom svom nastupu podseća na relativno zaostajanje SR Srbije.

★

Novi predsednik Gradskog komiteta SK Beograda je provereni Radoš Smiljković, takozvani Ljut Radoš — na lјitu ranu. Pravoverni Dušan Mitević će morati još da se dokazuje.

†

Omiljeni aforizam Aleksandra Bakočevića: »Danim vežbam kako da odlažećem dam nogu, dolazećem ruku, a da ne padnem.«

★

Jedan od naslova u »Politici« vezan za »hajku Berekina« glasi: ANTIKOMUNIZAM IZ POŠTANSKOG PRETINCA. Povodom nedavno lansiranog termina »PTT galaksija« i njegovog tvorca očekujemo zasedanje organizacije SK u PTT-u na kome će se pružiti podrška plenumu i energično ukazati na nepravilnosti u delovanju i nesposjivost tih nepravilnosti sa funkcijom. (Popunjavanju čitaoci — još jedan doprinos »Katedre« političkom opismenjavanju!)

†

Sarmantan je iskaz koji je upotrebljen za opis reakcije splitske kontrolne službe: »U Tužilaštu su, znajući da ranije probleme sa ovim listom, kupili dva primerka »Berekina« na kiosku i odmah posle obrade uputili predlog Republičkom javnom tužilaštvu da bi se preduzele mere.« U Crvenom Splitu novine se OBRAĐUJU! Isti termin su koristili i mučitelji predratne policije govoreći da »uhapšene komuniste treba dobro obraditi!«

★

Zbog aforizma objavljenog u inkriminisanom »Berekinu« moraće da odgovara i Dušan Radović (1922—1984). Jer pisci ne uživaju zaštitu nakon smrti.

†

Ispod karikature Ice Voljevice piše: »NAJBOLJI SU ALBANI IZ PEĆI«, a ne PEĆI, kako je pročito tužilac. On je očito zaboravio na jedanaest božju zapovest: Ljubi č i č! Ne brkaj slova, da ne bude opet umesto »Gojko i Pavle« Vojko i Savle.«

★

— Ovo je zemlja u kojoj se ne zabranjuju satirični listovi! — Razumem, druže generale!

†

— Po meni nije toliko sramotno to što »Berekin« objavljuje, nego je sramotno što on izlazi, što se štampa, distribuirala, — izjavio je dugogodišnji predsednik splitskih humorista i satiričara Miljenko Smo nakon zabrane 18. broja »Berekina«. Neće biti da je to naj-sramotniji list u kom je Smoje (od 1941. do danas) saradjivao.

U Beogradu SMOG, U Splitu SMOJE.

★

U poniznosti javljam da moj komšija preferira Ivana Stambolića.

★

BEOGRAJSKA PRILOGA

Ponedeljak, 14. 12. 1987 — predsednik predsedstva SR Srbije Ivan Stambolić z enoglasno odločitivo odstranjen s funkcije. V taisto predsedstvo je bil na talisti seji izvoljen Petar Gračanin, ki je čez osem dñi tudi uradno, oziroma javno, prevzel srbsko skupščino.

V TV Dnevniku so ga pokazali v uniformi. Takoj po končani čistki znotraj srbske partije pride na vrsto reševanje kosovskega »problema«. Ali je upokojeni vojščak za to primeren, gleda na to, da je Kosovo jugoslovanski in ne

le srbski problem, je vprašanje — tako jugoslovansko in nevarno kot Kosovo samo.

Trdo partijsko roko so tri dni kasneje ustavili člani Društva novinarjev Srbije. Na sedemurni seji so ubranili svojega predsednika Juga Grizelja. Nalet stalinističnih postopkov so srbski intelektualci uspeli zadržati, čeprav so istega dne, le nekaj ur prej, iz partije izobčili Brano Miloševića, srbskega ministra za kulturo. V intervjuju je še verjet, da se mu to ne bo zgodilo. Danes še verjame, da mu ne bo treba zapustiti tudi funkcije.

RELIGIJSKI MOTIVI U »MANAGEMENTU«

MAD MAX U EKONOMIJI

Da tradicija ima veze sa dominirajućim sistemom uređenja privrednih odnosa pokazali su Max Weber, u svom radu »Protestantska etika i duh kapitalizma«, i Michio Morishima u knjizi »Zašto je Japan uspeo?«. Kod nas medutim još nikao nije pokušao da dà uvjerljivo objašnjenje za narod zašto smo mi totalno raskinuli sa našom tradicijom, i zašto ni u jednoj oblasti privrednog života nemamo elemente pozitivnih civilizacijskih iskustava ekonomskog naslijeda. Umjesto takvih razmišljanja da... nijedna zemlja ne može napredovati ako zanemari sopstvenu prošlost koja ograničava njen sadašnji razvoj, kod nas se uporno insistira na »idealan ideološki koncept« koji je u praksi poznat kao »dogovorna ekonomija«. Njena najveća mana, osim što da je katastrofalne rezultate, jeste »partijnost« u rukovodenju privredom, pa prema tome i odsustvo realnih ekonomskih kriterija uspješnosti, kriterija ekonomskog znanja i neznanja...

Poslednjih godina nema značajnijeg jugoslovenskog ekonomiste koji uzrok za privredni kolaps ne vidi u doslednoj operacionalizaciji ideologije, koja je da divno čudo, rezultat jednog sasvim drugačijeg istorijskog, religijskog i etičkog naslijeda nego što je naše. Da parodoks bude veći, ta religija to jest ideologija, dopušta ustupke životu, odnosno zdravom razumu, u onoj mjeri u kojoj je to potrebno. Zato se i naši političari u izvjesnim prilikama ogradiju od upitivanja politike u ekonomskim poslovima, i nerijetko ostavljaju utisak da im je veoma žao što nikako ne mogu da sprječe vršenje »nekih birokrata« po ekonomiji.

Na žalost, ovih dana je nastupao Stipe Švar sa hrabrom konstatacijom da »privredi treba partija«. Drug Švar, naravno, nije uspio da objasni zašto! Nije ni pokušao, jer zna da privreda ne bi stala ako bi izgubila »političku podršku« komiteta. U obrnutom slučaju stvari su još jasnije.

Tragizam jugoslovenskih direktora među kojima ima i brillantnih umova, sposobnih rukovodilaca, poštenih ljudi, ali i neznalica, nepismenih, privrednih kriminalaca... i koji svi zajedno imaju zajedničku osobinu — političku organizovanost kao ideoloških istomišljenika — jeste u njihovoj subordinaciji političkoj volji (obično subjektivnoj) u mjestu ekonomskoj nužnosti (isključivo objektivnoj).

Kao recidiv takvog stanja imamo u Beogradu ovih dana situaciju u kojoj izvjesni privrednici dobrog političkog renomea, (koji su zaslужili »diferenciranjem« inih »kočničara« i sl.) nakon debakla u tržišnoj utak-

mici, idu u komitet da se isplaču na ramenu svoje stranke i da traže kompenzaciju za svoj hendepek! U tom slučaju inauguruje se i »diferencijacija« među privrednicima i preduzećima, ali ne više na tržištu već u komitetu. Onda nije ni čudno što recimo »Ekonomска politika« pita da li će ubuduće svako ko kupuje neku opremu morati da ide u komitet po mišljenje? I da li je partija spremna da na sebe preuze zisk polovnih odluka, za koje nije sebi predviđela ulogu ni po vlastitom programu. Najbolja ilustracija produžavanja političkog monopolap na ekonomski imamo u slučaju takozvane **Beogradskih računarskih industrija** (BRI), koja je još prije ove političke epizode postala poznata po naduhovitijoj propagandi (»Di si bre!«), koju je neka firma lansirala na svoj račun.

Drugi primjer je vezan za grafičku djelatnost, vjerovatno ne samo zato što štamarske radnike nije glas najsvijesnijih dijelova proletarijata. Naime, kao što su novine najile, OOSK jedne štamparije kod T. Užica donijela je odluku da više ne štampa list »Berekin« jer je jedan broj istog zabranjen iz javnosti poznat razloga. Takva odluka je »pozdravljena« sa nadležnih (političkih) mjestih, bez obzira na sumornu činjenicu da je naša grafička industrija u teškoj situaciji. Ovakva uzurpacija prava na poslovno odlučivanje, koju je sebi dozvolila partitska organizacija, koštaje dotičnu štampariju ne samo umanjeno dohotka u budućnosti, nego i gubitka poslovogn povjerenja kod partnera koji su do sada koristili njene usluge! Onima koji znaju da se sva ekonomija vrati oko povjerenja, jasno je da taj gubitak teško može nadoknadići čak i ispoljeni stepen idejno-političke svijesti i čistoće. Logično je da niko pametan neće, kao kriterij za sklapanje posla, uzeti nečiju »odnost« Marksu, Engelsu i ostalima. Bar što se biznisa tiče, presudna uloga je najčešće bila u cijeni, kvalitetu, rokovima... Pomenuta štamparija svakako ima pravo da bira svoju klijentelu, politički organi su uistinu pozvani da daju sud o političkim pitanjima, ali u ovom konkretnom slučaju neće biti ni malo čudno ako se posao štamparije u budućnosti svede samo na štampanje sasvim određenih biltena, brošura i knjižnica za poznatog narucioca!

Ako smo uspjeli da odvojimo crkvu od države, šta je to što nam ne dozvoljava da odvojimo i politiku od ekonomije? To još nismo probali kao put izlaska iz Situacije...

MIROSLAV VIŠIĆ

OGLED O VEŠTINI GMIZANJA

POMLADAK S KRAVATOM

Gerontokrati su nam ostavili svoje dugove, svoja razbojništva i loš glas koji je krenuo na našoj zemlji po svetu. Učili su nas da pohadamo neke školice, što više škola — inače postaćemo radnici!

Da bi, ipak, imali legitimnu »suradnju« sa mladima, gerontokrati vode računa da odškoluju podmladak. U društveno-politički život uključuju se mladi koji imaju sasvim odredene preduslove. Budući da mladi ne mogu da uključu u partiju koja ima program, da omladinska organizacija nema nikakve značajnije mogućnosti da štiti interes mlađe generacije, mladi mogu postati »kadrovi« samo ako ispunjavaju kriterije koje je, kao sistem vrednosti, uspostavila vladajuća oligarhija. Prvi predušao jeste da je omiljinac poslušan, da nema svoje mišljenje. Oligarhiji, čini se nije lako da iz mase apatičnih i bezvojnih omladinaca izabere svoje naslednike. Sistem negativne selekcije dobio je u poslednjih dvadesetak godina potpunu afirmaciju.

Danas, nažalost, u partijski, sindikalni, omladinski forum ili skupštinsko telo, mladarija može doći tek kada prode sito i rešeto, kada do kaže da je moralno i politički podoba.

Najbolji primer je Zoran Todorović zvan Kundak, izvršni sekretar Gradskog komiteta SK Beograda, čovek koji se vodi u kategoriji »omladinac«. Pre tri meseca došao je sa takozvanog »civilnog služenja vojnog roka«. Politička karijera Todorovića — Kundaka počinje njegovim izborom za studenta-prodečana Fakulteta političkih nauka u Beo-

gradu. Čim je izabran za funkcionera, proslavio se kao siledžija. U svom kabinetu pokušao je da siluje studentkinju. Slučaj je nekako zataškan, pa je Todorović uznapredovao: postao je izvršni sekretar Univerzitetskog komiteta SK Beograda! Uveren da je partijska članarina prevelika, Todorović ni nju nije uredno plaćao! U 1984. godini npr. plaćao je samo polovicu!

Od pred dve godine Zoran Todorović je izvršni sekretar u Gradskom komitetu SK Beograda. Prošle godine otisao je na službenje vojnog roka, u kasarnu u Beogradu. Svake subote oblačio je cijelno odelo i šepurio se gradom. Kao dečku koji obećava njemu je, na davanje svečane obaveze, došao i Slobodan Milošević, nekadašnji partijski šef Beograda.

Nesvršena studentkinja turizma Snežana Aleksić (zvana »Devojka za sve«) na sličan način je ušla u politiku. Stepo je slušala svoju profesorku Mirjanu Marković. Prvo je postala plečeni funkcioner u UK SK Beograda, pa onda izvršni sekretar GK SK Beograda. Aleksića, u normalnim vremenima, ne bi mogla biti ni zamenik sekretara partijske organizacije u građevinskom preduzeću na terenu...

Luka Mičeta, sadašnji zamenik glavnog i odgovornog lista »Student« ušao je u novinarstvo uz pomoć Snežane Aleksić. Mada nije talentovan za novinarstvo — o čemu govoril njegov nadimak: Bruka Mičeta — a ni na fakultetu nije napredovao, Mičeta je uz pomoć (svoje bivše djevojke) S. Aleksić, i uz njen pritisak kao partijskog funkcionera, postao urednik u »Studentu«.

U proteklih nekoliko meseci talentovani učenici profesorke Mirjane Marković (Milošević) zvane Elena, pokazali su se u punom sjaju. Podmladak, izabran po svim principima negativne selekcije, dosta je svojih učitelja. U Beogradu, u takozvanoj idejnoj ofanzivi, podmladak se pokazao kao vrlo upotrebljiv. Sva pljuvanja idu preko njih. Todorović se posebno ističe svojim urodenim, agresivnim primitivizmom. On preti intelektualcima, svim mislećim ljudima, obećava zatvor, progon... Sve što njegovi »poslodavci« zaželete, Todorović sproveđe u život. Kadar koji obećava!

Otkud toliko poslušnost podmladaka?

Svesni da u društvu u kojem živimo nemaju nik

BRANISLAV MILOŠEVIĆ, INTELEKTUALAC S PERSPEKTIVOM

VРЕМЕ НЕМИЛОСРДНЕ ДЕМОКРАТИЈЕ

Bio je dramaturg u Jugoslovenskom dramskom pozorištu, pozorišni kritičar „Borbic“, urednik „Komunista“, direktor izdavačke organizacije „Rad“... Sada je **ministar za kulturu Srbije**, ili, kako se to kaže u novogovoru — predsednik Republičkog komiteza za kulturu SR Srbije...

U **ličnom stavu** objavljenom u nedeljniku „NIN“ maja meseca ove godine, pod naslovom „Tačka na joti“ povodom tada promovisanog „slučaja Student“ zapitao se: „Kada političar sebi prisvoji pravo da nas brani od neprijatelja — ima li on pravo da neprijatelje izmišlja?“. Zbog tog **ličnog stava** Gradski komitet SK Beograda pokrenuo je partizansku odgovornost Brane Miloševića. Međutim, na sastanku održanom 3. decembra, uprkos pritisima „odozgo“ Osnovna organizacija kojoj Milošević pripada usudila se da se jednoglasno izjasni protiv hajke koja je protiv Branislava Miloševića povedena. U meduvermenju, ono što nije uspeло ovoj OO SK prebačeno je u prijedlog Opštinskog komiteta SK Stari grad koji sada radi na tome da se stvar „istera do kraja“ što će reći da se Branislav Milošević izbací iz Partije uprkos tome što čak i **Statut SKJ u članu 29 stav 7 predviđa pravo člana SKJ da „zadrži svoje mišljenje“ uz obavezu da sprovodi stav većine...**

I dok se nastavlja akcija „o odgovornosti srpskog ministra kulture“ OO SK kojoj on pripada javilo se na desetine komunista sa pitanjem da postanu članovi jedne takve časne partijske celije koja je uprkos pritisima uspela da ostane dosledna činjenicom i svom mišljenju...
Ovaj intervju je o bezglavom pretrčavanju političkih ulica u Srbiji, novom ruskoj i — težnji intelektualca da uprkos svemu zadrži svoj — **lični stav**.

KATEDRA: Imajući u vidu Vašu, za političara netipičnu, karijeru, nameće se pitanje da li ste uspeli da se snadete medu političarima. Da li je milje u kome se odvija politička komunikacija ispunio Vaša očekivanja ili ste otkrili da je politika, ipak, svojevrsna ezoterija?

Milošević: Moja politička karijera je, reklo bi se, bar dvojako netipična: najpre po tome što nisam imao iluziju ili uverenje da bi trebalo dugo da traje, duže od jednog mandata, na primer — pa sam nastojao tako i da se počušam, osloboden „brige“ šta će i kuda će kad taj mandat istekne — a zatim i po tome što će se ona, po svim znacima i nastojanjima, završiti čak i pre kraja tog jednog mandata. Tu, dakle, o nekakvom „snaženju“ teško može biti reči, ali je utoliko umesnije vaše pitanje o miljeu u kojem se odvija politička komunikacija. Šta se, zapravo, događa u tom miljeu, čime je on ispunjen?

Iskreno rečeno, nikad nisam mislio da u tom ambijentu caruju junaci bez mane i straha, eruditeli i ljudi posebne moralne čvrstine i integriteta. Od prvih saznanja o tom svetu postalo mi je jasno da su u njemu, u ogromnoj većini, ljudi čije lične sposobnosti uglavnom ne dosežu težinu društvene odgovornosti koja im je poverena.

cajem okolnosti, bila i na vlasti...

Jednom rečju, ne mislim da partizanski angažman, sâm po себici, dovodi u pitanje ličnu nezavisnost intelektualca, ali mislim, zadata, da svaki onaj partizanski angažman što se izvodi iz moralno problematičkih ambicija da se bude pri ruci pojedincima ili grupama koji autentične programske ciljeve partije podređuju interesima svoje lične moći, dovodi u pitanje integritet i dostojanstvo ne samo intelektualca, nego svakog onog ko se takvog angažmana prihvati.

KATEDRA: Kao odranje dokazan vrstan polemičar, niste li, prihvatanjem institucije demokratskog centralizma, doveli u pitanje sopstveno pravo na drukčije mišljenje, odnosno njegovo javno izlaganje?

Milošević: Ako je tačan kompliment kojim ste me obasuli u svom pitanju, onda je samo pitanje prilično izgubilo u svojoj dramatičnosti. Vi, očigledno, pod uticajem sasvim svežih, nespričnih, nepromišljenih i, u krajnjoj liniji, nedemokratskih tumačenja principa demokratskog centralizma zaključujete da ovaj princip, tako shvaćen, eliminiše polemiku kao oblik javnog dijaloga. Taj bi

gniranim akademicima, nego pre svega svojoj radničkoj klasi. Međutim, danas se čini da, naročito unutar »nezavisne demokratske partije Srbije« (NDPS), Savez komunista duguje izvinjenje prevašodno inteligenciji koja je gurnuta na margine odlučivanja?

Milošević: —Najpre, nešto o podeljenosti unutar SKJ. O tome kako vidim jedinstvo SKJ — reka sam malo pre nešto; ali ideja o »nezavisnoj demokratskoj partiji Srbije« koju je, koliko znam, komentarisalo tek nekoliko omladinskih novina i »Borbic, sažet je izraz separatističke pomame koja, kao što vidimo, nije obuzela samo albanske nacionaliste. Činjenica da je između ove izjave i vašeg pitanja prošao već i čitav jedan plenum CK SKJ, a da ova izjava nije ni tamо bila komentarisana, zabrinjava više nego sama izjava. Ova je činjenica, po meni, novi dokaz podeljenosti unutar SKJ koji nalaže ozbiljno promišljanje budućeg statusa SK u društvu, njegove uloge i zadatka.

I dalje mislim da SKJ duguje objašnjenja prevašodno radničkoj klasi jer se legitimise kao partija ove klase. Kad je reč o delu objašnjenja koja bi SK, eventualno, »dugovao« inteligenciji, čini-

pošlovljima. To je, dakako, posledica arogantne nametljivosti i neuspešnosti dosadašnjih donosilaca odluka koja se može otkloniti tek širokom i radikalnom demokratizacijom celokupnog društvenog života.

KATEDRA: Napisali ste, u svoje vreme, u »Borbic, da izvor naših slabosti nisu razorni kritički napadi s leva i zdesna, već prilično velika podežlenost unutar SKJ. Dodali ste tome i da SKJ ne duguje objašnjenja i izvinjenja rezi-

nim interesiima i zbog toga, možda, manje bliske i razumljive ostale sredinama u Jugoslaviji, sadržavale su u sebi potrebnu demokratsku otvorenost koja je i doopravila da se, povodom njih, otvore zanimljivi jugoslovenski dijalozi.

lako često ometani nervoznim ili isključivim reakcijama, ovi su dijalozi pokazali da pred savremenom Jugoslavijom staje mnogo otvorena pitanja koja traže bolje odgovore od onih kojima se operiše u forumskim saopštenjima i drugim sličnim oblicima „demokratskog dijaloga“.

Ne mislim da iko ozbiljan u Sloveniji veruje kako je Slovenija, zbog ovih inicijativa, postala autentično rodno mesto Jugoslavenske demokratije, kao što ne verujem da iko kome je stalo do demokratskog preobražaja i razvoja jugoslovenskog socijalističkog samoupravnog društva može biti saglasan s grubim, primitiv-

! **KAKVU SU PERSPEKTIVE TAKVOG SOCIJALIZMA DANAS?**

Milošević: Tu sam pokušao da opišem model »siromašnog socijalizma« koji je još uvek neka vrsta idealja za čitavu jednu generaciju aktivista različitog ranga koji su ovakav ideal koristili kao pokriče i izgovor za sopstvenu nesposobnost da unaprede i obogate viziju i realnost socijalističkog društvenog projekta. **Sve što je prevazilazio okvire ovako skiciranog socijalizma, svrstavano je u oblik neprijeteljskog delovanja, što je u osnovi i bilo tačno, jer je, zaista, i bilo neprijeteljski usmereno prema malim značajima i sposobnostima posmenutih aktivista. Odveć dugog političkog trajanja ovih usrećitelja naroda pretvorilo je njihov ideal u našu stvarnost: mi, danas, živimo u jednoj verziji njihovog sna. Taj socijalizam nije, dakle, nikakva loša ili negativna utopija, nego živa svakodnevница koju pokušavamo da prepokrijemo **retorikom bliskog spasa** što, nažalost, nije dovoljno da bi se prikrija strukturalna, genetička nemoc provog realizovanog modela socijalizma da odgovori zahtevima epohe i potrebama savremenih ljudi.**

Kakve su perspektive takvog socijalizma danas?

Milošević: Tu sam pokušao da opišem model »siromašnog socijalizma« koji je još uvek neka vrsta idealja za čitavu jednu generaciju aktivista različitog ranga koji su ovakav ideal koristili kao pokriče i izgovor za sopstvenu nesposobnost da unaprede i obogate viziju i realnost socijalističkog društvenog projekta. **Sve što je prevazilazio okvire ovako skiciranog socijalizma, svrstavano je u oblik neprijeteljskog delovanja, što je u osnovi i bilo tačno, jer je, zaista, i bilo neprijeteljski usmereno prema malim značajima i sposobnostima posmenutih aktivista. Odveć dugog političkog trajanja ovih usrećitelja naroda pretvorilo je njihov ideal u našu stvarnost: mi, danas, živimo u jednoj verziji njihovog sna. Taj socijalizam nije, dakle, nikakva loša ili negativna utopija, nego živa svakodnevница koju pokušavamo da prepokrijemo **retorikom bliskog spasa** što, nažalost, nije dovoljno da bi se prikrija strukturalna, genetička nemoc provog realizovanog modela socijalizma da odgovori zahtevima epohe i potrebama savremenih ljudi.**

Reklo bi se da su, na oficijelnom političkom nivou, i u prvoj

nim ili nacionalistički intoniranim reakcijama na ove inicijative.

Ne mislim da bilo koja inicijativa, iz bilo kojeg kraja Jugoslavije, može ugroziti socijalistički poredek u njoj, ali mislim da još uvek ima nedovoljno inicijativa koje teže da suštinski izmene aktuelno stanje tog poretka. Mi smo svi još uvek, više nego što smo to i sami spremni da priznamo, u vlasti zaostala, ali ne i zakrijale parohijalne svesti, kao što smo još uvek i dovoljno nadmeni da rad te svesti ne uočavamo i u svojoj sredini. Politizirano društvo, kavko je naše, identificuje ovu svest tek kad se pojavi u obliku agresivnih nacionalističkih programa ili interpelacija, što je simptom niske, pretpostavljamo da bi u Sloveniji rekli, civilne emancipovanosti društva i jedan od uzroka njezine spore i mukotrpne demokratizacije.

KATEDRA: Kako objašnjavate činjenicu da u isto vreme dok se hlače odnosu između političkih vrhova Slovenije i Srbije, raste interesovanje za saradnju kulturnih radnika i stvaralača?

Milošević: Pustimo vrhove da radi svake svoje poslove i konstatujmo da u intelektualnim kružinama u Srbiji, bar, po mom osećanju i uvidu, zaista raste raspoloženje za saradnju. To je odlično i mislim da su tome, na paradoksalan način, doprineli Taras Kermauner, svojim pismima, a potovno, svojom kritičkom otvorenosti, razgovori predstavnika slovenačkog i srpskog PEN-a.

Rekao bih da se uglavnom ne slazem sa Kermaunerovim dijagnozama i zaključcima, ali mi je bilo vrlo interesantan da pratim rad jedne bujne i nesistematične pameti koja je do ovih dijagnoza i zaključaka došla. Na drugoj strani, zahvaljujući Kermaunerovim pismima, otkrili smo, na primer, koliko je tanak sloj nekakvog, neću reći evropskog, nego jednostavno, emancipovanog odnosa prema razlikama u nekim srpskim intelektualaca i kako odmah ispod tog ukrasnog sloja kuljuje patetične nacionalne fraze i poklici.

Razgovori srpskih i slovenačkih pisaca, u dve runde, pokazali su, čini mi se, duboke razlike u pristupima, u kulturno-istorijskoj vizuri i argumentaciji, u političkom poimanju i vrednovanju temeljnih principa zajedništva, ali su, zato, afirmisali dijalog kao jedini intelektualno legitimni put i metod medusobnog razumevanja i sporazumevanja. Moram, nažalost, da konstatujem kako su se u naši našli **dežurni ideološki bekovci** koji su ove razgovore pokušali da diskvalifikuju, osporavajući njihovim učesnicima delegatski skupštinski mandat — na koji se oni, istini za volju, nisu ni pozivali — ali to nikako ne bi smeo da bude razlog da se budući susreti osuđuje ili prorede.

KATEDRA: Ako je u svoje vreme politika vodena na način opisan u tzv. jagnećim memoarima, da li je mlada generacija u poziciji da vodi isto takvu politiku ili je prinudena da menjaju stil?

Milošević: Za vašu informaciju, ja sam jedan od dvojice

zaključak mogao biti tačan, ali je neminovno privremeni, kao i potmenuta tumačenja principa demokratskog centralizma.

Medutim, ono što stoji zapisano u članu 8. i 29. Statuta SKJ nije nešto što bi u svakodnevnom životu i komuniciranju moglo dovesti u pitanje kritički dijalog ili polemiku. Naprotiv. Kritički dijalog u pitanje dovode oni kojima monolitska struktura javnosti obezbeđuje mogućnost da bez ikakve demokratske kontrole (zlo)upotrebljavaju vlast. Takva ponašanja nisu u skladu ni sa Programom, ni sa Statutom SKJ, ali su nažalost moguća, što je najočigledniji znak duboke krize koja je zahvatila i SKJ.

Ne mislim da bi znak ozdravljenja SKJ bio njegov „novi monolitizam“, izveden na temelju bespo-

mi se neophodnom najpre temeljna redefinicija pojma radničke klase: to više očigledno nisu samo oni rudari i žeteoci s naših infilacijom izjednjenih banknota, već i ogroman broj pripadnika tehničke i humanističke inteligencije koji se, svi zajedno, nalaze na margini društva jer je društvo izgubilo ili iscrplo svoju osnovnu, stvaralačku i reproduktivnu sup-

stancu.

Oni koji se nalaze u tzv. središtu odlučivanja svakim danom sve više dovode u pitanje taj svoj središnji položaj, kompromitujući, svojim odlukama, sam čin odlučivanja. Prostor između centra i periferije, središta i marge, sve se više ispunjava praznim stvorenom odustajanjem velikog broja, pogotovo sposobnih, mlađih ljudi, od učešća u društvenim

zemljama socijalizma uvideli da je problem fundamentalan, dok bi se za naš politički establišment moglo zaključiti da i dalje problem smatra izvedenim iz one poznate „nedoslednosti u sprovenju usvojenih zaključaka“.

VLAST ZAOSTALE PAROHIALNE SVESTI

KATEDRA: Da li je veliki broj inicijativa koje su dolažile iz Slovenije bio doživljen kao opasnost za poredek ili je u pitanju nešto drugo?

Milošević: Tako zvane slovenačke inicijative, od onih omladinskih, do onih „ozbiljnijih“, čak i kad su bile odveć inspirisane specifičnim, slovenačkim kulturno-istorijskim motivima ili aktuel-

recenzentata tih memoara, odnosno dnevničkih zapisu, koje bih radije zvao po njihovom naslovu: reč je, dakle, o knjizi Dragoslava Markovića "Život i politika".

Iako vas, očigledno, ne interesuje šta u toj mojoj recenziji piše, nego odgovor na postavljeno pitanje, hoću, ipak, da vam skrenem pažnju na duboku hipokriziju, u političkim, ali i u širim, da ne kažem narodnim krugovima, gde se svi nešto zgrađavaju nad činjenicom da su kadrovska i druga politička pitanja dogovarana (a ne rešavana) na večerama i u užim, neformalnim sastavima. Kao, političari o tome nemaju pojma, a narod se živo seća svih onih burnih predizbornih i izbornih demokratskih rasprava!

Niko od ovih čistunaca da se zapita: zašto smo u skupština, na CK-ili na bilo kojem drugom mestu jednoglasno prihvatali sva, hajde da se i ja našalim, rešenja dirigovane gastronomije? Ozbiljan razgovor o sústini naše politike počinje od tog pitanja, a ne od zapisa Draže Markovića, čiju autentičnost, u ovim stvarima, koliko znam, niko kvalifikovan nije osporio.

Mlada generacija bi moralia da menja stil, ali mlada generacija je, izgleda, odlučila samo da promeni jelovnik i kafanu.

KATEDRA: Šta mislite o memoarskoj literaturi u kulturnoškom kontekstu?

MILOŠEVIĆ: Sada ču, ipak, dozvoliti sebi da citiram uvodne delove recenzije o rukopisu D. Markovića. Tamo sam pisao:

"Mnogo zanimljivija od nastanka, često i od sadržaja ove vrste štiva, jeste njegova recepcija u javnosti. Nenavikla na neuslužena, privatna, samim tim i subjektivna viđenja nedavne istorije, javnost, posebno politička javnost, često je veoma burno i kritički oštro reagovala na pojavu ove vrste kazivanja i svedočenja. Pozivanjem na istoriografiju — čak i u slučajevima koji su istoriografski obradeni upošteno ili čak i površno — i prenaglašavanjem značaja istoriografskih sudova do te mere da je u pitanje došla i sama legitimnost pokušaja nenaučne, memoarsko-publicističke valorizacije prošlosti, u političkim sredstvima oblikovanom javnom mnjenju stvoreno je, u prvi mah, uverenje da su memoari i sećanja mašte ne ideološki i politički problematican žanr i štivo koji a priori zaslužuju visok stepen kritičnosti, a uz to obavezuju na budnost i prepoznot sive subjekte koji s ovom vrstom proizvoda dolaze u kontakt — od političkih aktivista, do izdavača..."

Zahtevima trenutku za kritičkom valorizacijom prošlosti, posebno onog njenog segmenta koji je neposredno formativno uticao na stvaranje novog, socijalističkog društva, zvanična istoriografija nije mogla da udovolji, delom zbog svoje prevelike vezanosti za politički faktor u društvu, delom zbog potrebe da se čitava izvorna grada kritički preispita i interpretira bez prethodnih, kružnih, ideološko-političkih opcija. Međutim, ovom zahtevu su sasvim dobro odgovorila upravo publicistička štiva svedoka i saudenci dogadaja ove prošlosti koja su, namah, ispunila prazan prostor nastao odbijanjem oficijelnih tumačenja prošlosti i nedostatom novih naučnih sinteza".

KATEDRA: Da li je politička energija koja se trenutno ispoljava u Srbiji jedan vid pokušaja sticanja političkog legitimeta za generaciju koja taj legitimitet nije stekla u NOB-u?

da je »diktatura u isti mah i logička i istorijska posledica teorije o opštoj volji... Pokušaj da se apstraktna ideja opšte volje preči u praksi proizvodi diktaturu».

Kad se s ovog opštег i teorijskog plana spustimo na naš konkretni, srpski, uočićemo da se na njemu volja (partijske) većine promoviše u opštu volju gradana s neiskrivenom pretenzijom da bude najviša instanca društvenog odlučivanja koja ne-ma mnogo razumevanja za alternativu, pa čak ni kad se one javljaju u vidu stidljivih zahteva za reaffirmacijom izvornih načela socijalističke samoupravne demokratije.

»Novi rusozam na srpskoj političkoj sceni je proces u nastajanju koji, s obzirom da se od-

vija u ambijentu opšte i oštredruštvene krize, zaslužuje posebnu pažnju i izvan političkog prostora u kojem se javio.

KATEDRA: Kakve su čanse Partije da obnovi svoj ugled posle najnovijih dogadaja u Srbiji u kojima će čitava jedna generacija ljudi biti zamjenjena novom garniturom?

MILOŠEVIĆ: Smena koju javljaju obaviće se, po mom osećanju, unutar iste političke generacije, uz neophodnu tehničku pomoć starijih i iskusnijih drugova.

Ne mislim, međutim, da je Savez komunista Srbije izgubio ugled, niti da će ga izgubiti, zbog personalnih smena, već bi mu se to moglo dogoditi zbog površne i proizvoljne argumentacije za ove smene. Meni je, na pri-

nego u ostalim delovima zemlje, da li su se sada stekli politički uslovi za neku vrstu političke intervencije federalnog vrha?

MILOŠEVIĆ: Pre svega mislim da su sve analogije sa periodom tzv. liberalizma u Srbiji proizvoljne i da se, polazeći od takvih analogija, na ovo pitanje ne može odgovoriti.

Da bi došlo do nekakve, kako vi kažete, »političke intervencije federalnog vrha«, moralno bi se najpre, odgovoriti na dva pitanja: postoje li još uvek faktičke nadležnosti tog »federalnog vrha« u delovima federacije, odnosno Saveza komunista Jugoslavije i da li je ono što se događa u Savezu komunista Srbije dovoljan razlog da se »federalni vrh« umeša u te dogadaje?

Prepostavljam da u svakoj jugoslovenskoj sredini postoje različiti odgovori na ova dva pitanja, a stepen njihove različitosti određuje realnost mogućnosti o kojoj govorite.

KATEDRA: Da li ste iznenadni odlukom OO SK IRO Rad? S obzirom da je predstavnik OK SK Stari Grad bio nezadovoljan odlukom OO SK IRO Stari Grad kakva bi trebalo da bude dalje procedura utvrđivanja Vaše odgovornosti?

MILOŠEVIĆ: Iskreno rečeno, odlukom svoje osnovne organizacije nisam iznenaden: mogu biti iznenaden samo njenom jednoglasnošću jer, ipak sam u Radu-bio direktor koji se, hteo-ne hteo, nekome morao i zameriti.

Jednoglasnosti odluke mojih drugarica i drugova nesumnjivo su doprineli apsurdnost optužbe protiv mene, široka politička kompromitovanost mog oponenta u polemici i zavidna politička nespretnost i neuskost predstavnika opštinskog komiteta čiji je zadatak bio da »demokratskim putem« obezbede suprotnu odluku.

Procedura utvrđivanja moje odgovornosti bi, u uslovima poštovanja statutarnih odredbi, bila završena, jer se nije stekao ni jedan statutarni uslov zbog kojeg bi viši organ imao razloga da promeni odluku osnovne organizacije. Međutim, danas sam upravo bio pozvan u opštinski komitet gde mi je, u jednom smušenom razgovoru sa članovima te iste radne grupe, koja je onako slavno obavila svoj zadatak, predložena mogućnost da, ipak, promenim svoj stav i uvidim ono što oni i njihovi nalogodavci vide, a samo ja i čitava jugoslovenska javnost ne vidimo.

Sa mnogom su razgovarali u 8, sa sekretarom OO SK u 9, a sa članovima Drugarskog veća u 10 sati: kad sam im rekao da se tako ne razgovara u partiji nego u policiji, bili su, izgleda, nešto uvredeni i iznenadieni. Nisu, doduše, umeli da mi odgovore na pitanje šta bih to ja imao da im kažem što moj partijski sekretar ne bi trebalo da čuje ili obratno, kao što nisu odgovorili na pitanje šta bi to sekretar i ja trebalo da sakrijemo od članova drugarskog veća ili oni od nas. To su, dakle, metodi daljeg utvrđivanja moje »odgovornosti« i moram vam reći da uopšte neću biti iznenaden ako u trenutku kad ovaj intervj u bude objavljen ne budem više član Saveza komunista. Živimo, u Srbiji, u vremenu nemilosrdne demokratije na koju se nije lako privići, kao što nije teško predvideti da lekosežnost njenih posledica.

KATEDRA: Posle najnovijih dogadaja, postajete li i vi jedan od tzv. disidenata iz kulturnoškog konteksta?

MILOŠEVIĆ: U odnosu na programske ciljeve Saveza komunista nikad nisam bio disident, a to je potvrdila i moja osnovna organizacija. U odnosu na tekući politički život i kretanje u njemu, uvek sam se osećao pomalo kao onaj Krležin »razmetni sin« kojem je »negacija... familjarni oblik prihvatanja svijeta«.

U odnosu na tekuća politička zbivanja u Srbiji, bolje se osećam u manjinu koju jure, nego što bih se mogao i hteti snaći u većini koja juri. »Love, a ulovljeni« reče pesnik koga, inače baš mnogo ne volim.

SKAĐEJ

PISMO SRPSKOG OBAVEŠTAJCA

»MASE OBRATA« SU ZA ŠIŠANJE

Skoro poetsku formulaciju starog pitanja koje prati sve revolucije, od francuske do ove naše, postavila je izvesna Madame Jullien: »Dragi, dobri prijatelju, vukovi su uvek jeli ovce — zar će ovaj put ovce jesti vukove?«

Odmah da vam odgovorim: budite bez brige — neće! Ovce služe za šišanje, a mase za manipulisanje! I u tome je sva tajna najnovije partijske perestrojke u »nezavisnoj republičkoj demokratskoj partiji« (što je, po Miteviću, predsednik Komisije za idejni rad GK SK Beograda, Savez komunista Srbije). Ideoložima takve partije bila je potrebna velika izdaja kao izgovor da uspostave komesarsku upravu nad društvom.

Najnovije partijske čistke proizvod su političke filozofije koja kruži vidi kao »slučaj«, kako »deformaciju«, »dogadjaj«, a ne kao strukturalnu kruži postojecu političku sistema. Osnovna ideja te doktrine je simulacija promene koja obećava privid novog početka. To je dobro primetio Milorad Vučelić: »Stoga politička birokratija i njeni literarni predstavnici i pokušavaju da kruži predstave kao izvestan dogadjaj, kao niz dešavanja i grešaka pojedinih funkcionera, isključivo kao rezultat nekog neostvarenog i nesprovenog zaključka, pojedinačne neodlučnosti i oportunitizma. Politička birokratija insistira na kruži tipa »dogadjaj«, a ne želi nikako da prizna strukturalnu kruži. Eventualna zamena nekih od nosilaca vlasti (u neposrednom sukobu oko vlasti) uz očuvanje sveg postojećeg, svih ishodišnih i polaznih tačaka sistema treba da stvari bitne izmene stanja. Ovakom subjektivizacijom i lokalizacijom kružice uz istovremeno uspostavljanje nove nepričuvenosti očuvava se postojeće, menja se samo neki od neposrednih nosilaca vlasti. Dozai i do svojevrsne redukcije i redefinicije pojma promena koji nije ni reforma ni strukturalna promena već puka supstitucija na hijerarhijskoj, leštvi vlasti. Otud, neupućenim i trezvenim posmatračima i biva nedostupno u čemu je meritum aktuelnih političkih sporova.«

Da, spomenem Kanetiju i onaj deo u kome govorio o »nahušanim masama« »takve mase imaju u sebi nešto stravično! To je uz budenje slijepaca koji su najviše slijepi onda kad im se odjedanput čini da vide«. Opšte očajanje i nemoć su ove jeseni prešli u mržnju. I dok se kod jednih iz nje stvara odlučnost i volja za borbu, kod drugih nastaja strah i pokornošću. Aparati vlasti računaju i sa jednim i sa drugim, od preplašenih očekuju pokornošću, a gnevne isturaju kao borbeno određe egzakcije. Poznati mehanizam regulisanja i kanalisanja agresije i ovog puta je proradio, jedina razlika od onog uobičajenog je u tome što gnev nezadovoljnike ne pada na protivničke vlasti već na dojučeranje vlastodršce, one koji su nakon unutarfrakcijskih borbi poraženi, i kao gubitnici prepusteni masi da ih derogira. Baza počinje da razmišlja od zaključaka. Još jednom je partijska elita potvrdila svoju privilegiju da kritikuje i ispravlja sopstvene pogreške. Pri tom im i ne pada na pamet da treba izmeniti način funkcionisanja koji stvara takve čelnike, a ne same čelnike. Zbog toga se i dešava kao nešto potpuno normalno da se s jedne strane zatvara bivšem članu Predsedništva CK SKS da nije izabran kao legitim predstavnik baze, štaviše da je izabran voljom moćnika i to uprkos protivljenju baze koja mu je služila kao izborna jedinica, dok se s druge strane po istom tom principu bira novi funkcijer (novi predsednik GK SK Beograda).

I na kraju da odgovorim na pitanje: da li smo na kraju i kad će se završiti ovo vreme u kome sa zdravog jezgra otpada trula klapina?

Po svemu sudeći mi smo tek na početku. Ne samo zbog toga što »radikalni mentalitet« na ovom tiu ima dugu tradiciju, već i zato što taj mentalitet sarmog sebe obnavlja. Njegova fiks ideja je neprijatelj, a to je »svako ko se sa partijom razide u bitnim pitanjima. Protiv tih neprijatelja partija usmerava i mora usmeravati svu snagu svoje organizacije, boreći se, kao jedan čovek svim svojim sredstvima, koncentrujući sve svoje udarce...« ovaj, religijski fanatični mentalitet opijumski je otpeo za stvarnost jer je samodovoljno okrenut sektaškim isključivostima. Za njega su, u vreme opšte razbacivanosti svih društvenih poslova, isključivi interes mediji i aparat političke vlasti, i otud proizšlo intrigančko i ekscesivno bavljenje štamponim i posednicima funkcija, a zadnja rupa na svirali su ekonomski i društvena stvarnost.

Zanemarivanje stvarnosti je sastavni deo ovog paranoičnog mentaliteta, jer — što gora stvarnost to više neprijatelj te stvarnosti, i utoliko više posla za radne grupe koje sumanuto traže i na-laze neprijatelje i protivnike.

DRAGOSLAV GRUJIĆ

stičkog društva, zvanična istoriografija nije mogla da udovolji, delom zbog svoje prevelike vezanosti za politički faktor u društvu, delom zbog potrebe da se čitava izvorna grada kritički preispita i interpretira bez prethodnih, kružnih, ideološko-političkih opcija. Međutim, ovom zahtevu su sasvim dobro odgovorila upravo publicistička štiva svedoka i saudenci dogadaja ove prošlosti koja su, namah, ispunila prazan prostor nastao odbijanjem oficijelnih tumačenja prošlosti i nedostatom novih naučnih sinteza".

KATEDRA: Da li je politička energija koja se trenutno ispoljava u Srbiji jedan vid pokušaja sticanja političkog legitimeta za generaciju koja taj legitimitet nije stekla u NOB-u?

da je »diktatura u isti mah i logička i istorijska posledica teorije o opštoj volji... Pokušaj da se apstraktna ideja opšte volje preči u praksi proizvodi diktaturu».

Kad se s ovog opštег i teorijskog plana spustimo na naš konkretni, srpski, uočićemo da se na njemu volja (partijske) većine promoviše u opštu volju gradana s neiskrivenom pretenzijom da bude najviša instanca društvenog odlučivanja koja ne-ma mnogo razumevanja za alternativu, pa čak ni kad se one javljaju u vidu stidljivih zahteva za reaffirmacijom izvornih načela socijalističke samoupravne demokratije.

»Novi rusozam na srpskoj političkoj sceni je proces u nastajanju koji, s obzirom da se od-

se postavlja na temelju euforčnih i paušalnih etiketa o smislu i posledicama nečijih (ne)izgovorenih reči ili (ne)izvršenih dela.

Ne vidim da će Srbija pročevati ako deo aktuelnog njenog rukovodstva bude zamenjen ljudima manjih sposobnosti, a veće odanosti prema onima koji smenama rukovode. Ako bi se, nekakim čudom, dogodilo suprotno, da svi sadašnji »neprijatelji naroda« budu zamenjeni sposobnijim i obrazovanim ljudima — ugled SK Srbije bi bio učvršćen a prosperitet SR Srbije obezbeden. Nažalost, malo je nade da će se stvari razvijati u ovome pravcu.

KATEDRA: Ako je u doba tzv. liberalizma reagovala Federacija, zato što je u Srbiji vodena drukčija politika

razgovor vodili:
SVETLANA VASOVIĆ
DRAGAN PETROVIĆ
fotografije: Mladen Mihoradović

TRIVANIZAM ZA MONIZAM

**Članovi plemena NDEMBUI iz Zambije
vide svet u stotinama nijansi crvene
boje ...**

Posleratna jugoslovenska generacija brzo se uklopila u mrtvu atmosferu samozadovoljstva, isprazne retoričnosti, karijerizma i birokratske uravnilovke ... Postrevolucionarna mladost je nekako olakso pristala na marginalni položaj u sferi političkog uticaja ... U skladu s tim — beogradski studenti danas žive dobro, toliko mirno da se i ne primećuju. Mnogi fakulteti su pred likvidacijom — Univerzitet je u besparici i ne može da obezbedi ni minimalne uslove kvalitetnog studiranja, proščena dužina fabrikovanja bezvrednih diploma (s obzirom na perspektive zapošljavanja) iznosi neuralžni sedam godina ...

Društvo u krizi nije potrebna mladost i možda baš zato ne štedi na njoj. Zato su beogradski studenti jedini socijalni sloj koji nije prinudjen da strajkovima zaraduje egzistencijalni minimum. Računajući sve povlastice koje uživaju (stipendije, stanovanje, ishrana) kao krajnji zbir dobija se brojka od dvadesetak miliona »po glavi studenta« Beogradskog univerziteta, koja se izdvaja iz već prezadužene društvene kase ...

Siva slika univerzitske mladosti posledica je opšteg sindroma prosečnosti, gde je svaka inicijativa, pošto štoviči u Denoglasi, una-pred osudena. Istina, Univerzetska konferencija SSO beogradskih studenata već godinama pokušava da reši bar neki od osnovnih problema — ideje koje odskaču rešava uz pomoć specijalista iz Univerzetskog komiteta SK, a hroničan nedostatak finansijskih sredstava reguliše (za uzvrat) po pravilu u poslednjem momentu — u predizbornim vreščkama. Uz to preambiciozni praktični program rada uticao je na činjenicu da je samo pred kraj ove godine beogradski UK SSO bio u minusu celih **šest milijardi dinara!** Pri tom, navedeni Program nije se bavio toliko egzistencijalnim pitanjima (izuzev deklarativno — putem nikada ostvarenih zaključaka) koliko organizacionim raznoraznim rekreativnim druženjem u stilu »hleba i igara« npr April—meeting ili Savetovanje o studentskom standardu u odmaralištu »Čarapičev brest« na Avilji ... Upravo nesiguran priliv toliko potrebnih para utiče na to da je beogradski UK SSO u poslušnici i udvaračkoj ulazi prema forumima koji deluju novac iz fondova za idejni rad ili izdavačku delatnost (Gradski i Univerzitetski komitet SK). Najzad, nadomestak za silne ne-pokrivene i utrošene milijarde i pristigne — taman pred novo kolo izbornih rokada na samom vrhu studentske organizacije Univerziteta, či-

me se obezbeđuje čisto poslovanje na tzv. pozitivnoj nuli kao i fabrikovanje i smanjivanje jednakim isprofilisanih garnitura aktivista, koje su potpuno otudene od studentske populacije, spremno nasledjuju stare probleme i posle godinu dana odradeng mandata odlaze na nove, više funkcije ...

Po pravilu, predsednici UK SSO bez obzira na minorne rezultate rada imaju zavidne političke karijere. U pitanju je poznata transakcija — poslušnost za karijeru, što je efikasan metod za gušenje istinskih inicijativa. Međutim, podatak da ove godine, za razliku od prethodnih, većina studenata zna ime predsednika »svoje« organizacije, ima neslavan povid. Jer, UK SSO je postao »popularan« kao ogoljeni instrument partijskih struktura Univerziteta (i šire) koje igraju značajnu ulogu u srpskom obračunu »novijih« vremena.

I kao što je poslednja velika afera na beogradskom univerzitetu (oko lista »Student«) dobila enorme razmere na zbor sebe već zbog ogromne propagande koja je imala sasvim drugi cilj, isto tako je i, naizgled glavni protagonist obračuna sa »antititoizmom« — Univerzetska konferencija SSO, predstavlja tek točki u mašineriji, a ne avantgardu koja je izražavala studentske stavove. Bilo kako bilo, jedna do-tad marginalna institucija u društvenom uticaju i odlučivanju iskorišćena je kao pokreć lavine pretpostavljenih obračuna na političkoj sceni Srbije.

Na žalost, ni UK SSO Beograda nije izuzetak koji bi potvrđio pravilo da iza institucije stoje pojedinci. Jedan od mnogih pulena **Mirjane Marković-Milošević** predsednik UK SSO Beograda Goran Trivan dokazao se kao otelotorenje političke dresure i odanosti »višim ciljevima«, tako da je ulogu transmisije prilagodio potrebaru »velikog obračuna« i sebe i svoju organizaciju stavio u ponizavajući položaj instrumenta.

Goran Trivan (istovremeno član UK SK Beograda) nije klasičan mladi karijerista iz ekipa **MMM**, poput njegovih prethodnika (**Tahir Hasanović, Nenad Minjević** ...). On je reinkarnacija NOVOG karijerizma, utoliko opasnijeg jer nije svestran sebe. Dobar je student Šumarskog fakulteta, kaže da mnogo radi i jede nerедovno mada za »profesionalni« posao koji profesionalno obavlja prima fantastičnih 31 milion starih dinara, što je daleko iznad prosečnog radničkog ličnog dohotka. Ipak, on je ubeden da čini samo dobra dela svojoj organizaciji, odlučan je i nepokolebljiv (»Mi možemo ... Mi moramo!«). Ideološki alibi bez primesa skepsa u ispravnost svojih postupaka čine ga tužnim pionom koji, doduše, zna da Cili ne bira Sredstvo, ali neće da zna da je

on sâm to Sredstvo. Možda baš zato što ima, za naše uslove i za njegov položaj, lični dohodak iz snova a možda zato što njegovoj sujeti dobročinitelj prija podanička masa od osamdeset hiljada studenata u čije ime — MISLI! (Što pokazuje i u intervjuu obavljenom nedavno u listu »Student« — nova serija: »Sve manje nas Univerzitet uči da mislimo« i slično.)

Ostali studenti, čije mesečne prinadležnosti nisu ni blizu trideset i jednom milionu za to vreme preprodaju tursku robu po beogradskim studentskim domovima, prosečni studenti otaljavaju ispite zadovoljni beneficijima koje im se daju na lepe oči (i još ponešto), najbolji studenti postaju, ako imaju sreće, asistenti sa duplo manjom platom od njegove ...

Ali, Goran Trivan уме i sa onima koji ga kritikuju. On im jednostavno kaže: »Neću da polemišem jer znam da me pobiju argumentima!« ili: »Ja nisam navikao da odgovaram!« što je samo izbor iz čuvene antologije Trivanovih **trivanizama**.

Predsednik UK SSO oseća potrebu da se, i pored svoje plate, povremeno spusti do baze pa se zato bavi folklorom a ponekad se privati i gitare ... Baš zbog te njegove velike pasije da se igra, ove godine su izbori za novog predsednika UK SSO pomereni za četiri meseca — unapred! Međutim, da prenebregnemo demagogiju koja čitavu stvar tumači demokratičnošću druge Trivane koji se, eto, sa svoje funkcije povlači pre vremena, jer je sve zbrzano radi toga što Predsednik sa kulturno-umetničkim društvom (u kome tanca) treba u januaru da putuje na turneu po Sjedinjenim Američkim državama. A za to, očigledno, vredi namestiti da se čak i jedno unosna funkcija završi ranije ...

Inače, predsedniku Trivanu zasuze oči kada priča o tome kako treba proslavljati Dan mladosti, ima neodoljivu potrebu da ga vole i podržavaju. Ne samo Univerzitetski komitet. Ne samo **Centralni komitet** ...

Tako i treba. Jer — u Srbiji je godina diferencijacije, u Jugoslaviji — godina Vuka. Zato:

»Čovek kad na pravdi nastrada, izgubi Bescrheidenheit (učitivost) ... Svi su oni obični hajkaci ... Jebem ti ovaj svet i ovu pravicu, što kažu da ima na njemu.«

(Vuk Karadžić u pismu Jerneju Kopitarju, april 1832.)

VESNA RAOS

Neuspela libanizacija

VIOLINISTA NIJE LINČOVAN

Svaka država teži da ima poslušnu štampu. Problem nastaje onda kada se težište prebací u sferu političke gimnastike koja nepočudne automatski proglašava za neprijatelje. Po tom receptu, neprijetelj su svu onu koju se uspe prikupiti rep da ne prihvataju zaključke osme sednice, jer su povodom iste kritički reagovali u štampi. Budući da se tzv. beogradска štampa poslednjih meseci našla u funkciji političke metrese, te je sklona isključivo glorifikaciji plenuma, desilo se da su samo van republičkih medija objavljeni kritički tonovi, što je u srpskom, tvrdom političkom vokabularu proglašeno »saradjom sa drugim centrima«. To je dovoljna optužba da se još jedan, za koga je sumnivo da li je »naš« prozove na diferencijaciju!

U skladu s tim jedan intervju, objavljen pre tačno dva meseca u zagrebačkom nedeljniku **»Danas«** postao je tema konspirativnih sedeljki i zatvorenih sastanaka, sa izgledima da postane kičma diferencijacije u novinarskoj organizaciji Srbije. Intervju »Violinisti u kupleraju« i intervjuirani novinar »Nin«-a **Jug Grizelj** (inače predsednik Udrženja novinara Srbije) najradikalnije su kritikovani u **Sekciji za informisanje RK SSRN Srbije i Grupi (?) Predsedništva RK SSRN Srbije za koordinaciju aktivnosti u oblasti javnog informisanja**, te je nakon pripremljenog scenarija inciran i sastanak Predsedništva UNS-a.

Sam Jug Grizelj odbio je da učestvuje na pomenutim zatvorenim sednicama, replicirajući da će »javno o svemu reći što misli«. Dva teda Republičkog saveza uputila su pismo Udrženju novinara Srbije u kome je zatraženo da se ova organizacija »javno odredi prema političkim stavovima i angažovanju svog predsednika«. Policijski način rada navedenih tala SSRN-a dopunjen je i informacijom (sročenom kao optužnica) u kojoj se Grizelj zamera na primer, teza da se »ponovo nalazimo u situaciji u kojoj se lome kičme« te da će »nekima kičma biti slomljena, neki će se presavit«.

Zamereno mu je i što nije reagovan na insinuaciju svog kolege iz »Danasa« o sličnosti situacije u Hrvatskoj (1971) i u Srbiji (1987) te da: »Pridružujući se onima koji stanje u SR Srbiji nakon 8. sednice CK SK Srbije, nastoje da pričaju kao vladavinu dogmatičko-birokratski i stalinističke partiske vrha i nasilja nad demokratijom, Jug Grizelj izriče teške optužbe o stanju i odnosima u ovoj republici, bez jednog argumenta«.

»Argumentacija« u pripremi diferencijacije sa Jugom Grizeljem bila je pojačana i na tribini Timočkih novinara-komunista gde je drug **Savo Kržavac**, jedan od ključnih aktivista u srpskom SSRN-u za disturstvo u štampi, izvukao kao argument »nedovoljno rasvetljenu prošlost Grizelja« prilikom njegove kandidature za predsednika UNS-a, o kojoj se »sada dosta zna, i sada je jasno da je on imao razloga da te podstavi prečuti«. Ovakve spekulacije sa »detajlima iz prošlosti« izvučene su, na žalost, iz arsenala stalinističke ikonografije.

Medutim, umesto da svu to utice na dalje inhibiranje novinarske branje, desilo se upravo suprotno — javili su se oni koji su se pobunili protiv dalje feologizacije pitanja: »Jesi li za ili protiv osme sednice?« — kao osnova za to da se osma sednica svede na kadrovska pitanja i insinuacije ko će komu glavu da skinje. Zato je na partijskom sastanku u »Nin-u novinari Šćepan Rebrebović rekao da je ceo postupak protiv Grizelja »poslednja komunistička gadosi«, Mirko Djikić je primetio, da neki političar »akciju pretvara u političku raciju«, a sam Grizelj je delovanje Sava Kržavca svrstao u »izjave iz Gobelove mašinerije« ... U takvoj atmosferi očekivana je i sednica UNS-a, kao još jedan prilog istoriji beščaša. Sednici je prisustvovao i Sava Kržavac, drug iz SSRN-a, za koga se kašnije potvrdilo da je bio presudna figura u »slučaju Grizelj«. Na ovom sastanku desilo se i drugo medutim — umesto da se ogradi od svog proskribovanog predsednika, da ne bi navuklo anatomu i na sebe, članstvo je ustalo u njegovu odbranu, uz podršku brojnih aktivista (Tanjug, Nin, Borba, ...). Sastanak se pretvorio u gest nepristajanja ne saučenstvujući u antiprofesionalnoj i antitelektualnoj kampanji koju vode u javnosti davno kompromitovani pojedinci, a Predsedništvo UNS-a je, ščiteći svog predsednika, uspešno da zaštiti dostojanstvo i nezavisanost čitave organizacije ... Umesto očekivane atmosfere linča pre violine Udrženja, na sastanku je poveden razgovor o delatnosti druge Kržavca, nezobligaznog u učestalom idejnim raščišćevanjima u brojnim beogradskim glasilima. Ali, umesto da posle analize njegovih »zaslužava« za koje je rečeno da su »oglavne i nemoralne«, drug Kržavac, recimo ponudi ostavku, on je izjavio: »Ovo je politička bitka — izali smo na međan i nećemo odustati!« Da »slučaj Grizelj« najverovatnije ovom odlukom nije zaključen, ne sveđoći samo citiranu, militanta izjavu, već činjenica da sutradan se tačno dešavalo u UNS-u tokom sedam burnih časova rasprave, izuzev »Politike ekspres« koja je objavila (još pre kraja sednice!) intonirani izveštaj u stilu: »Ekspress nude što još nije bilo«, iz koga se moglo zaključiti da je UNS prihvatio predočene scene dva tola soc. savezai? Sire izveštaje o debati oko haranje na predsednika UNS-a objavila su tek neka savezna, odnosno »srpska glasila«, što ne znači da je u Srbiji štampa poslušna. Najzad, svojom odlukom članovi predsedstva UNS-a pokazali su — suprotno.

Da je živ onaj koji nas je doveo, u grobu bi se prevrnuo.
Sramota bi bilo da odumre država koja uživa toliki ugled u svetu.

Vezuje nas zajednički neprijatelj, ali neće ni on dugo.

Posle mene potop i eventualno Noje.

Aleksandar Baljak

Svetlana Vasović

Sašo Dravinec: Verjamemo, da ni vsaka politika koristna. Sla-
ba, oblastna in pravnoglavna politi-
ka, politika v pomenu načina dela
družbene skupine je gotovo gla-
vni krivci splošne krize družbe v
kateri živimo. Tako smo zapisali v
program na podlagi katerega
smo bili izvoljeni za zastopnike in
predstavnike mnenj in zahtev štu-
dentov mariborske Univerze. Ni-
mamo političnih ambicij, nismo
tukaj zato, da bi postali državniki;
želimo delati in upamo, da se bo
naše delo udejanilo v stvareh, ki
jih zahtevamo:

1. Zakonsko naj se opredeli
regresiranje študentske nastan-
tive in prehrane ter vsega kar vpli-
va na študentski standard.

2. Ker ekonomska neodvis-
nost poguje delno tudi politično
avtonomnost, zahtevamo, da s
študentskim delom pridobljenimi
dobički študentskega servisa Ma-
ribor pripadajo študentski organi-
zaciji, z njimi pa naj, kot v Ljublji-
nji, upravlja predsedstvo Univer-
zitetne konference ZSMS Maribor.

3. Želimo, da se čimprej prične
z gradnjo univerzitetnega šport-
nega centra ob študentskih domovih in pedagoški fakulteti ob
Koroški cesti.

4. Hočemo Radio študent in
zahtevamo naj postane radijska
postaja z ekvivalentnim statusom
kot ga uživa RTV Ljubljana.

5. Zavzemali se bomo, da se
predmet SLO in DS zamenja s
smiselnimi urami družboslovnih
predavanj, da o odhodu na služ-
benje vojaškega roka pred ali po

študiju odločajo študentje sami
ter da se ukinejo vojaške vaje za
študente.

6. Nosečim študentkam in štu-
dentam materam naj pripadajo
iste ugodnosti kot delavkam v
zdrženem delu: mirujoč status
vsaj za leto dni in finančna pod-
pora vsaj v višini zajamčenega
osebnega dohodka.

7. Upirajo se nam politične
spletke in inscenirani sodni prego-
nni; želimo živeti v državi, kjer bo-
mo lahko na glas povedali svoje
mnenje in zahtevali, kar nam gre.

Od manjših in prej uresničljivih
zadev, so prej navedene, temeljne.
Njih plodovi bodo v skupnih
rokah, pridružite se nam pa bodo
še slastnejši. Hodimo pred ča-
som, bodimo skupaj.

Maša Grgurevič: Ali je
problem standarda študentov
problem Univerze, problem štu-
dentov, ali je to problem družbe?
Mi mislimo, da je to problem
družbe. Zgodovina študentskih
gibanj predvsem v letih
1968–1972 in pa tudi zadnjega
bojkota kaže, da se študenti že
desetletje borijo za zmeraj iste
stvari. Kadar med študenti zavre,
pristojni organi najdejo neko tre-
nutno in najažajo rešitev, največ-
krat v obliki denarne pomoči naj-
bolj ogroženim študentom. Teh je
po zadnjih podatkih ene desetina.
Takšna najlažja rešitev je zelo po-
vršna in zelo enostranska. Pro-
blem ima dosti širše razsežnosti;
potrebo se je vprašati, kaj
študent v naši družbi sploh
pomeni in kaj je študij. V zad-
njem bojkotu so študentje zopet

znowa ugotovili, da je študij delo,
in sicer to je specialno delo, ki tu-
di pogojuje družbeni razvoj. Žal
pa v naši družbi še vedno mars-
kdo gleda na študente kot druž-
beni paraziti, ki družbi odzirajo
denar. Vsi pa vemo in se zaveda-
mo, da je študij danes zelo potre-
bna družbena kategorija, kar
pomeni, da je problem študent-
skega standarda problem druž-
be. Študij kot tak je omogočen
predvsem tistim manj ekonom-
ski ogroženim, ne pa najposob-
nejšim in najboljšim. Študentski
problem moramo reševati sistem-
sko. Najprej moramo postaviti
bazo problema in šele kasneje
stvari razparcelirati na napr. štu-
dentsko prehrano, študentske
stanarine, itd. Mi pa to počnemo
ravno nasprotno: posebej rešuje-
mo problem prehrane, posebej
problem stanarin, problem zdrav-
stvenega vlastva, problem štipen-
diranja. Kot da študent ne počne
ničesar drugega kakor je, pije, spi. Saj konec Koncev, če je tako,
imajo tisti, ki pravijo študentu
družbeni parazit, celo prav. Mi pa
dobro vemo, da je za študij in za
razvoj civiliziranega človeka po-
trebno ogromno pripomočkov v
knjižni ali kakršnikoli že obliki
(strokovne revije, kulturne pri-
reditve, itd.). Tudi to je luknja v štu-
dentski košarici. Le trenutno je
glede študentov najbolj pereč
problem prehrane. Subvencije
namenjene za to vedno znova po-
žre inflacija oziroma inflacija po-
dere sistem subvencioniranja še
preden nastane nov, dejanskemu
stanju primeren.

sklep št. 1

Sklep št. 3

Posnetek: Bogo Čerin

parcialna vprašanja znotraj tega
širšega okvirja, ki sem ga zdaj
orisal. Eden izmed takih konkretnih
ukrepov je, da se študentom da
možnost, da zasluzijo denar,
da se torej ločijo od družine, in to
je drugi moj argument v pred
predgovornikoma; namreč, da pri
nas družina deluje kot glavni fi-
nančni vir za študij, kar pomeni,
da ni mogoče emancipacija štu-
denta od patriarhalnih razmer, ki
vladajo v družini; skratka, da je to
popolna politična odločitev, ki
polnoletnemu človeku podaljša
otroštvo in odvisnost in da je treba
dati študentom možnost, da
zaslužijo denar in da se sami pre-
življajo in to na področju, ki je nji-
hovo študijsko področje – mislim,
da podpiram ideje, ki so se v
Ljubljani že pojavile, da bi se na-
mreč ustanovil neodvisni center
za opravljanje raziskav, ki bi bil fi-
nanciran od ustreznih organizacij,

in končno, da se uvaja tri tipe šti-
pendij – poleg navadnih celolet-
nih tudi štipendije za študij na
drugi, vrhunski ustanovah, zla-
sti tujih in pa štipendije za obisk
mednarodnih znanstvenih sre-
čanj. Mislim, da je veliko po-
menjeno, da začnejo študenti
gojiti mednarodne stike, da se
čimprej vključijo v mednarodno
raziskovalno dejavnost, bolj kot
za profesorje, ki te priložnosti
imajo že več ali manj zagotovljene.

Sklep št. 2

Sašo Dravinec: Za vzpodbu-
janje mladinske ustvarjalnosti, za
konkretno praks, za racioniralno
delo, za tesnejše stike med mla-
dimi in hitrejši prenos informacij
smo se odločili, da preucimo

stanku takšnega radia v Ma-
riboru traja vsaj že tako dol-
go kot trajala delovanje ljublji-
nskega Radia Študent. V klubu mladih smo najprej ugotovili,
da potrebujemo nek lasten
medijski prostor skozi katerega
bi lahko delovali in komunicirali
z javnostjo. Posledica tega je bila
ustanovitev časopisa Kmečke in
rockodelske novice in ideja o
ustanovitvi mariborskega mladins-
kega radia. Na kratko bom opisal
kaj se je zgodilo na tem po-
dročju od takrat: funkcionirali
samo nekako na treh nivojih. Prvi
nivo je bil doseganje političnega
konsenzu ob tej pobudi – to po-
meni, da smo potili pot skozi se-
stanke, formalne in neformalne, v
okviru Partije, v okviru SZDL-ja, v
okviru lastne organizacije in šte-
vilnih upravnih organov. Rezultat
je ta da obstaja formalna podpora
Mestne konference SZDL v Mari-
boru, torej politična podpora me-
sta Maribor, ter da obstajajo
ustrezni podporni predlogi tako
znotraj mladinske organizacije v
Mariboru, kot tudi mladinske or-
ganizacije v Ljubljani, pa tudi na
nivoju republike ter republiške
konference SZDL in Partije. Drugi
nivo je bil nivo dogovorjanja z
upravljalci medijskega prostora,
se pravi z RGV Ljubljana. Leta
1985 je bil napisan elaborat, v ka-
terem smo napisali vse, kar je
treba za ustanovitev te postaje;
seveda pa elaborat ni bil finančno
pokrit kljub tej politični podpori in
tako smo še vedno tukaj, da go-
vorimo preko razglasnih postaj.
Tretji nivo delovanja pa je bilo na-
stajanje uredništva. Tega smo se
lotili v zelo težkih pogojih, ker
pač nimamo radia.

Uredništvo je nastajalo ob po-

TRG SVOBODE, MARIBOR, 25. NOVEMBRA 1987

SKLEPI SKUPNE JAVNE SEJE PREDSEDSTVA SLOVENSKIH ŠTUDENTSKEH ORGANIZACIJ

1. Od fakultet in pristojnih organov zahtevamo, da za doseglo čim večje kvalitete in čim nižje cene študentske prehrane omogočijo konkurenco, tako družbenemu kot tudi zasebnemu sektorju.

Dodatek:

Predlagamo, da se vsako leto napiše natečaj za najboljšega ponudnika.

2. Podpiramo samoupravni sporazum o Kraigherjevih štipendijah. Denar iz tega sklada naj bo namenjen najboljšim študentom in sicer izključno na podlagi študijskih uspehov, ne pa socialnega faktorja. Poleg rednih štipendij pa se odpira tudi možnost za študij v tujini in za obiske svetovnih študijskih srečanj. Ta samoupravni sporazum je že potrdil svet Univerze E. Kardelja v Ljubljani.

3. Pozivamo vse slovenske študente, da nas podprejo v akciji za sistemsko reševanje socialno-ekonomske politike študentov (štipendije, subven-
cioniranje prehrane, študentski domovi). Zahtevamo, da se delež bruto nacionalnega dohodka po-
veča. Zahtevamo, da se sredstva za izobraževanje
vsaj izenačijo s sredstvi za vojaški proračun – razmerje je zdaj 1 proti 12 oziroma 0,5 % proti 6 %.

4. Predsedstvi ugotavljata, da v osnutku plan-
skih dokumentov Kulturne skupnosti in Izobraž-
evalne skupnosti Maribor ponovno ni uvrščen pro-
jekt Mladinskega radia oziroma mariborske redak-
cije Radia Študent. Z ozirom na doseženo politič-
no soglasje o ustanovitvi samostojnega mladins-
kega radijskega programa v Mariboru predlagamo,
da delegati obeh skupščin uvrste predlagani
projekt v programme obeh SIS v letu 1988.

5. Draga Ahačič, Samo Resnik in Dejan Pušenjak naj pripravijo resolucijo v zvezi z nedopustnim „reševanjem“ slovenskega manjšinskega vprašanja v Avstriji. (resolucija je že pripravljena)

6. Razpisali bomo nagradni natečaj za najboljši program reševanja gospodarske krize in za naj-
boljšo alternativno ustavo.

7. Zvezni vladi, ki ne uživa zaupanja ljudstva
predlagamo, naj odstopi.

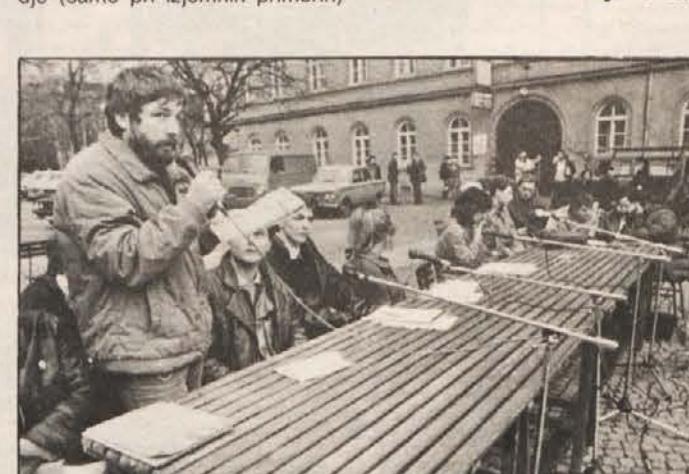
8. Marjanu Rožiču predlagamo, da naj odstopi, ker se je v času njegovega predsednikovanja v Skupščini SFRJ nadaljevala praksa sprejemanja zakonov po hitrem postopku, kar pa ni pomenilo le nedemokratične vsebine (zakon o drugačem izplačevanju pokojnin). Prav tako je nedopustno, da je kot predsednik Skupščine SFRJ omogočil sprejemanje predloga proti inflacijskega programa po hitrem postopku in na takšen način preprečil, da bi se lahko o njem baza kritično izjasnila. Celo s svojim glasom je kljub stališčem svoje baze pripomočel, da je bil ta program sprejet.

9. Od Predsedstva SFRJ zahtevamo, naj poda-
natancno poročilo o tem, koliko je bilo seznanjeno z afero Agrokomer.

10. Za predsednika RK SZDL Slovenije eviden-
tiramo dr. Veljka Rusa, za člane predsedstva RK
SZDL Slovenije pa poleg kandidatov iz študentskih
vrst še pisatelja Toneta Peršaka in Vena Tauferja,
novinarko Mojco Drčar-Murko in Alenko Puhar ter
dr. Andreja O. Zupančiča.

PREDSEDSTVI SLOVENSKIH ŠTUDENTSKEH ORGANIZACIJ

Trg svobode, Maribor, 25. novembra 1987

sameznih akcijah. To so bile akci-
je, v katerih smo nekako simulirali
delovanje radia, npr. oddajanje na
mariborskem otoku julija in avgusta
1986, spravili smo se v izložbo
Mercuria, kjer smo oddajali en
teden, nato smo eno leto delali
ob petkovih terminih na ŠTUK-u,
kjer pa smo prišli že do neke
konkretno glasbene podobe bo-
dočega radia. Glede vsega tega
so naše izkušnje naslednje – da
kljub politični podpori ni možna
materialna koncretizacija teh na-
ših idej. Razen tega je jasno da
RTV Ljubljana monopolno obvlada
medijski prostor v Sloveniji.

Poleg tega lastnina medijskih
proizvodnih sredstev še zdaleč
ni družbena – drugače si ne
znamo razlagati, zakaj ne moremo
participirati v novi stavbi RTV
v Mariboru.

Darinka Pek: Glede ustanovitve
mariborske redakcije Radia Štu-
dent predlagam naslednje:

1. Kar najhitreje se mora začeti
s šolanjem kadrov, ki bodo sesta-
vili jedro uredništva mariborske
redakcije Radia Študent. Pri tem
mislim šolanje kadrov na uredni-
štvu Radia Študent.

2. Predsedstvi obeh slovens-
kih študentskih organizacij si
morata prizadavati za čimprejšnje
sprejetje akta o ustanoviteljskih
razmerjih in ustanoviti program
mariborskega Radia Študent, na
podlagi katerega bo lahko Radio
Študent zaprosil za frekvenco in
oddajnik v Mariboru.

3. Republiška konferenca
ZSMS in obe Univerzitetni konfe-
renci ter Univerza morajo posta-
vit zahtevno, da se sprejme na re-
publiški ravni Samoupravni spo-
razum o sofinanciranju programa
Radia Študent z mariborsko re-

4. V dogovoru z RTV Ljubljana,
v primeru da ne pride do spre-
memb Zakona o javnem obvešča-
nju, je potrebno dokončno ugo-
toviti možnost linkovske poveza-
ve med obema postajama, hkrati
je pa potrebno dobiti od RTV-ja
jasen odgovor glede možnosti
oddajnika Radia Študent na Kr-
vavcu. Zato predlagam, da RK
ZSMS kar najhitreje sklice razgo-
vor z RTV Ljubljana, da se te za-
deve čimprej razčistijo.

dakoj in kasneje družbeni do-
govor o združevanju sredstev za
sofinanciranje mladinskih in štu-
dentskih radijskih postaj in pro-
gramov.

5. Čimprej se mora oblikovati
jedro mariborske redakcije, le
naj se začnejo postopoma pove-
zovati z Radijem Študent tako, da

bodo že v tem letu poskušali pripravljati posamezne oddaje in tekste za ta radio.

6. V Mariboru je treba čimprej proučiti možnosti prostorske urebitve. Prav tako je treba proučiti možnost za zagotavljanje zagonskih sredstev za delovanje mariborske redakcije, dokler financiranje ne steče prek samoupravnega sporazuma in delež lastne dejavnosti.

sklep št. 4

dr. Alojz Križman: Glede programa, ki ga je pripravilo predsedstvo mariborske Univerzitetne mladine mislim, da je treba najprej spregovoriti nekaj besed v zvezi z Univerzo, v zvezi s študenti kot takšnimi, in še potem na kratko ocenit ta program. Univerzo je potreben prav gotovo gledati v celotnem kontekstu ustvarjalne in organizacijske samostojnosti — kot takšna mora biti s svojo ustvarjalno in organizacijsko samostojnostjo, vpeta v celoten družbeni socialni in kulturni razvoj, pri čemer mora absolutno zagotoviti, da se uveljavijo vse ustvarjalne sposobnosti tako delavcev Univerze kot študentov. Predvsem pa mora biti Univerza zazrta v prihodnost in ne sme gledati v preteklost, mogoče tudi nekaj manj v sedanost; gledati mora, kaj bomo dejansko s to mlado generacijo naredili.

linah, odpret se je treba tja, od koder lahko nekaj pričakujemo, to pomeni v razvit svet.

Tomaž Mastnak: Mislim, da je univerzitetno glasilo Katedra s svojo dejavnostjo, z oblikovanjem neodvisnega tiska, samo prispevala k temu, da bo sodstvo delovalo neodvisno, da bo polici-

Dodal bi še nekaj, kar že vsemi verno. Avstrijska koroška deželna vlada je odločila ukiniti obstoječe dvojezične šole, kar pomeni nadaljevanje nekravavega genocida nad Slovenci. Mislim, da mladi ne morejo ostati ravnodušni do tega doljnosežnega ukrepa.

sklep št. 5

Samo Resnik: Ker je študentska organizacija tudi politi-

Jasmin Držanič: Z ljubljanske strani je prišla pobuda, da predstavi študentskih organizacij obec slovenskih univerz zahteva od Predsedstva SFRJ, naj poda javnosti informacijo o tem, koliko so bili oni seznanjeni z nezakonitim razvojem Agrokomerca pred avgustom, ko je zadeva prišla v javnost. Zadosti nam je sprenevedanja in načina, -mi nismo vedeli ...

sklep št. 9

Samo Resnik: Tovariš Mikuš sicer ni upravičil vseh strahov, ki so navdihnili Mastnakov članek »Korak naprej k demokratizaciji«.

Represija v državi se ni bistveno povečala, pokazalo pa se je, da politik, ki bi bil v normalni situaciji sicer uporaben premier, temu poslu v sedanji krizi ni dorasel.

Tudi njegov program ukrepov proti inflaciji, Mikuličeva zadnja priložnost, da bi ga kdo lahko še resno jermal, ne vzbuja zaupanja.

Tako menimo, da vodenje Jugoslavije ne sme ostati v rokah tako kompromitiranega politika. *Sumi o nepotizmu in korupciji v času Mikuličeve bosanske vladavine niso bili nikoli prepričljivo zavrnjeni. Res, od kandidature za premierja do danes, mu ni nikoli zmanjšalo obljub, a edini dosežek njegovega vladanja so množične stavke in zapravljeni leti, država pa vse hitreje propada. Ker je očitno, da smo štirideset let izredno hitro tekli na mestu, ker ljude več nimajo nobene vere v prihodnost in bore malo zaupanja v svoje voditelje, ki trmasto in splepo držijo za krmilo, ker je gospodarstvo v razsulu, ker je od šestih republik in dveh pokrajih vsaj polovica pred all v bankrotu, bi človek rekel, da potrebujemo spremembo in ne kosmetiko. Menimo, da je rešitev v demokratizaciji — naj si narod piše sodbo sam, brez mafijskih svetih treh trojic državnih, partijskih in policijskih šefov. Najpreprosteje bi bilo, če bi se resnične spremembe začele z novo ustavo. Pa ne s takšno, kakršno predvideva predlog komisije, ki jo je vedil Hamdija Pozderac. Ta predlog je, vsaj v Sloveniji, demokratična javnost že zavrnila.*

sklep št. 10

sklep št. 6, 7, 8

Posnetek: Bogo Čerin

Študenti morajo biti tisti, ki sodočajo, ne samo o dogajanjih na Univerzi, ampak o vseh dogajanjih v širši družbi in kot takšne jih je treba popolnoma enakovredno upoštavati. Razen tega jim je treba v okviru Univerze zagotoviti vse materialne, socialne in pa tudi kulturne pogoje za kvaliteten študij.

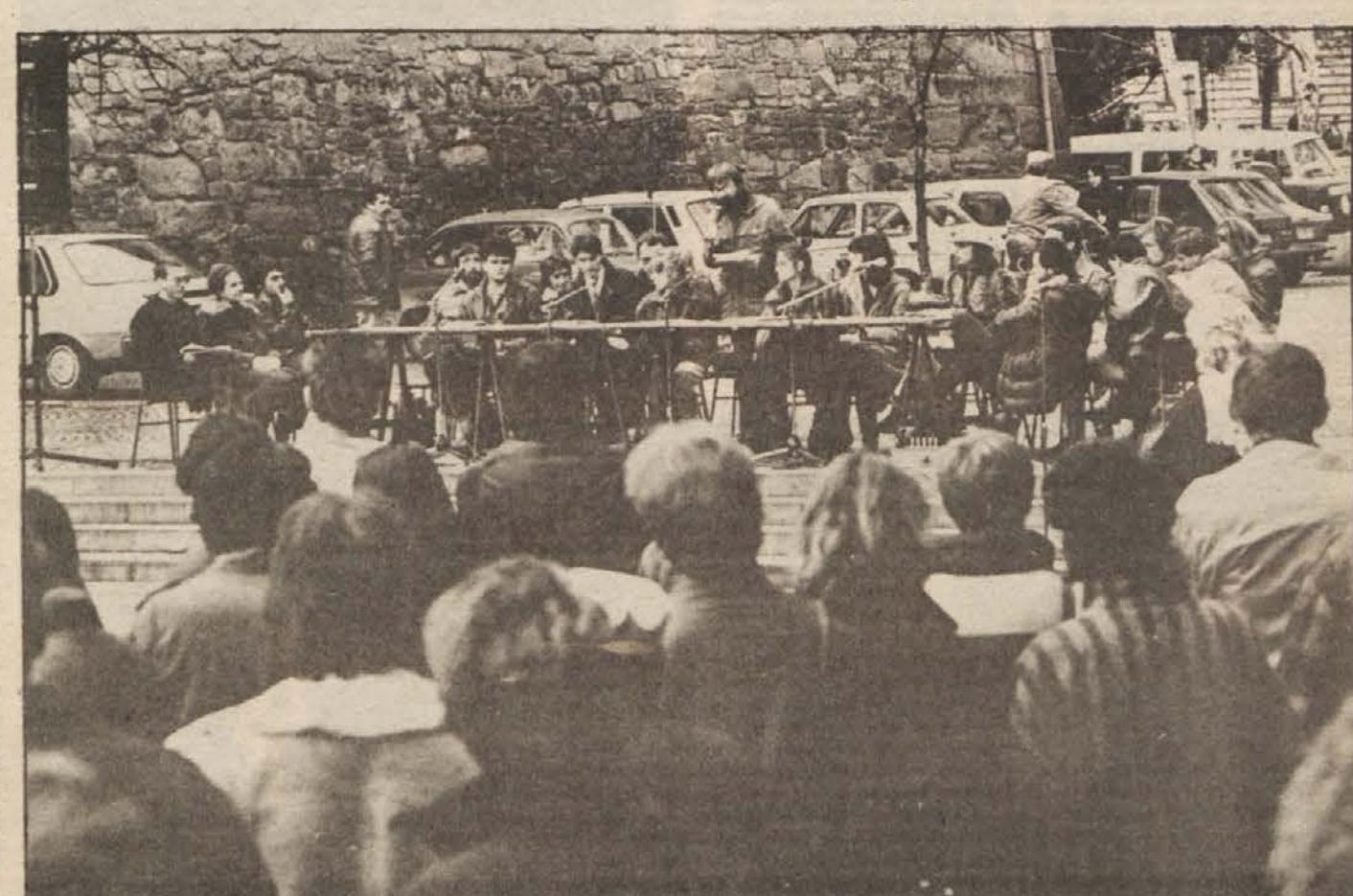
Kar zadeva sam program P UK ZSMS Maribor, je potreben absolutno izhajati iz tega, da kot družba moramo tolerirati drugačno mišljenje — samo to nas lahko vodi korak naprej, lahko vodi k napredku celotne družbe. Osebno smatram, da je ta program dober, da je napisan pošteno, da želi univerzitetna mladina s tem programom dejansko pomagat svojim kolegom-študentom in da želi, da bi bila raven tako študiju kot študentskega življenja višja. Seveda bo z realizacijo nekaterih točk v tem programu precejšnja težava, vendar bomo, kot Univerza, temu programu v celoti dali podporo. Menimo, da je s tem programom izražena želja po napredku. Osebno mislim, da v programu še marsikaj manjka. Manjka predvsem želja, da bi zagotovili sredstva tudi za KUD Študent, nadalje, sredstva za ŠTUK, nadalje zahtevamo v Maribor, podobno kot v Ljubljani, izgradnjo stolpiča za mlade raziskovalce. Nadalje manjka v programu tudi, da bi študij zajel v delovno dobo.

Študentje morajo imeti vpliv na usmerjanje vpisne politike, nadalje vpliv na zagotavljanje boljših študijskih pogojev, tukaj mislim torej na več študijskih mest, predvsem pa na sodobno urejena študijska mesta s sodobno opremo, nadalje več pedagoškega kadra na študenta (smatramo da je trenutni odnos števila pedagoških delavcev na študenta v slovenskem merilu bistveno izpod svetovnih normativov) in, predvsem če želimo višjo kvaliteto študija, to se pravi več mentorškega dela s študenti, kar jasno zahteva tudi več pedagoškega kadra. Nadalje je absolutno potrebno, če želimo napredovati, da bi večji delež diplomantov prešel po zaključnem podiplomskem študiju na podiplomski študij. Odprt se je treba v svet, ne ostati zaprt v naših slovenskih do-

ja delovala zakonito in Zveza komunistov delovala politično. Še nekaj načelnih stvari: pri stvareh, ki se jih lotevamo gre seveda za svobodo javnega izražanja mnenj, za svobodo govora, tiska, itd. Svoboda govora je edina realna podlaga na kateri je možen družbeni dialog, dialog družbe s politiko in državo. Družbeni dialog je tisti element, brez katerega ne more živeti nobena družba, je medij družbenega življenja; brez njega je družba osvojena na propad. Še vsak totalitarizem se je začel tako, da je ljudem zaprl ust in tiste, ki so le še poskušali javno govoriti, napadal, obrekjal, javno diskvalificiral, obsojal, zapiral in tudi ubjal. Naj se sliši še tako paradoskalno — bolj ko je država vseobsegajoča, šibkejša je država, ki ubija družbo, ubija samo sebe. Država ne more obstajati brez neodvisne družbe.

Močnejša ko je družba, močnejša je država. Zato so nesmiselne bojanji, da bi svoboda govora utegnila ogrožiti državo ali načeti Zvezo komunistov. Nasprotno — država spodkopuje tisti, ki omejujejo svobodo govora, ugledu ZK škodijo tisti, ki onemogočajo družbeni dialog. **Edini razsodnik svobode govora je lahko edino svoboda govora sama.** Ni stvari, ki bi huje demoralizirala družbo kot arroganti nihilizem velike večline državnih in političnih funkcionarjev — smo za svobodo govora, toda ne za tiste, ki ... smo za demokracijo, ne bomo pa dovolili da ... smo za dialog, toda ne s tistimi, ki ... smo za kritiko, a ne za tako kritiko, ki ...

Draga Ahačič: Mislim, da morajo mladi predvsem samostojno razmišljati in da se na osnovi lastne presoje kritično opredelitevijo do vsega, kar kritiko terja in jo zasluži ter da to kritiko jasno in glasno utemeljujejo. *Močno bo kdo rekel, da je kritika preveč — kot je rekel sinoči Raif Dizdarevič, ta vsespolna kritika močno škoduje našemu gospodarskemu ugledu in položaju v tujini, kot da to, kar je dejanski vzrok te upravičene kritike, temu ugledu in položaju ne bi nič škodovalo. Javna kritika je družbeni korektiv, brez katerega naša enopartijska družba ne bo nikoli postala zares demokratična in odgovorna, se pravi civilna družba.*

Posnetek: Bogo Čerin

VAM JE MORDA VSEENO, KAKO BOMO ŽIVELI JUTRI

Vam je vseeno, če štipendije ne zadoščajo za normalno življenje?

Vam je vseeno, če so stanaresi vsakih nekaj mesec višje?

Vam je vseeno, če hrana ne bo več regresirana?

Vas nič ne motijo prepolna igrišča pri študentskih domovih, ko pa predobro vemo, da je nova denar že večkrat bil, porabil pa so ga za vse kaj drugega?

Veliko je še podobnih stvari v vsakdanjem življenju.

Ste res prepričani, da se ne da nič spremeniti?

Spomnite se, pri nas imamo vendar samoupravljanje. Kakorkoli že vam zveni, prijetno, neprjetno, če hočemo, da se nekaj naredi. Spomnite se bojkota 8 v Ljubljani, dveletnega regresiranja hrane, ...

In kje se sliši glas stanovalcov Študentskih domov v Maribor? NIKER. Nikjer zato, ker ostaja zaprt za zdovne naših domov, ker ostaja zaprt v kuhinjah študentskih stolpičev, ker ga slišijo le zdovi, ker se pogovarjam le med seboj, namesto, da bi naša negodovanja usmerili tja, kamor bi bilo treba.

Za doseganje kakršnihkoli ciljev sploh nimamo (vsaj po uradni poti), ker sploh nismo vključeni v sistem samoupravljanja. NIMAMO SVOJE OSNOVNE ORGANIZACIJE ZSMS, torej naše želje ne morejo priti na dnevni red sej na Univerzi, na republiški Izobraževalni skupnosti — izvenjivo v prazno.

POZIVAMO VAS, DA AKTIVNO SODELUJETE PRI USTANAVLJANJU OO ZSMS V ŠTUDENTSKIH DOMOVIH MARIBOR. DOBILI SE BOMO ŽE NASLEDNJI TESEN.

BERITE OBVESTILA NA VHODIH V VOJ STOLPIČ!

Naj se sliši naš glas, pa četudi marsikomu ni najprijetnejši! V Mariboru, 14. dec. 1987

Delovna skupina za ustanovitev
OO ZSMS ŠD

1. Zahtevamo regresiranje študentske prehrane v višini 50 % ekonomski cene od 1. 1. 1988.

2. Zahtevamo in pooblaščamo izvršni svet SRS, da zagotovi sredstva za regresiranje študentske prehrane.

3. Financiranje študentske prehrane ne sme bremeniti štipendijskih sredstev.

4. Zahtevamo izračun študentskih košaric po veljavnih cenah. Na podlagi tega se naj ugotovi ekonomski položaj študentov.

5. Dolgoročno se mora ekonomski položaj študentov rešiti s štipendiranjem, ki mora omogočiti bogato socialno identiteto študenta.

Maribor, 8. 12. 1987

Sklepi PUK ZSMS Maribor in kolegij prodekanov študentov visokošolskih delovnih organizacij univerze v Mariboru.

ALI JE DRUGA GODBA TUDI NOVA GODBA?

Mit se je odločil sam sebe demistificirati in odkriti svoj cilj nekje februarja letos, ko se je odločil oditi na turnejo po slovenskem ozemlju in izdati ploščo Slovenska akropola; ob tem projektu jih je podpiral tako moralno kot finančno ljubljanski UK. LAIBACH so začeli v Festivalni dvorani v Ljubljani, nadaljevali v Mariboru, nato pa je teklo samo. Polne dvorane, veliki koncerti, dober zvok, natančno pripravljen nastop ... Ljudje so hodili gledat tega King-Konga, ki je moral uspeti v svetu, da bi lahko svoje čare prikazoval doma, kjer pa je bil takoj ali takoj ves čas prisoten, bodisi v glasbenih in še kakšnih drugih sporočilih iz tujine ali preko sodelovanja v posameznih projektih, kot je na

karjev dom, preponosa in prenapihnjena za diskov klube. Laibach so s svojo farsično usmeritvijo k pravemu in čistemu Slovencu izgubili vse kriterije in to, kar delajo, ni niti larpurlatizem. Potem se je začel koncert, drugi del velikega performanca. Pevec je prisakljal na oder v maniri pravega pop zabavljala s popolnim poenjanjem stila, to je ravno tiste, kar je Laibach pripeljalo na mesto, kjer so. Če je Tomaž Hostnik znal, kljub razbiti bradi, ohraniti svoje nad-držo in izsevati moč skupine, jo sedanj pevec spušča na tla in frontmena lažje najdem v skupini. Pesmi Laibach so si zelo podobne in se vse preveč naslanjajo na novega kitarista, od čigar improvizacij je odvi-

ni obrazec 20. stoletja nezahtevenemu poslušalcu vedno znova in znova enako neprijeten, da ne rečem odvraten. *Atonalnega šmornja ljudje ne marajo in pika.* Ko se tega dejstva zavedo tudi glasbeniki, polni razdiralno hrupnih zvočnih domislekov in teženj, pa stvar postane komična, saj se morajo vračati v učetene in ukročene vode, pri čemer pa nemalo-krat seštevajo jabolka in kuščarje.

Kar se mene tiče, mi je skoraj vseeno, če duh časa ni naklonjen glasbi, ki kipi preko vseh robov — za svoje radikalistične vzgibe imam v arhivu dovolj porcijs hrupa (npr. neverjetnih AMM iz leta '86

v živo), ki jih požiram v primernih dozah namesto aspirinov takrat, ko me začne boleti glava zaradi zvočnih zločinov, ki nam jih servirajo radijske in TV postaje.

Kaj počnejo v takšni situaciji (biči) avantgardisti? Razen redkih izjem se obračajo v preteklost različnih glasbenih stilov (časi postmodernizma, jebi gal). Pri tem mi je še najbolj blizu stališče **Lola Coxhilla**, ki se je premesteno lotil starih šlagrjev: »**Nočem igrati svobodne glasbe, temveč hočem svoboden igrati glasbo.**«

Na treh koncertih CIDM-ove jesenske glasbene ponudbe smo lahko ocenili tri post-avangardistične poskuse v tej smeri: **Hunk Ai** iz Danske, **Eugene Chadbourne** iz ZDA ter **Kahondo Style** iz Velike Britanije. Premislek po koncertih sicer ni preveč vzpoduben, po drugi strani pa je povsem jasno, da so postmodernistični poskusi le predah in da se jih bodo ljudje slej ko prej zatisili. V časih zatjaša se zmeraj rojevajo stili, včasih prav »boleče«. Glasba je v tem trenutku postavljena na stranski tir, predvsem zaradi učinkov znanega dialektičnega zakona o prehodu iz kvantiteti v kvaliteti (tokrat nazaj).

Najbolj izzivalen je bil nastop **Dr. Chadbournea**, ki nas je po-drezal s svojim klovanskim norčavim nastopom prežetim z zdrovo izbranimi dozami ironije po žečekljivih točkah naših hippy-hopp rock, protestniških ali celo (bog ne daj!) country korenin. Country v chadbournovski izvedbi je tisti, ki zabava in svari hkrati: med sproščenim smehom smo prisiljeni razmisiliti o slikah, ki kaže na to, da je potrošniški način življenja tako globoko zasidran v naših dušah, da je smehek, ki nam ga servira ameriški urbani kavbojski klov, prav neprijetno kisel. Da protestništvo resne sorte tudi po dobrih dvajsetih letih še ni iz-

gubilo svoje ostrine (čeprav so osti zelo zaprašene predvsem zaradi amnezije), nam je postalno jasno ob zelo korektnem izvajajuju pesmi Phila Ochsa ali Timu Buckleya v nasprotju s totalno Chadbournovo zafrancijo iz »velikakov« tipa Dylan, Young, Rolling Stones ali Led Zeppelin. Svoje avangardistične usmeritve pa se je Chadbourne (ravn tako ironično) spomnil ob porcijs distorziji iz njegovih **električnih gravbelj**, ki so tako priročeno glasblilo, da so nanj brez težav »zaigrali« tudi nekateri poslušalci — kaj *Eugene Chadbourne misli o Ronaldu Reagangu pa se pri nas javno ne sme zapisati.* Za klovovsko masko se skriva zrela kritična osebnost, ki bi lahko izredno pozivila tudi »mainstream« glasbeno mrtvilo, če Chadbourne ne bi bil preveč izstopajoče neposreden v obe smeri: kritično in klovovsko.

Hunk Ai so bili preveč povprečen RIO bend, da bi lahko posebej navdušili (razen izvrstne pevke, ki se lahko brez predoskokov primerja z Diamando Galas ali Nino Hagen, žal pa še ne obvlada nastopa). To, da so nekajkrat pričarali duha dobре stare Gong-ovske pravljicne pustolovščine, jim jaz štejem kvečjemu v dobro.

Za konec so nam **Kahondo Style** prikazali še enomožno navozavo, to je etnična glasba, ki se v njihovem muziciranju spreverje v nekak zelo poslušljiv komorni folk. (Se še spomnите Gruppo Folk Internazionale?) Kar se odziva poslušalstva tiče, so izvedli najuspešnejši nastop v jesenskem CIDM-ovem paketu, saj so igrali glasbo, ki bi pomirila tudi besnega slona. *Etnična glasba je prav gotova most, ki prebrodi še tako kanjonske razlike v glasbenih (oz. ideooloških, če rečemo bobu bob) okuisih poslušalstva, vendar pa ta nesporna kvaliteta vendarle še ni dovolj, da bi zadostila tudi bolj prefinjenim (radikalnim) zahlevam.* Etnične osnove so večkrat prekinjali z raznimi free izleti, ki so kontinuiteti nastopa preveč trgali, z izjemo izrednega sola pozavništa **Alana Tomlisona**.

Skratka: glasba je že nekaj časa v senci, ali celo v temi, če hočete — na noč je vendarle mogoče gledati tudi kot na rojevanje dneva.

Rajko Muršič

ZADNJI POGO V LJUBLJANI

V Mariboru nismo doživeli niti prvega poga, tako da iskreno upam, da se **Pankrtom** ne bo zahotel pripraviti podobnega koncerta tudi v Mariboru. Žal so rock žuri predvsem predstave mediokritite (spomnimo se samo filma The Last Waltz, ki ga je težko prenesti do konca), zlasti takrat, ko se nek bend poslavljajo s prizorišča. Od Pankrtov sem pričakoval vsaj košček ironije, vendar sem jo pogrešal do konca, pa čeprav niso končali z Zdravljico, ampak s staro punkovsko himno My Way.

Publika, ki prihaja na takšne koncerte, je mediokritetna množica žejna zavabe in nekritično sprejme vse, kar se ji ponudi. Zato se (končno) vendarle lahko na istem odru znajdejo Komakino (nov, precej neizraziti bend iz Ljubljane), stari Ljubljanski psi, Jani Kovačič (z neverjetno uspešno kombinacijo — v spremljavi štirih tub), sarajevski rock'n'rollerji Zabranjeno Pušenje (na koncu tudi z Emirjem Kusturico), pa »middle of the road« rockerji Martin Krpan, ter seveda nepogrešljivi Lačni Franz.

*Pankrti bi se po mojem lahko razpustili že leta 83 — upam, da so v zadnjih letih ulovili tudi nekaj slave, denarja in dekle, kar je konec končev eno glavnih gibal rock'n'rolla, ko le-ta izgubi mladostno kipeče navdušenje. V arhivih sta nam ostali kakšni dve zelo dobré plošči (predvsem preveč pozabljeni dvojni single), nekaj izrednih rock žurov (ki smo jih v Mariboru bili žal deležni kakšni dve leti prepozno), v »trajnem spominu« pa tisti prvi val, ki je izpljunil t. i. ljubljansko alternativno sceno. O punku pisati se mi zdi sedaj nesmiselno, saj je vse napisano v zborniku **Punk pod Slovenci**.*

Rock koncert je spektakel — urbana veselica: Zadnji pogo je to pravgotovo bil in to zelo uspešen, saj petja, kričanja, žvižgov ali spontanega pogiranja zares ni manjkalo. Dejstvo je, da ljudje potrebujejo rockerske spektakle. *Da se je v spektakelju nekajisočlavo gnečenje sprevergo tudi delovanje Pankrtov, je za skupino samo vsekakor uspeh, za punk kot tak pa višek ironije.* Se sreča, da se glede punka več ne slepimo — nostalgijska pa je občutek, ki se gá še tako upomniške anarhične duše ne morejo znebiti. Pa nái mu bo.

Rajko Muršič

DRAŠKO- VIĆ NIMA PRAV

Od samega konstituiranja jugoslovanske države na principih nacionalne enakopravnosti so obstajali takšni, ki so žalili in žalijo, ki so smatrali in smatrajo, da so izgubili in osebno ter njihov narod zagovarjajo, da mora biti v vsaki hiši nekdo gospodar, torej zakaj ne bi bili oni.

Prahljivo reševanje nacionalnega vprašanja, enega od najosnovnejših vprašanj obstanka te države – kot države, so sprejeli vsi narodi tega podnebja kot naravno stvar, ker je ta rešitev edina naravna, medtem ko je na drugi strani iritiralo neko manjšino, ne glede na to, kateremu narodu pripada, da je neobstoječega delajo in sklepajo teorije o ogroženosti svojega naroda. Ne obtavlja se, ko se proglašajo za mučenike, in trpine, a posamezne mednarodne probleme, ki imajo delno svojo zgodovinsko podlogo, zaradi različnih pogojev, pod katerimi je dozorevala zavest naših narodov skozi zgodovino, ki pa imajo svojo naravno pot reševanja, povečujejo in poudarjajo nenaravno pot nujnega reševanja, tako da izvajajo lažne občutke o ogroženosti in potlačenosti svojega naroda, ki v trenutku najmočnejšega sija lahko spoštujejo edino zakon linča, izromata takrat padajo vsi legitimni pravni zakoni.

Bom se, da podobna situacija ni preveč daleč od Kosova, vendar bo v vsej svoji elementi prisotna v najkrajšem času, ce se ne vrнемo k razumu, in če jo bomo podpiholi in se k njej nagibali samo zato, da bi dokazali, da je srbski narod v tej državi ogrožen, mečkan in potlačen.

V 1. številki tega časopisa (l. I.) v svojem intervjuju naš znani književnik Vuk Draščovič ravno tako misli, poleg vsega pa hoče povedati, da preokupirani s problemom Kosova pozabljamo na naše drugo Kosovo, ki se odigrava v Bosni in Hercegovini. V navedenem intervjuju izjavlja **niz laži in enostransnosti, za katere, zaradi svojega sleplja niti ne opazi, da niso pravilne in nas vodijo v Beograd**, oziroma v bratomorštvo.

Draščovič v stanju mednarodnih odnosov v Bosni in Hercegovini prihaja z že predhodno formiranim mišenjem, da so se vsi zarotili proti Srbom, da jih vsi sovražijo, da so Srbi v novi jugoslovenski državi (avnojki) največ izgubili, skoraj da poziva k maščevaljanju, vse postavlja enostransko in prebuja srbski nacionalizem ter hkrati tudi vse ostale v tej, po vprašanju mednarodnih odnosov, trdim, stabilni sredini, kjer so ljudje dojeli, da od sovražna ni ničesar, razen nepotrebnega prelivanja krvi, dozoreli so toliko, da se z njimi ne da tako lahko manipulirati.

Ni točno, kot trdi Draščovič, da se je ogromna masa 600 000 Srbov odsečila ali pobegnila iz Bosne in Hercegovine, ker so jih v tem prisili Muslimani in Hrvati. **V tem tem je res, da se je resnično po vojni dosti prebivalcev te republike izselilo, ne pod prtičkom, ampak popolnoma zaradi ekonomskih razlogov. Kot so se izseljevali Srbi, se enako za boljšim življenjem in s trebuhom za kruhom šli tudi Muslimani in Hrvati.** VERJETI V PODATEK, KI GA NAVAJA KNJIŽEVNIK, KATEREGA POKLICKNA NALOGA JE, DA SVOJO PUBLIKO RAZBREMENIJE NAJOMALJ, JE ISTO KOT VERJETI, DA JE ZEMLJA OGLATATA.

Tukaj več ne bi polemiziral z Draščovičevimi stališči, ki jih navaja v omenjenem intervjuju, ker bi cel članek izgubil na svojem smislu iz enostranskega razloga, da je praksa pokala popolno nesprejemljivost takega načina razmišljanja, ker tako razmišljanje in delovanje lahko v zgodovini zapusti neizbrisljive črne mazede, pred zgodovino pa je treba odgovarjati, ampak bi nekaj povedal o tem, ali je bilo ta intervju nujno objavljati.

Zene strani je najlaže nekaj prepovedati in ne dovoliti tistim, ki misijo nasprotno kot ti, da iznaja svoje mišljenje, kar za sabo, po moje, potegne mnogo več slabih strani te solucije. (V tej situaciji se javnost na slepo opredelitev, ker nima dovolj elementov, da nekaj odvrže kot napacno ali sprejme kot pravilno. To so najbolj plodna tla za špekulacije in zavzemanje napačnih stališč in enostransko vsljevanje mišljenja, kar je imelo vedno, po pravilu, posledice.)

Z druge strani je javnim predstavljanjem nasprotnega mišljenja in argumentov obstajajo velike možnosti, da se dobi nova kvaliteta skozi jasno in izdiferencirano stališče, v čigar formiranju nima monopol ozek krog ljudi, ampak širi auditorij. Poleg nujnosti javne razprave o ključnih vprašanjih družbe, na kateremkoli področju, obstaja možnost ponovnega vsljevanja razprav in preučevanja stališč, ki so že odvzeti kot odvečni in globoko žalijo osnovni vrednosti te družbe, ki je na njih porabilo mnogo energije, da bi v njih lahko uživali. Mislim, da se te strani moramo opazovati upravičenost, oziroma neupravičenost objavljanja tega intervjuja.

Ko je le-ta že tukaj, objavljen, menim, da moramo naini tudi pravilno reagirati, da ne bi nekdo v krizi občutkov za lastne vrednosti zašel za Vukom, ker je to, kar nam nudi, zgodovinsko prehodeno in v redno nekega posebnega tretmana, saj je protiargumentov tako ali tako preveč.

Moj prispevek bi bil: — DRAŠKOVIČ IN PODOBNI, NE RAZPIHUJTE NACIONALNEGA SOVRAŠTA, ČE STE SPLOH SPOSOBNI VIDETI, KAJ DELATE IN SPREGELEJTE POSLEDICE VAŠEGA NAPAČNEGA ZANESNJASTVA, PUSTITE CRNE TOČKE

JAVNO OPRAVIČILO TOŽILCU JOŽETU KALINGERJU

V zvezi z mojim odprtim pisom komunistom Temeljnega javnega tožilstva v Mariboru, objavljenim pod naslovom DVOJNI OBRAZ JOŽETA KALINGERJA v Katedri z dne 2. 11. 1987 in odmevi na to pismo v tedniku Kaj, štev. 45 z dne 10. 11. 1987 in štev. 46 z dne 17. 11. 1987 ter člankom Otmarja Klipšteterja Tožilec branijo svoje ime in čast, objavljenim v Nedeljskem dnevniku z dne 22. 11. 1987 se čutim dolžan, da odkrito pojasnim v kakih okoliščinah je moje odprto pismo nastajalo in se končno oblikovalo.

Koncem septembra in v začetku oktobra so me vznemirljive in šokante vesti o aferi Agrokomeru in njenih odmevih na prvi seji CK ZK BiH, zlasti pa prevlada realsocialistične struje v CK ZK Srbije hudo vznenamile in pretresle, ker sem se ustrašil za usodo naše ljube domovine, katere boju, nastanku in razvoju sem posvetil 46 let svojega življenja, zdravja in kri. Še bolj pa so me kot 60% vojaškega vojnega invalida čustveno pretresli številni izstopi starh in uglednih borcev in komunistov iz ZK v krajevni skupnosti Prežihov Voranc, ki so bili deloma povezani tudi z »mariborskim sindromom«, ki je še vedno tel. Zato sem se kot borec in komunist odločil, da ga razčistim na primeru Kmečkih in rockodelskih novic, s katerim sem bil seznanjen na sestanku komunistov Postaje milice Rotovž, dne 7. februarja 1985 in o katerem sem sestavil tudi pisno poročilo občinskega komiteja ZK Rotovž, deloma citirano v mojem pismu pod narekovaj, prepričan, da bo imenovan komite na podlagi zapisnika imenovane osnovne organizacije in mojega poročila ustrezno ukrepal.

Hkrati sem na slavnostnem konsilu ob odprtiju Maistrovega spomenika, dne 10. oktobra prosil predsednika Rafaela Razpeta za prijateljski razgovor, na katerem bi odkrito razčistila vse nejasnosti v zvezi s tem primerom. Predsednik mi je obljubil, da me bo tekmo tedna poklical na predlagani

Mladostni in kritični zalet Mladine in Katedre v današnjem ne-normalnem in kriznem času skušam vsaj razumeti in dojeti, ker me spominja na predvojne mariborske skojevce Karla Destovnika-Kajuha, Slavka Froma in druge, ki smo se skušali oglašati kot vest takratne družbe v zaplenjenem srednješolskem glasilu Prve gimnazije LEDINI. Tudi prva številka Ledinje je bila v šolskem letu 1939/1940 zaplenjena iz formalnih razlogov, ker je direktor gimnazije zaradi fizičnih razračuna

Iz uradnega odgovora Jožeta Kalingerja, objavljenega v 46. številki

denilni sanacijaski deli dejansko naročili za daljše obdobje sam spomenik. Prav tako je sprejel ustrezne sklepe okoli finančiranja izdelave projekta ter obvezno oblikovanja dogovora za zagotovitev sredstev potrebne sanacije.

2. Spomenik generalu Rudolfu Maistrusu

Preprčan sem, da je večini Mariborčanov zadeva okoli postavitev že jasna, ocitno pa tov. Aribu in še komu ni in mu tudi ne bo in ga tudi nimam namen prepričevati, le nekaj dejstev:

a) Zahteva Maistrovih borcev je bila vedno, da se mora Maribor oddolžiti generalu Rudolfu Maistrusu, zato je normalno, da je SZDL skupaj z Maistrovimi borcev vodila akcijo.

b) Menim, da je bila razprava o potrebi postavitev spomenika umestna samo zaradi sklepa o tem, da novih spomenikov v Mariboru ne bi več postavljali, temveč tudi z vidika odprtega vprašanja, ali vsa spominska obeležja v čast Maistrovih borcev ne dajejo pravega pomena generalu Rudolfu Maistrusu. Ko je bila ta dilema razčlena, so aktivnosti stekle in če lahko štejem za merodajna mnenja predsednika in tajnika Zvezne prosto voljčeve za severno mesto, izjavio tov. Cirila Porekarja ob otvoriti ter izjavil tov. Cirila Porekarja v imenu Pododobora borcev za severno mesto na seji Odbora za postavitev spomenika, potem smo po **mnenju Maistrovih borcev klub** vrsti problemov zastavljeno nalogu uspešno realizirali. Mislim, da je to najpomembnejše, bolj kot to, kar si tov. Arib misli o mojem denarnem prispevku in to kar si misli o moji primernosti sodelovanja pri otvoritvi spomenika.

Sigurno pa njegovo posredovanje pri predsedniku RK SZDL nekaj pove o njem samem. Torej ne gre za to, da si SZDL nekaj lasti, temveč gre za to, da smo ob veliki pomoči samih borcev za severno mesto, pa tudi številnih drugih, zastavljeno nalogu uspešno opravili. S tem pa bi tudi z mnenjem tov. Aribi končal, kajti neumestno bi se moral zdeti slikevemu človeku po tem, kar je tov. Arib vedel povedati ali napisati o meni, tako na sekcijski razpravi o vprašanju kulturne svinje, na raznih organih v sindikatu in SZDL in v časopisu, da bi njega vlekli za razsodniku tu in druga področja. Rekel bi, da je to skoraj vprašanje taktika njega samega kot tudi novinarja.

3. Spomenik NOB

Tov. Zapečnik je v intervjuju pojasi, da je na spomeniku vrsta strokovnih konstrukcijskih in tudi kvalitetnih napak, kar je potrdila tudi strokovna ekspertiza. Najni spor z imenovanim pa se je pričel v letu 1985, ko smo razen ugotovitev stanja zahtevali strokovni predlog sanacije, ki ga pa Zavod za spomeniško varstvo ni pripravil. Prepričan sem, da je brezplodna razprava o stanju spomenika, če ne vemo, kako je stanje moge sanirati. Na podlagi dogovora z ravnateljem Zavoda za spomeniško varstvo tov. Mikužem je bila še 6. 1. 1987 izdelana okvirna ponudba Zavoda za raziskavo materiala iz Ljubljane, ki je ocenil, da bi bila možna sanacija spomenika NOB s predvidenimi stroški cca 12 starih milijard (po cenah decembra 1986). Izvršni svet SM Maribor je dne 23. 2. 1987 zadevo obravnaval in predlagal, da Zavod za spomeniško varstvo pridobi od Zavoda za raziskavo materiala Ljubljana ponudbo za izvedbo potrebnih sanacijskih del z njihovim ovrednotenjem ter garancijo, da bi s tako izve-

4. Imenovanje direktorja SDK

O tej problematiki vam bi lahko preden ste napisali vrsto netočnosti, da informacije, če ne drug, pa vsaj glavni urednik tov. Pušenjak, kajti o tem je tekla beseda tudi na razgovoru z novinarji, ki se ga je skupaj z nekaterimi sodelavci udeležil, zato le na kratko naslednje:

a) Gledate na to, da izpoljujem razpisne pogoje, sem se prijavil na razpis za direktorja SDK junija 1987. V razpisu sem navedel, da sem pripravljen delo nastopiti po dogovoru, v razgovoru z generalnim direktorjem pa sem izrazil pripravljenost, da nastopim tudi 1. avgusta 1987, čeprav mi mandat predsednika MK SZDL izteče decembra 1987. Ponovno povdarijam, da sklepi Sveti SDK v Ljubljani in postavljeni roki niso bili tako postavljeni zaradi mene, temveč zaradi odnosa do Zajka.

b) Gledate mnenj občin naj povem, da kolikor vem, nikjer ni bila meni izrečena nezaupnica, temveč so ponekod dale le prednost tov. Zajku, drugod pa meni, odločitev o izbiri pa je bila sprejeta na predlog generalnega direktorja SZDK na predlog generalnega direktorja SZDK v Ljubljani.

vanj med skojevcem in ljotičevci na občinem zboru Počitniške zveze razpustil to organizacijo kot formalnega izdajatelja Ledine.

Neposredno povod za moje »odprto pismo«, ki sem ga napisal 31. oktobra, potem ko me predsednik Razpet tudi po treh tednih ni poklical na dvakrat dojenim razgovorom in ko se z določenim prijateljem Kalingerjem zaradi očitnega nesporazuma nista mogla ujeti na isti valovni dolžini, je bila določna mojega potapljenja tudi upravičena nevolja novega rektorja dr. Alojza Krizmana v zvezi z Rokodelskimi novicami. Razburjeno mi je odgovoril, da ga ni dobil. Tej njegovih izjav skoraj nisem mogel verjeti, ker sem preveč zaupal v učinkovitost pretoka internih informacij v organih ZK, ki pa so v tem primeru v celoti odpovedale in vzbudile neprijetni dvom v starega prijatelja.

Kot bivši glavni tajnik Združenja visokošolskih zavodov Mariboru sem deset let (1964–1974)

po uradni dolžnosti in ljubitelsko

sodeloval s Katedro pri njenih otroških korakih svet. Z njenim uredniškim odborom smo kot posbeni prilogi soizdali več monografij o izboru študija v Mariboru in osnutek Kodeksa poklicne etike visokošolskih učiteljev in znanstvenih delavcev, ki pa do danes še ni bil sprejet. Iz uredniških in novinarskih vrst Katedre je izšla plejada danes priznanih slovenskih pisateljev (Drago Jančar, Tone Partljič, Janez J. Švajncer in drugih) ter celo odgovorni uredniki Slovenskega dnevnika Slavko Geric. Iz tega zornega kot na morem razumeti in se spriznatni s pogromom zoper današnjo Katedro.

Tako sem v hudem razburjenju in afektu še istega dne napisal svoje »odprto pismo« na osnovi težaj razpoložljive dokumentacije in po spominu na obe skupščini borčevske organizacije, v katerega pa so se zaradi časovne odmaknjenosti in prisluhu iz poznejših razgovorov s soborci prikrade nekatero netočnost, kot smo to nesporno ugotovili na seji predsedstva borčevske organizacije Prežihov Voranc, dne 19. t. m., ki je potekala v res tovarkem vzdružju. Iz vsebine pisma pa je tudi razvidno, da sem pokazal tudi na poštenje miličnike, ki so me pripeljali na sled o domnevnih nezakonitostih, v drugačni luči kot novinar B. Bauman.

Iz samega pisma je tudi razvidno, da sem v skladu s tedaj aktualnimi sklepi 13. seje CK ZK Slovenije, naslovjenimi komitetom v pravosodju, želet dolokniti Razpeta in jožeta Kalingerja in se obema ne glede na nastale težave pri odkrivanju materialne resnice **iskreno opravičujem**.

Hkrati se s hvaljenjem obžalujem zaradi kratkega stika pri zbirjanju doslej nedostopnih relevantnih informacij v pismu izrečeni domnevni žaliljivi dolžnici Rafaela Razpeta in jožeta Kalingerja in se obema ne glede na nastale težave pri odkrivanju materialne resnice **iskreno opravičujem**.

Zato globoko obžalujem zaradi kratkega stika pri zbirjanju doslej nedostopnih relevantnih informacij v pismu izrečeni domnevni žaliljivi dolžnici Rafaela Razpeta in jožeta Kalingerja in se obema ne glede na nastale težave pri odkrivanju materialne resnice **iskreno opravičujem**.

Zato globoko obžalujem zaradi kratkega stika pri zbirjanju doslej nedostopnih relevantnih informacij v pismu izrečeni domnevni žaliljivi dolžnici Rafaela Razpeta in jožeta Kalingerja in se obema ne glede na nastale težave pri odkrivanju materialne resnice **iskreno opravičujem**.

Zato globoko obžalujem zaradi kratkega stika pri zbirjanju doslej nedostopnih relevantnih informacij v pismu izrečeni domnevni žaliljivi dolžnici Rafaela Razpeta in jožeta Kalingerja in se obema ne glede na nastale težave pri odkrivanju materialne resnice **iskreno opravičujem**.

Zato globoko obžalujem zaradi kratkega stika pri zbirjanju doslej nedostopnih relevantnih informacij v pismu izrečeni domnevni žaliljivi dolžnici Rafaela Razpeta in jožeta Kalingerja in se obema ne glede na nastale težave pri odkrivanju materialne resnice **iskreno opravičujem**.

Zato globoko obžalujem zaradi kratkega stika pri zbirjanju doslej nedostopnih relevantnih informacij v pismu izrečeni domnevni žaliljivi dolžnici Rafaela Razpeta in jožeta Kalingerja in se obema ne glede na nastale težave pri odkrivanju materialne resnice **iskreno opravičujem**.

Zato globoko obžalujem zaradi kratkega stika pri zbirjanju doslej nedostopnih relevantnih informacij v pismu izrečeni domnevni žaliljivi dolžnici Rafaela Razpeta in jožeta Kalingerja in se obema ne glede na nastale težave pri odkrivanju materialne resnice **iskreno opravičujem**.

Zato globoko obžalujem zaradi kratkega stika pri zbirjanju doslej nedostopnih relevantnih informacij v pismu izrečeni domnevni žaliljivi dolžnici Rafael

ZAKAJ IMA »SPIEGEL« PREDNOST

Sredi lanskega novembra so se v Zagrebu sestali uredniki študentskih časopisov iz Maribora, Beograda in Zagreba, da bi se dogovorili glede nadaljnega sodelovanja. Take je nastala ideja, da bi uredništva Katedre, Studentskog lista in Studenta zaprosila predsednika ZIS za intervju, ki bi bil hkrati objavljen v vseh treh časopisih.

V kabinet Branka Mikulića je tako prispelo skupno pismce s prijazno prošnjo za razgovor in z okvirnimi vprašanji za Predsednika. Svojo namero so uredniki obrazili takole: »Radi bi objavili razgovor v integralni obliki in istočasno v vseh treh časopisih. Prvič, to bi bil prvi razgovor enega naših predsednikov za študentske časopise treh republik. Drugič, takšna sodelovanja so v jugoslovenskih relacijah sila redka, zato mislimo, da bi naš primer lahko učinkoval vzpodbudno. Tretjič, menimo, da ima študent-

ska populacija, katere glasniki smo, pravico, da po tej poti komunicira z Vami, tovariš Mikulić, in da je hkrati vaša dolžnost, da ji to omogočite. Upoštevamo vaš prezaposlenost, toda upamo, da boste našli toliko časa, da izpolnite to prijetno obvezbo...“

Pismo je bilo poslano 26. 12. 1987. in do današnjega dne se ni nikomur zdelo vredno, da nanj odgovori. V treh telefonskih pogovorih z različnimi uslužbeniki kabineta tovariša Mikulića je bil sprejem pisma potren in dodano, da je to še »v proceduri«.

Po neuradnih informacijah je naša zahteva prišla v kabinet pred podobno zahtevu novinarjev **Spiegla**. To, kar se je zgodilo kasneje, je treba razumeti kot izraz prefinjene občutljivosti za mednarodne prioritete. Njihov intervju je namreč nemogoče pozabiti, nekaj malega zahvaljujoč tudi tistim »od Lizbone do Bankoka«, ki so ga napačno razumeli!

Od »zagrebškega sporazuma« je minilo leto dni. Ničče od sodelujočih ni več urednik na Katedri, Studentskem listu ali Studentu. In vendar so bili vsi prepričani, da bodo zdržali dle od predsednika vlade!

Da ne bo nesporazumov — ni problem v tem, ker Branko Mikulić ni sprelj tega, da bi govoril za študentske časopise. Vsekakor je njegova pravica, da izbira, ali se bo z nekom pogovarjal ali ne. Problem je v tem, ker njegova strokovna služba, ki je zadolžena tudi za »public relations«, enostavno ignorira (pomemben?) del javnosti. Če naša pionirka napiše pismo Reagantu ali Gorbačovu z zahtovo po ustaviti oboroževanje tekme, bo po določenem času (manj kot leto dni!) zagotovo dobila odgovor... Naša vlada pa ne odgovarja na uradno zahtevo treh institucij, od katerih sta dve starejši kot 50 let!

Da bi bralec dobil pravo predstavo o tem nespoštovanju, neuvidvenosti in pomanjkanju osnovne kulture v javnih odnosih, objavljamo okvirna vprašanja za intervju:

1. Kljub jasnim ustavnim principom je vloga vlade v naši deželi (kot tudi v ostalih socialističnih državah) ta, da funkcionira kot odločujoči faktor na področju ekonomije, medtem ko se ostale normativne pozicije ali zapostavljajo ali pa »pozabljajo«. Kakšen je realen položaj ZIS-a glede na postavljeni vprašanje?

2. V predvolilni proceduri vas je tisk označil kot pristaša »trde roke«. Ali je takšna, po vaši oceni, tudi današnja politika ZIS-a?

3. Kakšni bodo ukrepki ZIS-a glede situacije na Kosovu?

4. Nedolgo tega ste izjavili, da boste z začetkom novega leta pričeli uveljavljati realne ekonomske kategorije. Zakaj se za ta korak niste odločili takoj po prevze-

mu dolžnosti, ko ste začeli s prvim ukrepi ekonomske politike?

5. Uvajanje realnih ekonomskih parametrov bo zahtevalo propad mnogih takšnih podjetij, ki so do sedaj le nekako životali. To je sicer res nujen rez za ozdravitev gospodarstva, vendar je nelodljivo povezan s težkimi socialnimi posledicami. Lahko ta ZIS to zdrži ali pa bo, kot že prejšnja vlada, pozabil na to nevarno operacijo?

6. Ali so nuklearke zares naša bodoča energetska alternativa in zakaj se o tem odloča relativno ozek krog ljudi?

7. Ali razumete ekološka gibanja v Jugoslaviji kot tuje telo v politični strukturi družbe in ali so pristojni v ZIS-u zavedajo nevarnosti, ki preti človeškemu okolju in tako ogroža tudi človeka samega?

Vprašanja so torej kar se da »nedolžna«. In četudi bi bila mogoč bolj provokativna, to ne bi

smel biti razlog za ignoranco. Kaj bi šele bilo, če bi od tovariša Mikulića žeeli odgovor na vprašanje: »Ali ste si, ko ste prišli na funkcijo, postavili kakšen cilj, ki bi bil rezultat za vaš odstop, če ga ne uresničite?«

Zaradi vsega navedenega še ni treba zahtevati niti predsedničkega odstopa niti diferenciacije v njegovem kabinetu. Predsednik vlad večinoma odstopajo zaradi slabe ekonomske situacije v svoji deželi takrat, ko se pokaze, da njihov program ni bil učinkovit. V naših posebnih pogojih pa ni »obveznega programa« in če se kak program slučajno pojavi, potem so rezultati znani šele na koncu mandata njegovega tvorca. Običaj, da se ne bi smel presenetiti: še na mnogo resnejše stvari naš narod ne reagira...

Miroslav Višč

Naš stalni sodelavec Milovan Brkić nas je prosil za majhno uslugo. Išče namreč ženo — Slovenko — in pri tem postavlja dva pogoja:

- a) da ni Majda Jurković
- b) ali da ni kako drugače povezana s Kominternom.

Cenjene ponudbe poslati na naslov: slobodni novinar Milovan Brkić, Vojvode Bogdana 7/IV, 11000 BEOGRAD.

ZVEZA SOCIALISTIČNE MLADINE SLOVENIJE

UNIVERZITETNA KONFERENCA

Kersnikova 4, Ljubljana

17. seminar bivanjske joge

V okviru interesnih dejavnosti pri Univerzitetni konferenci ZSMS Ljubljana prirejamo različne programe bivanjske joge, ki jih vodi Lojze Stanič. Vsebinsko in praktično si prizadevamo odkrivati rešljive odgovore temeljnih bivanjskih vprašanj in neznank sodobnega osebnega življenja sredi prisiljenih izkorisčevalskih odnosov do narave. Življenje osamosavljamo in dvigamo v novem odkrivanju kar sedmih prirodno-zakonitih osnov (elementov) življenja kot rešitev iz moči in oblasti fiktivno denarno-materialnega temelja, ciljev in namenov, ki neizogibno povzroča univčevalni sistem življenja. Zanimanje prihaja iz vse Slovenije, s strani študentov, s strani zaposlenih, pa tudi starejših in zadnje čase s strani srednješolcev. Programi potekajo v obliki štirih / petih tematskih osmednevnih seminarjev. V tem času pa ustanavljamo Društvo za novo kulturo življenja z razširitvijo konceptov v združevanju s svetovnim ekološkim gibanjem, ki mu tako pripravljamo manjkajočo življensko alternativo.

RAZPIS

SEMINAR BIVANJSKE JOGE

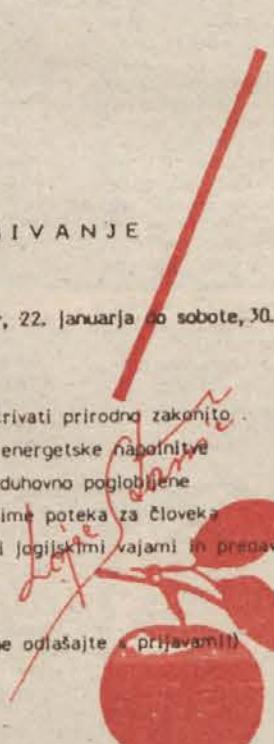
ZIMSKO NOČNO BIVANJE

v Domu srednjih šol v Ljubljani, Gerbičeva 51 a (telefon 332-911) od petka zvečer, 22. januarja do sobote, 30.1.1988.

Odkrivate in slediti planetarnim ritmom dneva in noči ter letnih časov (zime), odkrivati prirodno zakonito življenje pozimi (presenetljiva spoznanja), doživeti močna psihofizična učinkovanja, energetske napotnitve ter življenjska občutenja, aktivna prevlada noči, zunanjega miru, zato pa notranje duhovno poglobojene dinamike bivanja s samim seboj v naročju narave, to je nočno bivanje, ki v vrhu zime poteka za človeka okrog 16 ur v postelji. Dnevne skupinske priprave z ustreznimi zgoščenimi jogističnimi vajami in preparami:

- cena seminarja: za študente 7.000 din za zaposlene 20.000 din
- cena prenočišča (na noč) za enoposteljno sobo 3.600 din + taxa (32 sob, zato ne odlašajte v prijavam!) - samooskrba hranjenja (trgovine v bližini)
- prinesite neko podlogo za vadbe na tleh, trenirko in copate

PRIJAVE: Tajništvo UK ZSMS, Ljubljana, Kersnikova 4 (telefon 061-329-851)
Lojze Stanič (telefon 061-860-016) zvečer in dela prosti dni

DRUŽE UREDNIČE,

Osečam obavezu da Vas obavestim da sam prestao sa štrajkom gladijer je postignut dogovor o rešenju pitanja moga radnog angažovanja i egzistencije. Svi ostali problemi koje sam iznosio u svojim pismima ostali su nerešeni.

Sramota je da sam svoje elementarno pravo na rad morao da ostvarujem na ovaj način!

Apsurdno je da u ovakvoj opštoj ekonomskoj situaciji i pri stanju u kojem se nalazi poljoprivreda opštine i regija Kraljevo nema mesta za stručnjaka i komunistu sa mojim školskem spremom i radnim i društveno-političkim iskustvom! Neshvatljivo je da funkcio-

neri Regionalnog zadružnog saveza Kraljevo već pune dve godine odbijaju da sproveđu pravosnažnu sudsku odluku o mome vraćanju na rad u tu organizaciju, posle nezakonitog otkaza radnog odnosa, a da na to nije mogao da ih privoli ili primora nijedan od brojnih organa društva kojima sam se obratio?

U koliko se dogovor o mojem radnom angažovanju ne sproveđe, protiv samovolje odgovornih funkcionera primenjuju efikasnija sredstva borbe. Sa poštovanjem,

Aleksandar Rašković
Karadordeva 77 Kraljevo
5. decembar 1987.
Kraljevo